

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

magisterské / kombinované studium

2011 – 2013

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Radka JENÍKOVÁ

Zařízení pro zajištění cizinců

Praha 2013

Vedoucí diplomové práce:

Doc. JUDr. Zdeněk BRYNDA, CSc.

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Master / Combined (Part time) Studies

2011 – 2013

DIPLOMA THESIS

Radka JENÍKOVÁ

Detention facilities for foreigners

Prague 2013

The Diploma Thesis Work Supervisor:

Doc. JUDr. Zdeněk BRYNDA, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 1.března 2013

Radka JENÍKOVÁ

Poděkování

Chtěla bych poděkovat **Doc. JUDr. Zdeňkovi BRYNDOVI, CSc.** za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce.

Anotace

Tato diplomová práce se zabývá problematikou Zařízení pro zajištění cizinců v České republice. Seznamuje čtenáře se subjekty vykonávajícími činnost v tomto zařízení jako je Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, Policie České republiky Ředitelství služby cizinecké policie, Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra a Bezpečnostní agentura Dora Security a.s. Dále jsou zde prezentována práva a povinnosti zajištěných cizinců dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Poslední kapitola je věnována systému vzdělávání pracovníků výše uvedených subjektů v Zařízení pro zajištění cizinců.

Klíčové pojmy

Cizinec, Cizinecká policie, mezinárodní ochrana, Odbor azylové a migrační politiky, Policie České republiky, práva a povinnosti zajištěných cizinců, Schengenský prostor, Správa uprchlických zařízení MV, správní vyhoštění, Zařízení pro zajištění cizinců, Zdravotnické zařízení MV.

Annotation

This thesis deals with the detention center for foreigners in the Czech Republic. It acquaints readers with entities carrying on business in this device, such as the Refugee Facilities Administration Ministry of Interior, Department for Asylum and Migration Policy of the Ministry of Interior, Czech Police Directorate of Alien Police, Health of the Ministry of Interior and Security Agency Security as Dora There are also presented the rights and obligations of aliens detained pursuant to Act No. 326/1999 Coll., On the residence of foreigners in the Czech Republic and amending certain laws, as amended. The last chapter is devoted to the education of the above subjects in the detention center for foreigners.

Key words

Alien, Alien Police, Department for Asylum and Migration Policy, Detention facilities for foreigners, International Protection, Sanitation MV, the Administration of Refugee centers, the Police of the Czech Republic, the rights and obligations of detained foreigners, the Schengen area.

ÚVOD.....	9
1. ZÁKLADNÍ POJMY SOUVISEJÍCÍ SE ZAŘÍZENÍM PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ	12
1.1 Migrace	12
1.2 Legální a nelegální pobyt cizince na území ČR	14
1.3 Správní vyhoštění z území ČR.....	18
1.4 Právní normy upravující zajištění cizince a jeho umístění do Zařízení pro zajištění cizinců.....	21
1.5 Vládní a nevládní organizace.....	25
1.6 Zařízení pro zajištění cizinců.....	27
2. JEDNOTLIVÉ SUBJEKTY SPOLUPRACUJÍCÍ V ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ	31
2.1 Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR	31
2.1.1 Historie, charakteristika a struktura	31
2.1.2 SUZ v Zařízení pro zajištění cizinců	35
2.2. Ředitelství služby cizinecké policie.....	40
2.2.1 Historie, charakteristika a struktura	40
2.2.2 Služba cizinecké policie v Zařízení pro zajištění cizinců	43
2.3 Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra	47
2.3.1 Historie, struktura a organizace.....	47
2.3.2 Odbor azylové a migrační politiky v Zařízení pro zajištění cizinců.....	50
2.4 Obor zdravotního zabezpečení Ministerstva vnitra	52
2.4.1 Historie, organizace a struktura.....	52
2.4.2 Odbor zdravotnického zabezpečení v Zařízení pro zajištění cizinců.....	54
2.5 Bezpečnostní agentura Dora Security a.s.	56
2.5.1 Historie, struktura a organizace.....	56
2.5.2 Bezpečnostní agentura Dora Security a.s. v Zařízení pro zajištění cizinců	58
3. PRÁVA A POVINNOSTI ZAJIŠTĚNÝCH CIZINCŮ	61

4. VZDĚLÁVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH SUBJEKTŮ V ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ	66
4.1 Vzdělávání zaměstnanců SUZ	67
4.2 Vzdělávání policistů Policie České republiky	70
4.3 Vzdělávání zaměstnanců Odboru azylové a migrační politiky	73
4.4 Vzdělávání zaměstnanců Odboru zdravotnického zabezpečení	77
4.5 Vzdělávání zaměstnanců BA Dora Security a.s.	80
ZÁVĚR	83
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	85
SEZNAM PŘÍLOH.....	91

ÚVOD

Diplomovou prací na téma Zařízení pro zajištění cizinců by chtěla autorka navázat na svou bakalářskou práci, která se zabývala právními, psychologickými a pedagogickými aspekty práce s cizinci zajištěnými v tomto zařízení. Tato diplomová práce by měla poukázat na práva a povinnosti zajištěných cizinců, na organizační strukturu a personální obsazení, zajišťující chod tohoto typu zařízení. V současné době se na území České republiky nachází již jen jedno Zařízení pro zajištění cizinců a protože se autorka domnívá, že se jedná o zajímavou a specializovanou problematiku, rozhodla se ji zpracovat a rozšířit i v diplomové práci.

Jak je již výše zmíněno, v současné době je na území České republiky provozováno pouze jedno Zařízení pro zajištění cizinců z původních pěti, dislokované v Bělé pod Bezdězem v okrese Mladá Boleslav. Zařízení pro zajištění cizinců se na našem území začala plně využívat až s přijetím zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 326/1999 Sb.). Před přijetím tohoto zákona se prakticky nelegálně pobývajícím cizincům na území České republiky nezajišťovali, výjimečně se využívalo policejní cel zřízených dle zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky.

Obrázek 1: Mapa Zařízení pro zajištění cizinců na území ČR

ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Zdroj: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/ministerstvo/suz/zcc.htm>

První Zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „zařízení“) bylo otevřeno dne 15.11.1998 v Balkové v okrese Plzeň, které mělo kapacitu cca 300 zajištěných. Z důvodu nárůstu počtu zajištěných byla zřízena postupně další zařízení v Poštorné, Frýdku-Místku, Velkých Přílepech, Vyšních Lhotách a jako poslední v Bělé-Jezové, které bylo zřízeno speciálně pro umístění rodin s dětmi. Od otevření prvního zařízení v roce 1998 do 31.12.2011 prošlo zařízeními celkem 29 521 cizinců.

Od zřízení prvního zařízení v roce 1998 do roku 2006, kdy proběhla legislativní změna v oblasti zajišťování cizinců, byla celá tato problematika v gesci Policie ČR, respektive v problematice Cizinecké policie. Od roku 2006 je provozovatelem zařízení Ministerstvo vnitra - Správa uprchlických zařízení, které spolupracuje v oblasti zajištění cizinců a vnější ostrahy objektu s Policií ČR, resp. Cizineckou policií, v oblasti zdravotní péče se Zdravotním odborem Ministerstva vnitra, v oblasti Mezinárodní ochrany na území ČR s Odborem azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra a v oblasti vnitřní ostrahy se soukromou Bezpečnostní agenturou Dora security a.s.

Uvedením jednotlivých subjektů se autorka dostává k jedné ze stěžejních částí diplomové práce, ve které by chtěla poukázat na spolupráci všech těchto organizací a jejich prostřednictvím na zabezpečení zajištěných cizinců.

Vzhledem k ojedinelosti a náročnosti práce v tomto druhu zařízení by se autorka v jedné z kapitol chtěla věnovat i nutnosti vzdělávání zaměstnanců výše jmenovaných subjektů, kteří spolupracují při zajišťování a pobytu cizinců v zařízení. Potřeba vzdělávání u policistů v tomto zařízení souvisí také s velmi podstatnými legislativními změnami, které se v posledních letech dějí v souvislosti s migrační politikou ČR v návaznosti na závěry a usnesení Evropského parlamentu a vstupem do Schengenského prostoru.

Jednou z velkých změn, která je spojena právě se zajišťováním cizinců do zařízení, je přijetí a aplikace tzv. Návratové směrnice¹, která se na našem území začala aplikovat od 1.1.2011 a jejíž použití v praxi vedlo k rapidnímu snížení zajištěných cizinců do zařízení. Dále změny v zákoně o azylu² a samozřejmě není možné opomenout i současnou ekonomickou situaci, která má nemalý vliv na existenci a chod zařízení.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí
² Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zařízení je úzce spojeno s pojmy jako je migrace, legální a nelegální pobyt cizinců na území ČR, správní vyhoštění z území ČR, právní normy upravující zajišťování cizinců, pobyt a propuštění z tohoto zařízení, vládní a nevládní aktéři a další. Tyto pojmy autorka vysvětlí v první kapitole své práce, protože jsou podle jejího názoru důležité pro lepší pochopení důvodů, proč jsou zařízení zřizována a za jakých podmínek se může cizinec do tohoto zařízení dostat.

1. ZÁKLADNÍ POJMY SOUVISEJÍCÍ SE ZAŘÍZENÍM PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ

1.1 Migrace

„Migrace je chápána jako změna trvalého pobytu. Z tohoto hlediska můžeme migraci dělit na vnitřní a mezinárodní. Vnitřní migrace je definována jako změna trvalého pobytu za hranice určité administrativní jednotky, zpravidla obce. Mezinárodní migrace je definována jako změna obvyklého pobytu za hranice státu, OSN stanovuje limitní hranici jednoho roku pobytu za hranicemi daného státu. Zatímco vnitřní migrace je z hlediska statistiky podchycena v Hlášení o stěhování, je sledování mezinárodní migrace značně problematické.

Mezinárodní migrace má důležité politické, ekonomické, sociální, demografické, psychologické a kulturní dopady jak na emigrační, tak i na tranzitní a zejména imigrační země. Obecně jsou migrační trendy ve světě charakterizovány dvěma základními směry migračních pohybů: Jih-Sever a Východ-Západ. Jednotlivé trendy světové mezinárodní migrace jsou ovlivňovány specifickými vlivy, které jsou obecně označovány jako "push" a "pull" faktory. Na jejich základě lze dělit mezinárodní migraci do dvou hlavních proudů na migraci politickou a ekonomickou.“³

Z pohledu zákona lze migraci rozdělit na legální a nelegální. Rozlišujícím měřítkem je pak zákonnost či nezákonnost vstupu či pobytu cizinců na území hostitelské země. *„Problematickou oblastí zůstává i po našem vstupu do Evropské unie nelegální migrace. Zapojením České republiky do Schengenského systému v jehož rámci se zachycení nelegální migranti vrací do první "bezpečné" země, do které vkročili, se ČR dostala do tzv. bezpečnostní zóny tzn. v chápání Schengenu je obklopena samými bezpečnými zeměmi a v případě zadržení nelegálních migrantů je vrací do první bezpečné země, tedy nejčastěji na Slovensko.“⁴*

Migrace je součástí dějin Evropy a důležitým rozměrem její dnešní reality. Neexistuje jediná evropská země, která by nebyla zasažena migračními pohyby. Občané Evropy se stěhovali a stále stěhují jak mimo Evropu, tak uvnitř a zároveň migranti

³ Migrace. *Demografie: Demografické informace, analýzy a komentáře* [online]. 2004-2009 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://generator.citace.com/dok/jdi6DmdmyXM1p2RK?kontrola=1>

⁴ Tamtéž

a uprchlíci z ostatních částí světa přicházejí, aby v Evropě začali nový život. Mnohým evropským zemím se daří integrovat migranty a uprchlíky. To ovšem neznamená, že integrační proces probíhá bez konfliktů a bez napětí mezi nově příchozími obyvateli a „starousedlíky“. *„Problematika xenofobie, intolerance a do jisté míry i rasismus úzce souvisí s řešením novodobé migrace a s postojem k uprchlíkům, kteří žádají v jiném státě o azyl. Stát v zásadě řeší tyto otázky vytvářením legislativního rámce, včetně přistoupení k příslušným mezinárodním dohodám. Tento rámec však musí být tak pevný, aby zadržel nežádoucí jedince, a tak volný, aby jim prošli všichni, kdo to opravdu potřebují. Na problém azylantů by měli být připraveni i občané majoritní společnosti, aby svým chováním přispěli k jejich rychlejšímu začlenění do běžného života.“*⁵

„Mezinárodní právo činí zřetelný rozdíl mezi uprchlíky a různými kategoriemi migrantů. Úmluva z roku 1951 o právním postavení uprchlíků zavedla definici uprchlíka. Úmluva z roku 1990 o ochraně všech migrujících dělníků a členů jejich rodin uvádí obecnou definici „migrujícího dělníka“ a různých kategorií migrantů (příhraniční dělníci, samostatně výdělečně činní atd.).

*I když tyto nebo podobné definice mají svou hodnotu a slouží jakožto základ pro migrační a uprchlickou politiku mnohých zemí, ne vždy jsou v souladu se složitou a měnící se realitou. Nedávným dodatkem k politické a veřejné debatě je například pojem vynucené na dobrovolné migrace.“*⁶

Není vždy jednoduché určit, o jaký druh migrace se jedná a jaké pohnutky vedly danou osobu opustit zemi původu. Zda se jedná o vlivy politické, ekonomické, náboženské. V dnešní době jsou hodně diskutované pohnutky rasové nebo spojené se sexuální orientací či transsexualitou v souvislosti se změnou pohlaví.

„Současný stav uprchlictví v ČR je výsledkem historického vývoje, ekonomického rozvoje státu, jeho geografické polohy a zčásti jeho tradicí. Je však především výsledkem důsledné aktivity státu v posledních letech, ve kterých ČSFR a poté zejména ČR poskytla útočiště, důstojné zacházení, spravedlivé azylové řízení i zřetelně formulované právní i sociální postavení zhruba 25 tisícům uprchlíků, tedy žadatelům o

⁵ ŠÍŠKOVÁ, Tatjana, et. al. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Praha: Portál, 1998. s. 36. ISBN 80-7178-285-8.

⁶ NIESSEN, Jan. *Rozmanitost a soudržnost: nové úkoly v oblasti integrace imigrantů a menšin*. Štrasburk: Rada Evropy, 2000. s. 22. ISBN 92-871-4344-5.

*azyl, kteří přicházeli z různých oblastí bývalé Jugoslávie a hledali dočasnou ochranu před hrůzami války a etnické nenávisti.*⁷

Novým trendem v globální společnosti je co nejvíce eliminovat příčiny vynucené migrace a poskytnout veškerou možnou pomoc a ochranu lidem postiženým tímto druhem migrace. Snahou je co nejširší zapojení do většinové populace a integrace do celospolečenského života většiny.

1.2 Legální a nelegální pobyt cizince na území ČR

Legálnost nebo nelegálnost pobytu cizinců na území České republiky řeší zákon o pobytu cizinců.⁸ Internetové stránky Ministerstva vnitra České republiky hovoří o nelegálním pobytu jako o „*nelegální migraci, kterou je třeba vnímat nejen jako neoprávněný vstup na území státu či jeho neoprávněné opuštění, ale také neoprávněný pobyt na území nebo pobyt v rozporu s účelem, pro který bylo vydáno pobytové oprávnění. Nelegální migrace je fenoménem, který může v cílových zemích zásadním způsobem ohrozit vnitřní stabilitu a bezpečnostní situaci. Z toho důvodu jsou opatření v oblasti potírání nelegální migrace jedním ze zásadních témat řešených v rámci migrační politiky České republiky.*

*Základním dokumentem v oblasti potírání nelegální migrace je Akční plán boje s nelegální migrací (dále jen „Akční plán“), který byl připraven v roce 2003 a schválen Usnesením vlády České republiky č. 108 ze dne 4. února 2004. Akční plán se opírá o zásadu č. 3 Zásad politiky vlády v oblasti migrace cizinců a navazuje na úkoly stanovené Národním akčním plánem boje proti terorismu. Hlavním cílem Akčního plánu je nalézat a realizovat taková řešení a opatření, která mohou minimalizovat nelegální migraci a motivovat cizince k legálnímu vstupu a pobytu na území České republiky.*⁹

Legální pobyt na území České republiky může cizinec získat za několika účely a několik druhů. V § 17 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky se uvádí, že cizinec může pobývat na území přechodně bez víza, dále na

⁷ ŠÍŠKOVÁ, Tatjana, et. al. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Praha: Portál, 1998. s. 43. ISBN 80-7178-285-8.

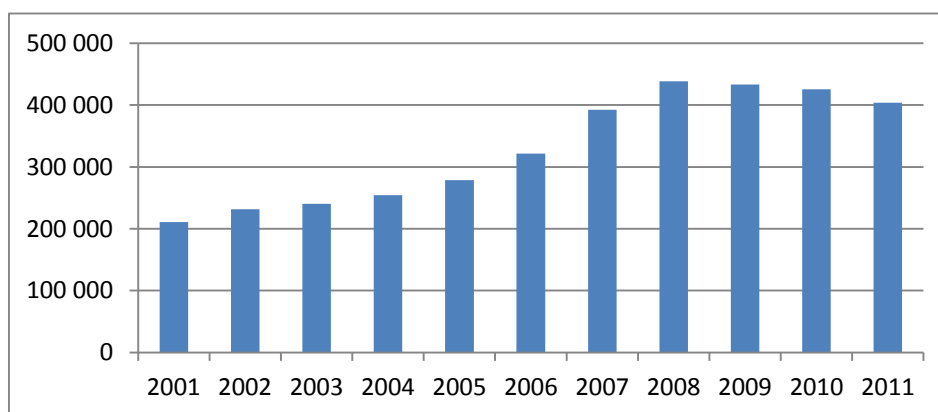
⁸ Zákon číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn a doplnění

⁹ Migrace: Přístup k nelegální migraci v České republice a Evropské unii. *Ministerstvo vnitra České republiky: Azyl, migrace a integrace* [online]. 2010 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/migrace-novy-clanek-890951.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>

základě uděleného krátkodobého víza, dlouhodobého víza, diplomatického víza nebo zvláštního víza, na základě povolení k přechodnému pobytu nebo na základě výjezdního příkazu. Trvale je cizinec oprávněn pobývat na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu.

Občan Evropské unie „o povolení k pobytu musí zažádat – dostane jej však automaticky na dobu pěti let s tím, že jej poté lze dále prodloužit.“¹⁰

Graf 1: Cizinci s povoleným pobytem na území ČR – vývoj od roku 2001

Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2011. Ministerstvo vnitra České republiky: *Azyl, migrace a integrace* [online]. 2012 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>

„Ke dni 31.12.2011 bylo evidováno v informačním systému IS CIS¹¹ 403 709 cizinců s povoleným pobytem na území České republiky, z toho bylo 198 675 cizinců v rámci trvalého pobytu a 205 034 cizinců v kategorii přechodného pobytu (jedná se o přechodný pobyt na vízum k pobytu nad 90 dnů, dlouhodobý pobyt a přechodný pobyt občanů Evropské unie).

Největší zastoupení v obou kategoriích pobytu měli státní příslušníci Ukrajiny (104 179 osob), Slovenska (81 245 osob), Vietnamu (55 006 osob). Tato skutečnost se odráží i ve statistikách ekonomických aktivit cizinců na území České republiky.

Nejvyšší zastoupení na trhu práce v České republice měli státní příslušníci Slovenska (106 425 osob), Ukrajiny (35 250 osob), Polska (19 718 osob), Bulharska (7 007 osob) a Rumunska (6 372 osob). Těchto pět státních příslušností tvořilo cca 80,0 % z

¹⁰ MAŇÁK, Martin. *100 otázek a odpovědí o Evropské unii*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí, 2000. s. 52-53. ISBN 80-85864-77-0.

¹¹ Informační systém – cizinecký informační systém

celkového počtu. Ze třetích států se ve statistikách umístili nejvýše státní příslušníci Ruska (3 931 osob), Mongolska (2 827 osob), Vietnamu (2 776 osob) a Moldavska (2643 osob).¹²

Nelegální pobyt cizince na území České republiky může mít několik příčin:

- cizinec zůstane v České republice i po skončení doby platnosti povolení k pobytu
 - a) přijel na krátkodobé vízum a počítal s tím, že zde zůstane nelegálně,
 - b) pobýval v České republice na základě povolení k pobytu, které mu však bylo z nějakého důvodu ukončeno a cizinec z území České republiky nevycestoval (jsou i případy, kdy cizinec neví, že mu bylo povolení k pobytu ukončeno),
- cizinec neuposlechne výjezdní příkaz a nevycestuje z České republiky, obdobná situace jako u předešlého bodu, ale právní prohřešek je závažnější, neboť cizinec neuposlechl výjezdní příkaz, tedy pokyn státu, aby vycestoval (některé státy počítají skutečnou ilegality až od chvíle neuposlechnutí příkazu vycestovat),
- cizinec přejde nelegálně hranice do České republiky (pobyťová nelegalita tedy již od počátku),
v tomto případě již je vyšší pravděpodobnost, že cizinec bude umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců,
- cizinec nevycestuje z České republiky, ačkoli je mu uloženo správní vyhoštění, v převážné většině případů, kdy je uloženo správní vyhoštění, není prováděna fyzická deportace cizince do jeho domovského státu a cizinec musí vycestovat bez dohledu. V případě že nevycestuje, bývá umístěn do zařízení,
- cizinec nevycestuje z České republiky, ačkoli je mu uložen trest vyhoštění soudem, v těchto případech bývá cizinec umístěn do vyhošťovací vazby.

Všechna tato porušení ustanovení zákona 326/1999 Sb. o pobytu cizinců jsou sankcionována. Rozmezí sankcí se podle závažnosti porušení zákona pohybují v oblasti zákazu pobytu na území České republiky v rozmezí od 3 do 10 let, dále finančním postihem ve výši 5.000 – 10.000 Kč a nakonec i omezením osobní svobody, tzn. umístěním v zařízení nebo do vazby na základě rozhodnutí soudu, v těchto případech je rozmezí od 6 měsíců do 2 let odnětí svobody.

¹² MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2011*. Praha, 2012. s. 3.

Přijetím České republiky do Schengenského prostoru¹³ (27.12.2007) se výrazně změnila podmínky pro vstup cizinců na naše území vzhledem k situaci, kdy Česká republika nemá žádnou pozemní vnější schengenskou hranici. Došlo k odstranění nepřetržitých kontrol cizinců vstupujících do České republiky z území sousedních států. Těžiště kontrol bylo položeno na mezinárodní letiště, která se stala jediným místem s vnější schengenskou hranicí, kde je prováděna pohraniční kontrola.

Od vstupu České republiky do Schengenského prostoru, resp. od roku 2008, jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky:

1. nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR - v této kategorii jsou sledovány osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (letiště) České republiky. Pod pojmem osoby rozumíme cizince i občany ČR.

2. nelegální pobyt - v této kategorii jsou uváděni cizinci zjištěni na území České republiky, včetně tranzitního prostoru na letištích, kteří porušují zákonem předepsané podmínky pro pobyt.

Tabulka 1: Nelegální migrace v ČR od roku 2003

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Nelegální migrace (celkem zjištěno osob)	34556	27391	15489	11488	8096	3829	4457	2988	3360
Nelegální migrace přes vnější schengenské hranice	13206	10695	5689	4371	3384	168	190	140	80
Nelegální pobyt	21350	16696	9800	7117	4712	3661	4267	2848	3280

Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2011. *Ministerstvo vnitra České republiky: Azylová migrace a integrace* [online]. 2012 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>

„Při porovnání roku 2010 s rokem 2011 můžeme konstatovat, že došlo k nárůstu počtu osob, které byly zjištěny při nelegální migraci na území České republiky. Celkem bylo odhaleno 3 360 osob. Z uvedeného počtu bylo 80 osob (tj. 2,4 %) zjištěno při

¹³ Schengenský prostor je území většiny evropských států (zemí Schengenské dohody), na kterém mohou osoby překračovat hranice smluvních států na kterémkoliv místě, aniž by musely projít hraniční kontrolou.

nelegální migraci přes vnější schengenskou hranici ČR a 3 280 osob (tj. 97,6 %) při nelegálním pobytu.

V souvislosti s nelegální migrací přes vnější schengenskou hranici bylo nejvíce zadrženo státních příslušníků Uzbekistánu (11 osob), Kazachstánu (9 osob) a Ukrajiny (6 osob). V kategorii nelegální migrace - nelegální pobyt bylo již tradičně registrováno nejvíce státních příslušníků Ukrajiny (1 123 osob). S odstupem následovali státní příslušníci Ruska (346 osob) a Vietnamu (341 osob).“¹⁴

1.3 Správní vyhoštění z území ČR

"Správním vyhoštěním se rozumí ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby k vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie. Doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie, stanoví policie v rozhodnutí o správním vyhoštění cizince. V odůvodněných případech lze rozhodnutím stanovit hraniční přechod pro vycestování z území. Doba k vycestování z území se stanoví v rozmezí 7 až 60 dnů. Pokud by podle rozhodnutí o správním vyhoštění měla doba k vycestování z území nastat v době trvání zajištění cizince, lhůta se přerušuje a pokračuje až dnem ukončení zajištění.“¹⁵

Správní vyhoštění je zákonem rozděleno na vyhoštění z přechodného pobytu a vyhoštění z trvalého pobytu na území. Na řízení ve věci správního vyhoštění se vztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. V rámci správního řízení správní orgán shromažďuje podklady pro vydání rozhodnutí, přičemž pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo včetně toho, co uvedli účastníci v tomto řízení. Po shromáždění všech podkladů a před vydáním rozhodnutí musí dát policie možnost účastníkům řízení se k dané věci vyjádřit do protokolu účastníka správního řízení.

Policie je také povinna zkoumat dopady správního vyhoštění, zda nejsou nepřiměřeným zásahem do soukromého nebo rodinného života cizince. Další povinností policie před vydáním rozhodnutí je zkoumání, zda je vycestování cizince z území České

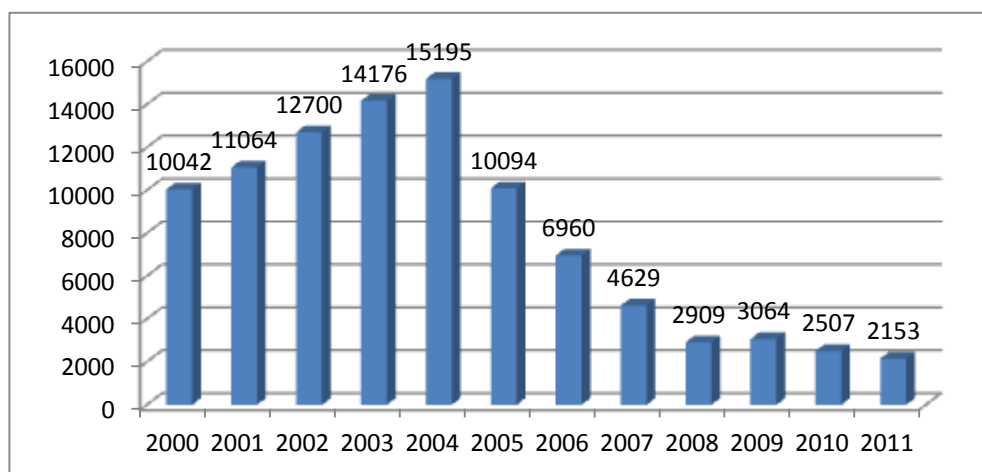
¹⁴ MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2011*. Praha, 2012. s. 4.

¹⁵ § 118 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn a doplnění

republiky možné a zda nevznikly důvody znemožňující vycestování cizince. K tomuto účelu se používá tzv. závazné stanovisko, které bezodkladně vydává Odbor azylové a migrační politiky (OAMP). Závazné stanovisko je podkladem správního orgánu pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a z toho důvodu musí být cizinec seznámen i s tímto podkladem a má právo se k němu vyjádřit.

Správní vyhoštění z přechodného pobytu je taxativně rozděleno dle závažnosti porušení právních předpisů České republiky na tři časová období. Jedná se o správní vyhoštění až na dobu 3 let, dobu 5 let a 10 let. Zákon vždy uvádí pouze horní hranici trestu, ale není vždy nutné této nejvyšší uváděné doby využít. Například v případě, kdy cizinec neprokáže věrohodným způsobem, že na území státu pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum z důvodu toho, že ztratil cestovní doklad. Policie provede šetření, kterým zjistí, že cizinec měl povolen pobyt na krátkodobé vízum, jehož platnost skončila tři dny před kontrolou policie. Tímto cizinec naplnil ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 8, který stanoví uložení správního vyhoštění až na dobu 5 let. Policista poučí cizince o tom, že je povinen opatřit si cestovní doklad prostřednictvím zastupitelského úřadu na území České republiky a vydá rozhodnutí o správním vyhoštění dle svého uvážení, v tomto konkrétním případě na dobu 6 měsíců.

Graf 2: **Rozhodnutí o správním vyhoštění z území ČR 2000 - 2011**

Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2011. Ministerstvo vnitra České republiky: *Azyl, migrace a integrace* [online]. 2012 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>

Od 1.1.2011 přistoupila Česká republika k Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16.12.2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, která hovoří o tom, že „je třeba stanovit jasná, průhledná a spravedlivá pravidla pro účinnou návratovou politiku jakožto nezbytnou složku dobře řízené migrační politiky. Členské státy by měly zajistit, aby se ukončení neoprávněného pobytu státních příslušníků třetích zemí provádělo ve spravedlivém a průhledném řízení. V souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie by rozhodnutí podle této směrnice měla být přijímána individuálně a měla by být založena na objektivních kritériích, a měly by se tudíž zohlednit i jin skutečnosti než samotný neoprávněný pobyt. Členské státy by při používání jednotných formulářů pro rozhodnutí týkající se navracení, totiž rozhodnutí o navrácení, a pokud jsou vydávána, rozhodnutí o zákazu vstupu a rozhodnutí o vyhoštění, měly uvedenou zásadu dodržovat a postupovat plně v souladu se všemi souvisejícími ustanoveními této směrnice.“

Česká republika přijala tato opatření tím, že do cizineckého zákona implementovala ustanovení § 123b, který má název Zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území a zní:

„Zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je

a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a pravidelně se osobně hlásit policii ve lhůtě stanovené policií, nebo

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“).

(2) Zvláštní opatření za účelem vycestování lze uložit, je-li důvodné nebezpečí, že cizinec v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění k vycestování z území nevycestuje.

(3) O druhu a způsobu výkonu zvláštního opatření za účelem vycestování rozhoduje policie. Při rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho

uložením neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

(7) V případě, že cizinec závažným způsobem poruší povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování nebo v době k vycestování stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nevycestuje, policie takového cizince zajistí. V případě, že splnění povinnosti zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec povinen povinnost splnit neprodleně po zániku těchto důvodů.“

Je na místě upozornit, že přijetím této směrnice došlo v ČR k razantnímu snížení počtu zajištěných cizinců do zařízení.

1.4 Právní normy upravující zajištění cizince a jeho umístění do Zařízení pro zajištění cizinců

Zajištění cizinců upravují dvě základní normy a to zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (dále jen zákon o policii) a zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen cizinecký zákon). Tyto dva zákony jsou stěžejními právními předpisy, které jsou ale podpořeny ještě dalšími, jako je např. zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16.12.2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen návratová směrnice), Readmisní dohody (tzn. „mezistátní smlouvy upravující podmínky předávání a přebírání jak vlastních občanů, tak občanů třetích států, kteří nelegálně překročili státní hranice států smluvních stran nebo nelegálně na jejich území pobývají“¹⁶) a další.

„Samotné zajištění by se dalo rozdělit na dva druhy a to na krátkodobé, trvající v řádu několika hodin, maximálně však 72 hodin a na dlouhodobé, trvající několik dnů, týdnů i měsíců.“¹⁷

Krátkodobé zajištění se řídí zákonem o policii¹⁸, kdy ustanovení § 27 říká:

¹⁶ ČERMÁK, Josef, et al. *Univerzum encyklopedie pro 21. století : 2. svazek N - Ž*. Praha : Euromedia Group, k. s., 2006. s. 219-220. ISBN 80-242-1755-4.

¹⁷ HOLÁ, Eva a David KRYSKA. *Analýza právního postavení zajištěných cizinců*. Praha: Organizace pro pomoc uprchlíkům, 2010.

„1) Policista je oprávněn zajistit cizince, jestliže

a) se cizinec dopustil jednání, pro které lze pobyt na území České republiky ukončit nebo zahájit řízení o správním vyhoštění,

b) bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a policista zjistí důvod pro zajištění cizince podle jiného právního předpisu,

c) cizinec má být podle vykonatelného rozhodnutí vyhoštěn, nebo

d) je důvod se domnívat, že cizinec neoprávněně vstoupil na území České republiky nebo zde neoprávněně pobývá.

(2) O zajištění cizince podle odstavce 1 policista bez zbytečného odkladu informuje orgán, který rozhoduje o ukončení pobytu na území České republiky nebo o správním vyhoštění. Policista je oprávněn cizince zajistit do doby, než tento orgán cizinci doručí rozhodnutí o ukončení pobytu nebo sdělení o zahájení řízení o správním vyhoštění.

(3) Zajištění podle odstavce 1 může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Zajištění podle odstavce 2 může trvat nejdéle 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody. Celková doba zajištění podle odstavců 1 a 2 nesmí být delší než 48 hodin od okamžiku omezení osobní svobody.“

Jak je z dikce tohoto ustanovení patrné, cizinec je po tomto zajištění předáván orgánu, který je k výkonu správního vyhoštění příslušný a tím je Cizinecká policie daného Krajského ředitelství Policie ČR. Zde už dochází k druhému typu zajištění a ten se řídí zákonem o cizincích, kde jsou udány dva důvody pro zajištění cizinců a předání do Zařízení pro zajištění cizinců. Prvním z nich a také více využívaným je ustanovení § 124, kdy je cizinec zajištěn za účelem správního vyhoštění, který zní:

„Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud

a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,

b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění,

¹⁸ Česká republika. Zákon o Policii České republiky. In: 273/2008. 2008, 91.

- c) cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění,
- d) cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, nebo
- e) je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.“

O zajištění cizince je v první řadě vydáno rozhodnutí, se kterým je cizinec seznámen, jsou v něm uvedeny všechny možnosti opravných prostředků, doba trvání zajištění a také poučení, že tato doba zajištění může být i několikrát prodlužována.

V případě, že se jedná o nezletilého cizince bez doprovodu, je mu policie povinna ustanovit opatrovníka a zahájit úkony ke zjištění věku nezletilého bez doprovodu. Lhůta pro zajištění mladistvých cizinců je krácena na polovinu.

Dalším ustanovením je § 124a kdy:

„Policie je oprávněna za účelem správního vyhoštění zajistit cizince, který učinil prohlášení o mezinárodní ochraně nebo podal žádost o mezinárodní ochranu, jestliže již bylo o jeho vyhoštění pravomocně rozhodnuto nebo je řízení o správním vyhoštění zahájeno z důvodů podle § 119 odst. 1 písm. a), anebo § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6 nebo 7.“

§ 124b Zajištění cizince za účelem vycestování:

„Policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince staršího 15 let, který nevyužil možnosti dobrovolné repatriace podle zvláštního právního předpisu²⁾, za účelem jeho vycestování z území, jestliže

- a) nepodal žádost o mezinárodní ochranu, ačkoliv k tomu byl vyzván,*
- b) nevycestoval po pravomocném ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany z území ve lhůtě stanovené výjezdním příkazem nebo ve lhůtě do 30 dnů, nebyl-li cizinci výjezdní příkaz udělen,*
- c) mu uplynula doba oprávnění k pobytu na území uděleného osobě požívající doplňkové ochrany.“*

I u těchto ustanovení je základním úkonem vydání rozhodnutí jako v případě zajištění dle § 124. Doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů. Tuto dobu zajištění může policie prodloužit a to za splnění těchto podmínek:

- a) v průběhu zajištění cizinec zmařil výkon správního vyhoštění, nebo

b) uvádí nepravdivé údaje, které jsou nezbytné pro zajištění náhradního cestovního dokladu.

Toto zajištění může v souhrnu trvat až 545 dnů ode dne prvotního zajištění. Pokud má zajištěný cizinec na území ČR příbuzné s povoleným pobytem na území ČR, je povinností tyto vyrozumět. Další povinností policie je vyrozumění příslušné diplomatické mise nebo konzulárního úřadu cizího státu, pokud má sídlo na území ČR, to neplatí, jde-li o zajištění cizince, který požádal Českou republiku o mezinárodní ochranu.

Posledním ustanovením, které se zabývá zajištěním cizince do Zařízení pro zajištění cizinců je § 129, který se týká zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu a zní:

„Policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství¹⁹; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.“

I zde se vydává cizinci rozhodnutí o zajištění se všemi náležitostmi jako u zajištění výše uvedených. V tomto případě je ale mnohdy nemožné ovlivnit délku zajištění, neboť toto ustanovení je závislé na spolupráci s ostatními zeměmi, se kterými má Česká republika podepsané tzv. readmisní dohody.

Dalším právním aktem je tzv. návratová směrnice, která je zmiňována v úvodu této kapitoly. V oblasti zajišťování cizinců a jejich nedobrovolného navrácení říká, že *„využití zajištění za účelem vyhoštění by mělo být omezeno a mělo by podléhat zásadě proporcionality, pokud jde o použité prostředky a sledované cíle. Zajištění je odůvodněné pouze pro přípravu navrácení či pro výkon vyhoštění a pouze v případě, že by uplatnění mírnějších donucovacích opatření nebylo dostatečně účinné.“*

Se zajištěnými státními příslušníky třetích zemí by se mělo zacházet důstojně, za dodržování jejich základních práv a v souladu se zásadami lidskosti a s mezinárodním a vnitrostátním právem. Aniž je dotčeno počáteční zadržení donucovacími orgány, jež je

¹⁹ Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států.

upraveno vnitrostátními právními předpisy, mělo by se zajištění zpravidla vykonávat ve zvláštních zajišťovacích zařízeních.

Členské státy by měly mít rychlý přístup k údajům o zákazech vstupu vydaných ostatními členskými státy. Toto sdílení informací by se mělo uskutečňovat v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II).

Provádění této směrnice by mělo být doprovázeno spoluprací mezi institucemi, které jsou na všech úrovních zapojeny do procesu navracení, a výměnou a podporou osvědčených postupů, a být tak pro Evropu přínosem.“

Poslední výše citovaný odstavec je, dle názoru autorky diplomové práce, tím nejdůležitějším, co je v této oblasti návratové směrnice uvedeno.

1.5 Vládní a nevládní organizace

Vládními organizacemi jsou v souvislosti se zařízením vlastně všechny složky, které jsou zde stále přítomny a jsou kdykoliv k dispozici zajištěným cizincům. Jedná se o Správu uprchlických zařízení MV ČR, Policii ČR, Zdravotní odbor MV ČR, Odbor azylové a migrační politiky MV ČR a jako poslední sice soukromá bezpečnostní agentura Dora Security a.s., která je ovšem v zařízení řízena Správou uprchlických zařízení MV ČR. Uvedeným vládním organizacím jsou v práci věnovány samostatné kapitoly.

Tato kapitola se bude věnovat spíše nevládním organizacím, které jsou podstatnou složkou v zajištění práv cizincům v zařízení umístěným. Obecně je „*Nestátní nezisková organizace, někdy také jako nevládní nezisková organizace, anglickou zkratkou označovaná NGO (Non-Governmental Organization), je organizace nezřizovaná státem a na státu nezávislá, která je určena k obecně prospěšné činnosti nebo k neziskové činnosti pro soukromý prospěch.*“²⁰

Existuje široká škála nevládních organizací. Jsou mezi nimi organizace se širokou působností, která zahrnuje problematiku imigrantů a menšin. Jiné jsou vysoce specializované nebo „jednosférové“ organizace. Jejich postavení může být různé od

²⁰ Nestátní nezisková organizace. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Nest%C3%A1tn%C3%AD_neziskov%C3%A1_organizace

vysoce organizovaných k jednoduchým místním spolkům. Některé působí na místní úrovni, jiné na celostátní a mezinárodní úrovni.

Náboženské organizace se v mnoha směrech v této oblasti velmi angažují. Zařízení navštěvují např. dobrovolníci z Diakonie Českobratrské církve evangelické, Farní charita Česká Lípa, Diecézní charita Litoměřice. Ve většině se podílí na zajišťování volnočasových aktivit a zajišťují právní pomoc zajištěným cizincům.

Dalším druhem jsou nestátní neziskové organizace, jako jsou např. Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU), dobrovolníci zmíněné organizace se podílejí na zajišťování volnočasových aktivit v pobytovém středisku Stráž pod Ralskem a Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová. Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE), které poskytuje právní poradenství. Charita Česká republika, která provozuje humanitární sklad šatstva, ve kterém si žadatelé mohou za symbolický příspěvek pořídit oblečení, obuv, oděvní doplňky nebo třeba dětský kočárek. Cizinci zajištěni v zařízení mají výjimku, neboť za odebrané ošacení neplatí. La Strada, která poskytuje vzdělávací semináře pro zaměstnance sociálních služeb pracujících v zařízení a v neposlední řadě Asociace pro právní otázky imigrace, o.s. (ASIM), které je občanským sdružením sdílejícím dlouhodobý zájem o problematiku migrace a uprchlictví s velmi aktivní angažovaností zejména v zařízení. *„Cílem sdružení je vyhledávat nedostatky právní úpravy otázek spojených s přistěhovalectvím a usilovat o jejich nápravu. K dosažení tohoto cíle ASIM využívá především metodu strategické litigace - tedy zastupování a další asistenci cizincům ve vytipovaných právních případech, jejichž výsledek by mohl vést k prosazení systémových změn. Vedle této aktivity se ASIM věnuje také poskytování právního poradenství cizincům a realizaci analytické, informační a vzdělávací činnosti zaměřené na odbornou i laickou veřejnost. Základním principem sdružení je zachování jeho nezávislosti. Tu se ASIM snaží zaručit nejen odbornou a profesionální úrovní svých aktivit, ale rovněž striktními zásadami svého financování zakotvenými v statutu sdružení. Z tohoto důvodu ASIM přijímá finanční prostředky výhradně od soukromých osob a nevládních subjektů.“²¹*

²¹ Asociace pro právní otázky imigrace: O nás [online]. 2010 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.asimos.cz/O-nas/>

1.6 Zařízení pro zajištění cizinců

Právní ukotvení zařízení upravuje hlava XII. zákona o pobytu cizinců a provozuje jej Ministerstvo vnitra prostřednictvím jím zřízené organizační složky (dále jen provozovatel).

Obrázek 2: Zařízení pro zajištění cizinců Bělá-Jezová

Zdroj: Odbor sociálních věcí: Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová. *Liberecký kraj* [online]. 2006 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/page547>

Zařízení se dělí na dvě části - část s mírným režimem zajištění (dále jen “část s mírným režimem“) a část s přísným režimem zajištění (dále jen “část s přísným režimem“).

Část s mírným režimem tvoří ubytovací místnost, společné sociální a kulturní zařízení a prostor, v němž se mohou zajištění cizinci volně pohybovat dle stanoveného vnitřního řádu zařízení. Ubytovací místnost v části s mírným režimem je vybavena lůžky, skříňkami na uložení osobních věcí, stolkem a židlemi v počtu odpovídajícím počtu ubytovaných cizinců.

Část s přísným režimem je oddělena od části s mírným režimem a tvoří ji ubytovací místnost a prostor určený pro vycházky. Ubytovací místnost v části s přísným režimem je vybavena lůžky, stolkem, židlemi v počtu odpovídajícím počtu ubytovaných cizinců, sanitárním zařízením odděleným od zbyvajícíchho prostoru neprůhlednou zástěnou

a signalizačním (přivolávacím) zařízením. Tato místnost je uzamykatelná pouze z vnější strany.

Provozovatel seznámí zajištěného cizince při jeho umístění do zařízení nebo neprodleně po něm s právy a povinnostmi, které se vztahují k pobytu cizince v zařízení a s vnitřním řádem zařízení. Seznámení se provede v mateřském jazyce cizince nebo v jazyce, kterým je cizinec schopen se dorozumět. Zajištěný cizinec má možnost odesílat a přijímat poštu, jsou mu umožněny návštěvy v místnosti k tomu určené. Do zařízení je doručován i denní tisk a je zde i multikulturní knihovna.

Samozřejmostí je lékařské ošetření. V zařízení je zaměstnán lékař s osmihodinovou pracovní dobou. Od 7:00 do 20:00 hod. je zde zdravotní sestra, která v době nepřítomnosti lékaře a v akutních případech rozhoduje o postupu, nezbytném k ošetření zajištěných cizinců. Zdravotní sestra rovněž zajišťuje výdej předepsaných léků a jejím prostřednictvím mají cizinci možnost se objednat k lékaři. Požadavek neodkladné péče řeší rovněž pracovníci SUZ a pracovníci soukromé bezpečnostní služby. Způsobí-li si cizinec svévolně újmu na zdraví, je povinen uhradit náklady na léčení a další s tím související vynaložené náklady (doprava, strava, ostraha), které jsou prokázané.

Ve všech zařízeních pro cizince jsou poskytovány sociální služby. Jedná se o jednu z nejdůležitějších činností, která je cizincům ve všech stádiích řízení při zajištění a také ve všech stádiích řízení o azylu, poskytována provozovatelem zařízení.

V zařízení jsou sociální služby poskytovány pracovníky sociální služby Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra v pracovních dnech. Mimo pracovní dobu a ve dnech pracovního volna řeší akutní situace a bezodkladné požadavky cizinců sociální pracovníci skupiny příjmu. Cizinec může v těchto případech uplatnit požadavek na rozhovor se sociálním pracovníkem skupiny příjmu prostřednictvím zaměstnanců soukromé bezpečnostní agentury. V případě požadavku cizince umístěného v přísném režimu na rozhovor se sociálními pracovníky se tato skutečnost děje výhradně prostřednictvím službu konajících policistů. Zaměstnanci Správy uprchlických zařízení MV zprostředkovávají cizinci i nákupy, kdy má zajištěný cizinec možnost si ze svých peněžních prostředků

uschovaných u provozovatele nakoupit např. cigarety, pochutiny pro děti a jiné další věci osobní potřeby, kterých se mu v zařízení nedostává.

Zajištěný cizinec je povinen dodržovat vnitřní řád zařízení, šetřit majetek zařízení, řídit se pokyny policie nebo provozovatele, vydaných pro plnění úkolů v souvislosti se zajištěním. Vyvarovat se jednání, které by mařilo účel zajištění. Strpět omezení svých práv, zejména práva na soukromí a svobodu pohybu a pobytu, v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu zajištění nebo pro ochranu veřejného zdraví, dodržovat noční klid.

Pokud cizinec poruší některé z výše uvedených pravidel nebo je agresivní a potřebuje zvýšený dohled, je umístěn do výše jmenované části s přísným režimem, kde může být po předchozím poučení o svých právech umístěn na 48hod., v tomto případě se rozhodnutí nevydává. Pokud důvody umístění trvají i po uplynutí 48hod. lhůty, je policie povinna vydat rozhodnutí, proti kterému lze podat odvolání. Policie je povinna zkoumat po celou dobu zajištění, zda důvody pro umístění v části s přísným režimem trvají.

Další možnost, kdy je cizinec umístěn do části s přísným režimem samozřejmě pouze za splnění zákonných podmínek nastává, když o této skutečnosti rozhodne zajišťující útvar policie²², neboť cizinec nesplňuje podmínky pro umístění do části s mírným režimem a mohl by ohrozit buď sebe, nebo ostatní zajištěné cizince.

Při určení ubytovacích prostor provozovatel podle možností zařízení přihlíží k náboženským, etnickým či národnostním zvláštnostem, příbuzenským a rodinným vztahům, věku nebo zdravotnímu stavu. Odděleně se umisťují nezletilí cizinci bez doprovodu od cizinců zletilých, muži od žen; výjimku lze učinit v případě osob blízkých. Cizinec mladší 18 let nebo cizinec zbavený způsobilosti k právním úkonům je umístěn spolu s osobou blízkou nebo s osobou, které byl svěřen do péče. Provozovatel je povinen cizinci umístěnému v zařízení, který podléhá povinné školní docházce podle zvláštního zákona, umožnit plnění této povinnosti.

Zajištěnému cizinci se poskytuje strava odpovídající zásadám správné výživy a zdravotnímu stavu cizince třikrát denně, v případě dětí do 18 let pětkrát denně.

Při výběru stravy se podle možností přihlíží k požadavkům kulturních a náboženských tradic zajištěného cizince.

²² Útvar cizinecké policie, který cizince zadržel pro porušení některého ustanovení zákona o pobytu cizinců a vydal rozhodnutí o zajištění cizince do zařízení.

Všechny náklady spojené se zajištěním a následným vyhoštěním si hradí cizinec sám z prostředků, které měl v době zajištění u sebe nebo které mu byly během zajištění doručeny. V případě, že zajištěný cizinec nemá finanční hotovost, zkoumají se další možnosti úhrady například osobou, která cizince pozvala na naše území.

Tabulka 2: Počty zajištěných cizinců do zařízení

Období roku	1.1.-31.12. 2006	1.1.-31.12. 2007	1.1.-31.12. 2008	1.1.-31.12. 2009	1.1.-31.12. 2010	1.1.-31.12. 2011
Celkový počet zajištěných cizinců	1270	708	780	1376	745	376
Z toho st. příslušnosti:						
Ukrajina	496	195	234	416	342	131
Vietnam	128	112	157	276	115	43
Čína	162	62	36	33	16	12
Moldávie	44	59	28	64	34	9
Rusko	91	46	70	148	40	20

Zdroj: Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky: Azyl, migrace a integrace* [online]. 2006-2011 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>

2. JEDNOTLIVÉ SUBJEKTY SPOLUPRACUJÍCÍ V ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ

2.1 Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR

2.1.1 Historie, charakteristika a struktura

„Správa uprchlických zařízení (dále jen SUZ) je organizační složka státu podřízená náměstkovi ministra vnitra pro veřejný pořádek a bezpečnost. Otázky azylu a migrace jsou plně v kompetenci tří složek Ministerstva vnitra: SUZ, Odboru azylové a migrační politiky (OAMP) a Policie České republiky (PČR).

SUZ spolupracuje s vládními a mezinárodními institucemi, samosprávou, nevládními organizacemi. Některé její činnosti jsou od roku 2006 spolufinancovány z prostředků Evropského uprchlického fondu, zejména jsou to programy prevence, integrace, repatriací, vybavení středisek a některé služby klientům. Od roku 2009 SUZ čerpá prostředky také z Evropského návratového fondu a Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

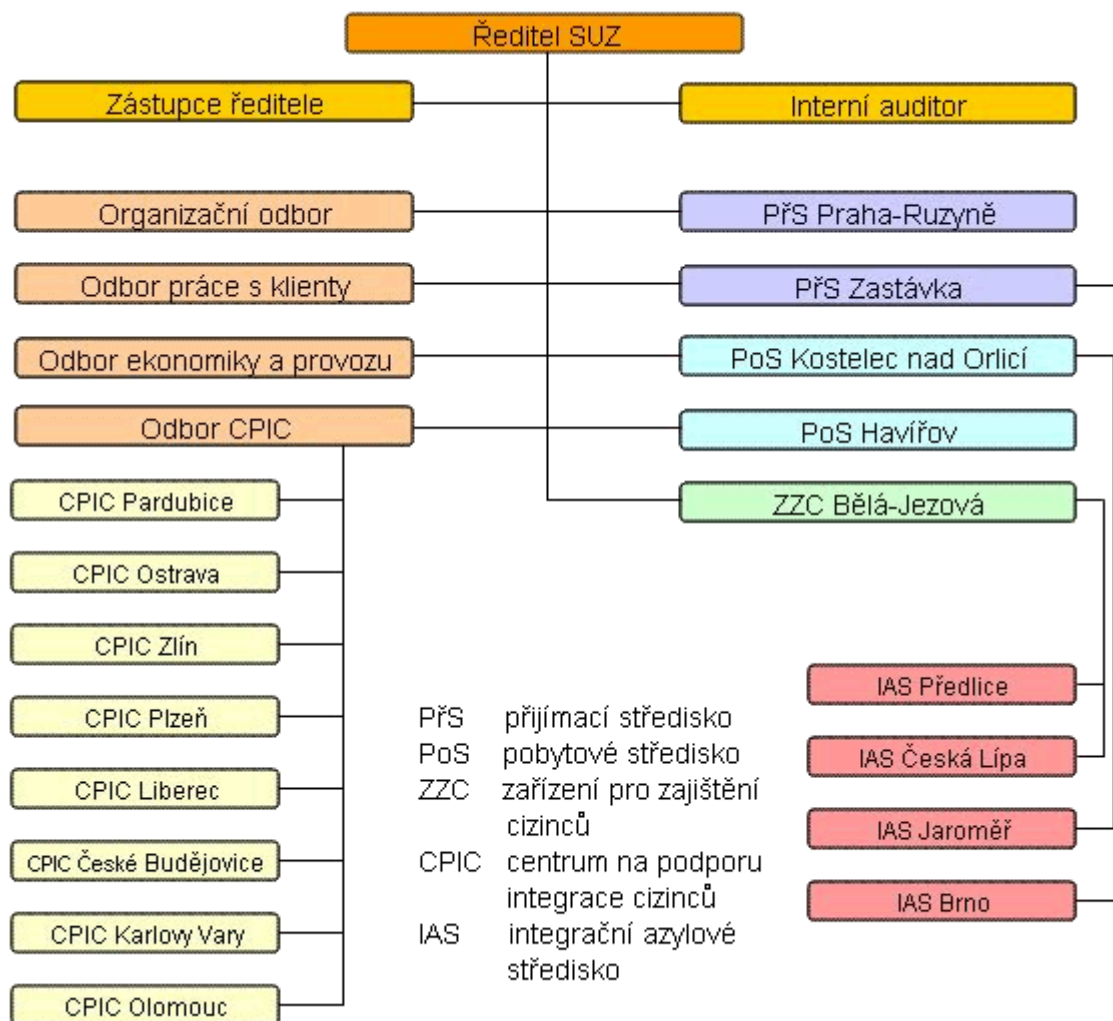
SUZ byla zřízena 1. ledna 1996 jako rozpočtová organizace Ministerstva vnitra ČR. Vznikla rozdělením tehdejšího odboru pro uprchlíky proto, aby byl oddělen výkon státní správy v oblasti azylové politiky a správního řízení o udělení azylu od zabezpečování služeb žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Od 1. ledna 2006 má SUZ ve správě i zařízení pro zajištění cizinců. Česká republika zabezpečuje prostřednictvím SUZ ubytování a další služby žadatelům, azylantům a zajištěným cizincům, a to na základě zákonů č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR a zákona č. 325/1999 Sb. o azylu. Úkolem SUZ je nabídnout těmto osobám odpovídající a důstojné podmínky.“²³

Důležité je podotknout, že pro SUZ je zajištěný cizinec považován za klienta, ve smyslu osoby využívající určitou službu. Definice klienta dle Interního aktu řízení č. 39/2008 o Charakteru a rozsahu sociální práce v zařízeních SUZ MV ČR: *„Klientem se rozumí cizinec, který projevil úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany, žadatel*

²³ *Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra: Struktura, charakteristika a základní pojmy [online]. 2006 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.suz.cz/pages/6.html>*

o udělení mezinárodní ochrany v ČR pobývajících v přijímacím nebo pobytovém středisku, nebo cizinec umístěný v zařízení pro zajištění cizinců.²⁴

Obrázek 3: Organizační struktura Správy uprchlických zařízení MV

Zdroj: Struktura, charakteristika a základní pojmy. *Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra* [online]. 2011 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.suz.cz/pages/6.html>

Organizační struktura SUZ vychází z potřeb zajištění úkolů a povinností kladených na ni, statutem organizace a zákonnými normami v oblasti azylu a uprchlictví. SUZ provozuje azylová zařízení, jako jsou přijímací, pobytová a integrační azylová střediska

²⁴ BUŽGOOVÁ, Marcela, et al. *Metodika sociální práce s klienty SUZ: Zařízení pro zajištění cizinců*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2008 - 2009. s. 11.

a zařízení na území ČR. Rovněž spolupracuje při programu dobrovolných návratů a programu přesídlování. Vnitřní členění organizace umožňuje operativně reagovat na změny, ke kterým v oblasti migrace a azylové politiky dochází. Na změny v počtech žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, azylantů a cizinců, změny v sociální struktuře klientů i na specifické individuální potřeby jednotlivců.

Ke konci roku 2011 zaměstnávala SUZ 317 pracovníků v širokém spektru pracovních pozic. Skladba profesí je obrazem nabídky služeb, které jsou klientům poskytovány.

Zařízení SUZ jsou:

Přijímací středisko (PřS) - slouží k ubytování nově přichozích žadatelů o mezinárodní ochranu, a to až do doby ukončení základních vstupních procedur:

- identifikace totožnosti,
- zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany
- vstupní pohovor a sociální šetření,
- předepsaná vstupní zdravotní prohlídka.

PřS není možné volně opustit. Je zde poskytováno ubytování, strava, základní hygienické potřeby a lékařská péče. Žadatelé mají k dispozici sociální a psychologické služby a mohou se účastnit volnočasových aktivit, navštěvovat výtvarné dílny apod. PřS na území ČR jsou v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha-Ruzyně a Zastávka u Brna (Jihomoravský kraj).

Pobytové středisko (PoS) - slouží k ubytování žadatelů, kteří prošli předepsanými vstupními procedurami v PřS, a to po dobu řízení ve věci jejich žádostí o mezinárodní ochranu. Žadatelé mohou svobodně střediska opouštět nebo využít možnosti pobytu v soukromí. Poskytované služby jsou obdobné jako v PřS. Důraz je kladen na sociální práci doplněnou o volnočasové aktivity. Jsou zde k dispozici dětská centra, výtvarné dílny, knihovny, čajovny, hřiště, sportovní vybavení a klienti se mohou účastnit různých kulturních akcí a výletů. Zvláštní pozornost je věnována ohroženým skupinám, mezi které patří nezletilí žadatelé bez doprovodu, samotné ženy s dětmi, senioři, fyzicky, psychicky či sociálně handicapované osoby a oběti fyzického nebo psychického násilí. Umístění PoS: Kostelec nad Orlicí (Královéhradecký kraj) a Havířov (Moravskoslezský kraj).

Integrační středisko (IAS) - slouží osobám, kterým byla přiznána mezinárodní ochrana a které vstoupily do Státního integračního programu a požádaly o dočasné ubytování v IAS. Doba strávená v IAS (max. 18 měsíců) slouží především k osvojení českého jazyka a získání samostatného bydlení a zaměstnání. Ubytování v IAS je zpoplatněno. Práva a povinnosti osob s přiznanou mezinárodní ochranou jsou na trhu práce, v sociální a zdravotní oblasti stejná, jako práva a povinnosti občanů ČR. Pracovníci středisek spolu s pracovníky z neziskových organizací klientům IAS v případě jejich zájmu mohou poskytnout potřebné poradenství a asistenci. Umístění IAS: Jaroměř (Královéhradecký kraj), Předlice (Ústecký kraj), Brno (Jihomoravský kraj), Česká Lípa (Liberecký kraj)

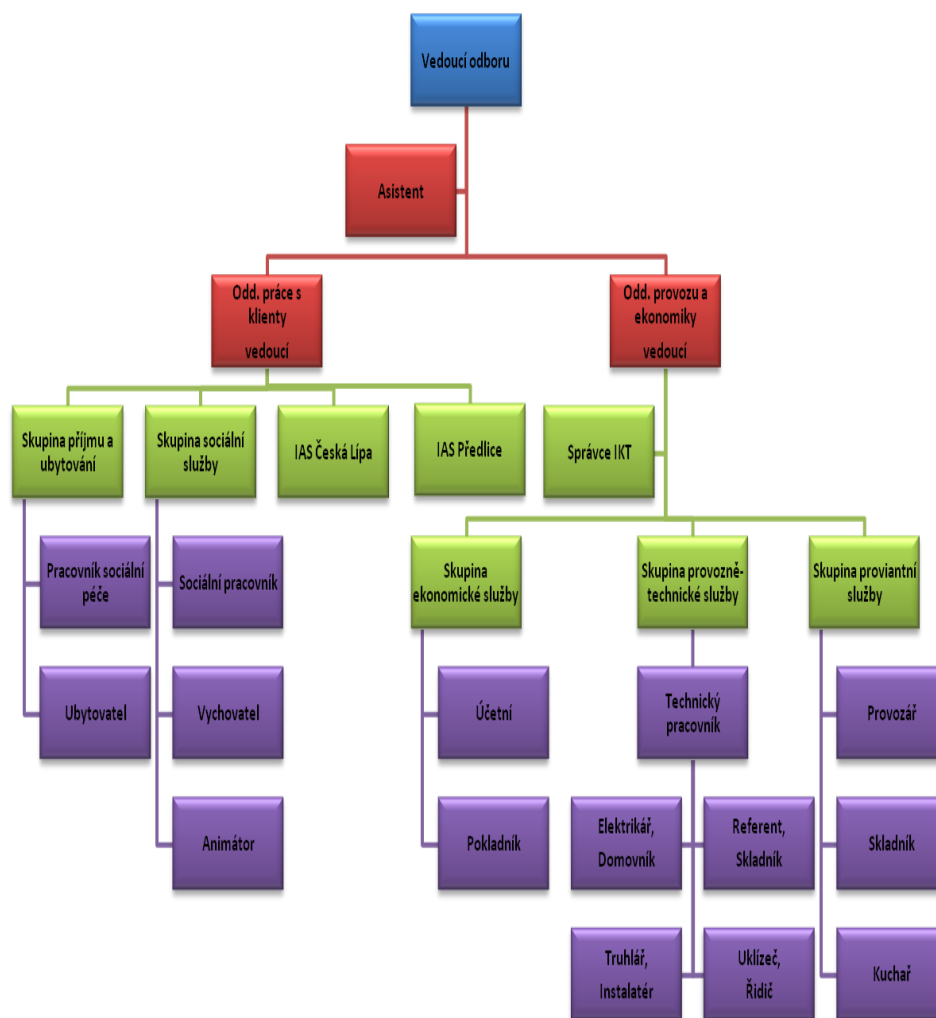
Zařízení pro zajištění cizinců (ZZC) - (v zahraničí i u nás někdy nazývaná „detence“ nebo „záchyt“) slouží primárně k zajištění cizinců, kterým bylo vydáno pracovníky cizinecké policie rozhodnutí o správním vyhoštění a o zajištění. Klientelu tvoří osoby, které se pobytem na území ČR dostaly do rozporu s legislativou. Akcent je kladen zejména na kroky spojené se ztotožněním klienta (ten je často bez platných dokladů). Zajištěny mohou být jen osoby ve věku nad 15 let. Vnější ostrahu zajišťuje Policie ČR, vnitřní smluvní bezpečnostní agentura. Těžištěm práce SUZ je v tomto ohledu poskytnutí ubytování a stravy, o celou další plejádu služeb se stará zdravotnický personál i sociální pracovníci. Klienti mají s výjimkou nočního klidu relativně volný pohyb, mohou využívat sportoviště, kulturní místnost (TV, knihovna, společenské hry) nebo setkání s duchovním (katolické, pravoslavné a muslimské víry). Umístění ZZC: Bělá pod Bezdězem (Středočeský kraj).

Centrum na podporu integrace cizinců (CPIC) - mají za cíl vytvořit prostor pro dlouhodobou a koncepční podporu integrace cizinců. Svou činnost zahájila 1. července 2009 čtyři centra. Projekt center je spolufinancovaný z Evropského integračního fondu. Poskytují především tyto služby: poradenskou a informační činnost, právní poradenství, kurzy českého jazyka, sociokulturní kurzy, internetové pracoviště a knihovnu. Bližší informace o činnostech center na stránkách www.integracnicentra.cz. Umístění CPIC: Ostrava (Moravskoslezský kraj), Pardubice (Pardubický kraj), Plzeň (Plzeňský kraj), Zlín (Zlínský kraj), Liberec (Liberecký kraj), České Budějovice (Jihočeský kraj), Karlovy Vary (Karlovarský kraj), Olomouc (Olomoucký kraj).

2.1.2 SUZ v Zařízení pro zajištění cizinců

Z důvodu lepší orientace je podkapitola uvedena obrázkem Organizační struktury SUZ v zařízení.

Obrázek č. 4: Organizační struktura SUZ v Zařízení pro zajištění cizinců

Zdroj: Správa uprchlických zařízení Bělá - Jezová

Jak je z výše uvedeného schématu patrné, má SUZ v zařízení velmi rozvětvenou strukturu, která je i velmi bohatá na požadované profese a kompetence. Práce v zařízení z pohledu SUZ by se dala rozdělit na dva větší okruhy a to na okruh zaměřený na psychologické, právní a sociální služby zajištěným cizincům a na okruh zajišťující materiální a technické podmínky nezbytné pro provoz zařízení.

První okruh zaměstnanců zahrnuje pracovníky Oddělení práce s klienty, což je skupina příjmu a ubytování (pracovník sociální péče, ubytovatel) a skupina sociální služby (sociální pracovník, vychovatel a animátor). Tito pracovníci jsou v přímém a každodenním kontaktu s klientem a mají velký vliv na jeho psychickou pohodu a pocit bezpečí v zařízení.

Po svém příchodu do zařízení se klient z pohledu SUZ nejdříve setkává s pracovníky sociální péče, kteří mají ve své pracovní náplni zpracovávat dokumentaci agendy související s příchodem, pobytem a odchodem zajištěných cizinců v zařízení. Pracují ve směnném provozu a vykonávají ve spolupráci s dalšími složkami státní správy činnosti spojené s prevencí sociálně patologických jevů. Zodpovídají za předávání písemností a dalších informací OAMP a CP PČR, asistují při doručování zásilek a písemností souvisejících s azylovým řízením a předávání písemností a listovních zásilek klientům. V době mimo řádnou pracovní dobu ostatních zaměstnanců zastupují vedoucího odboru, vykonávají kontrolu bezpečnostní agentury, zajišťují provoz a kontrolu zařízení, v naléhavých případech zajišťují akutní sociální pomoc, základní zdravotní ošetření, koordinují činnost bezpečnostní agentury a zajišťují doprovod klientů k lékaři v zařízení, k pohovorům se sociálními pracovníky a dalšímu pohybu klientů v zařízení (např. výměna prádla). V neposlední řadě pracovníci sociální péče provádějí ve spolupráci s pracovníky bezpečnostní agentury fyzickou kontrolu počtu klientů. V případě mimořádných událostí, kdy je z důvodu porušení zákona nebo vnitřního řádu potřeba přemístit klienta do části s přísným režimem zpracovávají návrh na toto přemístění, jehož součástí je úřední záznam, který musí obsahovat podrobné informace, které opodstatňují zákonnost přemístění do části s přísným režimem.

Po přijetí klienta pracovníkem sociální péče a po provedení nezbytných poučení je klient předán ubytovateli, který zajišťuje provoz objektů a organizuje údržbu jednotlivých budov a zařízení, ubytování klientů a jejich rozdělení na pokojích. Dále odpovídá za dodržování základních hygienických norem ve svěřeném objektu, zabezpečuje výdej hygienických potřeb a dalšího vybavení ubytovaných klientů, napomáhá prevenci vzniku sociálně patologických jevů, toxikománii, alkoholismu a ničení hmotného majetku státu, provádí kontrolní činnosti spojené s výdejem stravy klientům aj.

V nejbližším možném termínu po přijetí a ubytování je klient předán do péče sociálních pracovníků, kteří zajišťují sociálně-právní, sociálně-zdravotní a psychosociální poradenství a provádí sociální práci v zařízení. „*Samotnú sociálnu prácu, a to nielen v národnom, ale aj v medzinárodnom meradle, možno charakterizovať jako odbornú špecializovanú činnosť, ktorú vykonáva každý kvalifikovaný pracovník posobiaci vo sfére sociálnej, za účelom pomoci človeku v bežných a kolíznych životných situáciách i celej spoločnosti, roznyimi technikami, prostriedkami a postupmi príznačnými pre danú profesiu.*“²⁵ Tito pracovníci provádí vstupní pohovory s novými klienty, realizují systematickou terénní a individuální kurátorskou činnost, koordinují a zodpovídají za realizaci pohovoru s nově příchozími klienty, kteří spadají mezi tzv. ohrožené skupiny. Zodpovídají za vypracování záznamu o tomto pohovoru. Sociální pracovník také koordinuje a poskytuje soustavnou sociální pomoc v přímém styku s klienty, koordinuje přípravu a realizaci dobrovolné repatriace, ve vztahu ke klientovi plní roli informátora, administrátora, diagnostika, zprostředkovatele, pečovatele a poradce, vede sociální spisy klientů se specifickými potřebami a v neposlední řadě spolupracuje s orgány státní správy a nevládními organizacemi.

Hlavní cíle sociální práce v zařízení jsou adaptace klienta na nároky a podmínky situace a prostředí, zprostředkování zdrojů a služeb a efektivní a humánní způsob podpory klienta. V případě adaptace klienta na nároky a podmínky situace a prostředí se hlavně jedná o podporu bezpečí klienta, poskytnutí emocionální podpory, usnadnění komunikace, podporu klienta v respektování zákonů a ostatních právních norem, které se na něj vztahují, osobní rozvoj klienta, podpora k jeho samostatnosti a odpovědnosti, zlepšení schopnosti řešit problém a v neposlední řadě minimalizace patologických dopadů pobytu v zařízení na klienta. V oblasti zprostředkování zdrojů a služeb je cílem identifikace problémů, podpora klienta ve využívání zdrojů podpory, nabídka kontaktů na sociální, zdravotní, právní aj. služby a další organizace. Třetím z cílů sociální péče v zařízení je efektivní a humánní způsob podpory klienta, kde se sociální pracovníci snaží o vytvoření důstojných a bezpečných podmínek pro pobyt

²⁵ HATÁR, Ctibor. *Sociálna pedagogika, sociálna andragogika a sociálna práca: teoretické, profesijné a vzťahové reflexie*. Druhé aktualizované a doplnené vydanie. Praha: Educa servis ve spolupráci s Českou andragogickou společností, 2009. ISBN 978-80-87306-01-7.

klienta v zařízení, poskytování služeb ve smyslu etiky sociální práce, které poskytuje kvalifikovaný personál.

Sociální pracovník může ve směru vůči klientům v zařízení vykonávat celou řadu pracovních rolí (pracovních přístupů, které mají odlišnou náplň). Tyto role představují řadu úloh, jejichž plnění je od sociálního pracovníka očekáváno ze strany organizace nebo ze strany samotných klientů. Jedná se především o role poradce, diagnostika, zprostředkovatele, pečovatele, akulturačního poradce a administrátora.

Vzhledem k tomu, že zajištění klienti jsou na velmi omezeném prostoru bez možnosti opuštění zařízení, je velmi důležité vyplnění jejich volného času, o který se v zařízení starají tzv. animátoři nebo-li pedagogové volného času. Pedagog volného času zajišťuje komplexní pedagogickou, primárně diagnostickou a preventivní činnost v oblasti volného času včetně prevence sociálně patologických jevů vyplývajících z dlouhodobého pobytu v zařízení. Provozuje výtvarnou dílnu a další prostory určené pro volnočasové aktivity, tvoří program volnočasových aktivit. Poskytuje metodickou a konzultační činnost a specializovanou odbornou pomoc klientům. Pedagogicky a metodicky vede klienty při výtvarné činnosti, dbá na jejich bezpečnost a dodržování pracovních postupů a aktivně se podílí na přípravě a realizaci výstav výtvarných prací klientů a na propagaci činnosti SUZ.

Posledním pracovníkem SUZ v tomto okruhu zaměstnanců je vychovatel, který v zařízení vykonává činnost zaměřenou na rozvoj osobnosti dětí klientů, jejich zájmů, znalostí a tvořivých schopností podle vzdělávacího programu. Pomáhá s adaptací žáků na nové prostředí a školu. Zajišťuje kontakt a spolupráci se školami, které navštěvují děti klientů, zajišťuje vybavování dětí školními pomůckami a vyřizuje potřebnou administrativu. Provádí individuální speciálně pedagogické edukační, reedukační a kompenzační činnosti v souladu s daným vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, které se realizuje v dětském centru, které je součástí zařízení. Dětské centrum plní funkci předškolního zařízení a jako takové může využít některé prvky rámcového programu jako inspiraci pro práci s dětmi v dětském centru. Tato centra mají svá specifika oproti „běžným mateřským školkám“ (např. jazyková bariéra, různé sociokulturní prostředí dětí, věková nestejnorodost, nepravidelná docházka) a tím kladou zvýšené nároky na vychovatele jako je příprava, kreativita, improvizace, znalost a využití neverbálních technik komunikace. Vychovatel v zařízení dále zajišťuje

volnočasové aktivity dětí a ve spolupráci se zdravotníky provádí osvětu rodičů. Podílí se na pěstování a upevňování hygienických návyků dětí, ve spolupráci se zdravotníky a psychology pomáhá diagnostikovat vznik sociálně patologických jevů.

V druhém okruhu jsou pracovníci skupiny ekonomické služby (účetní a pokladník), skupina provozně-technické služby (elektrikář, referent, domovník, skladník, truhlář, řidič, uklízeč a instalatér) a skupina proviantní služby (provozář, skladník, kuchař), kteří nejsou s klienty v až tak přímém kontaktu, ale jejich práce je nezbytná pro bezproblémový a pohodlný pobyt klientů v zařízení.

O skupině ekonomické služby by se dalo říci, že tyto pracovníci nepřijdou prakticky vůbec do styku s klienty v zařízení. Jejich pracovní náplní je samostatné účtování na uceleném úseku účetnictví (např. mzdy zaměstnanců, operace ve styku s bankou). Spravují finanční hotovost klientů, kterou evidují v knihách cenin, kdy tato hotovost je uložena v trezoru. Evidují veškeré náklady spojené se zajištěním a pobytem klientů, vyhotovují vyúčtování nákladů spojených se zajištěním klientů a pravidelně (1x týdně) připravují podklady pro sociální pracovnice na drobné nákupy klientům v zařízení.

Ve skupině provozně-technické služby je hlavní náplní práce zaměstnanců odborná řemeslná činnost, bez které by se takovýto druh zařízení neobešel. Vzhledem k velkým sociálním, náboženským a hlavně kulturním rozdílům jsou klienti komplexně zabezpečeni i ze strany úklidu, neboť uklízečky provádějí běžný denní úklid včetně vynášení odpadků, mechanického mytí, desinfekce, čištění oken, úklid a dezinfekci klozetů, koupelen. Mimo jiné provádí pravidelný úklid společných prostor a kanceláří.

Druhým nepostradatelným zaměstnáním v tomto okruhu práce je domovník, který vykonává domovnícké práce včetně odborných řemeslných prací při opravách a údržbě bytovacích objektů menšího rozsahu. Vykonává údržbu komunikací včetně úklidu venkovních prostranství.

Svou práci má i truhlář, který opravuje nábytek a komplexně zhotovuje menší kusy nábytku, provádí základní odborné údržbářské práce při práci s truhlářskými výrobky. V případě potřeby pomáhá s prací domovníkům.

Dalšími odbornými pracemi jsou instalatér a elektrikář, kteří mají v zařízení na starosti montáž a opravy bytových vodoinstalací a zařizovacích předmětů připojených na kanalizaci, vodu a plyn, například zařízení koupelen, klozetů a prádeln. Elektrikář zase opravy elektrických instalací a elektrických zařízení.

Zvláštním oborem zaměstnání v zařízení jsou řidiči, kteří v zařízení odpovídají za technický stav služebních dopravních prostředků, jejich pohotovost a akceschopnost. Zajišťují dopravu osob a materiálu dle pokynů příslušných nadřízených zaměstnanců.

Posledními, ale neméně důležitými zaměstnanci tohoto úseku jsou skladníci, kteří zabezpečují organizaci příjmu, skladování, ošetřování a výdeje zboží nebo surovin v širokém sortimentu. Ve spolupráci s ubytovateli skladník vydává a přijímá materiál pro materiálové zabezpečení klientů atd.

Třetí skupinou oddělení provozu je skupina proviantní služby, kde má svou pracovní náplň provozář, který organizuje provoz stravovacího zařízení v zařízení včetně zajišťování technického vybavení, údržby a ekonomické agendy, vede a řídí kuchyňský personál pracoviště, stanovuje technologické postupy a zajišťuje jejich dodržování včetně kontroly dodržování hygienických předpisů, zabezpečuje nákup surovin a potravin aj. Toto oddělení provozu má rovněž svého skladníka, který doplňuje skladové zásoby podle dispozic daných aktuálními potřebami zařízení.

Jedinými zaměstnanci z tohoto okruhu, kteří jsou v přímém a pravidelném kontaktu s klienty jsou kuchaři, kteří v zařízení vyrábějí technologicky náročná teplá jídla nebo speciality studené kuchyně se zřetelem na národnostní různorodost klientů. Odpovídají za řádnou kvalitu a včasnou přípravu pokrmů a dbají na ukládání předepsaných vzorků potravin.

Výše uvedené pracovní činnosti poukazují na rozličnost odborných požadavků na pracovníky SUZ a také na šíři služeb, které jsou klientům v zařízení poskytovány.

Tyto pracovní skupiny jsou podřízeny vedoucím, kteří provádí zejména koordinační a kontrolní činnost a kteří nejsou za běžných okolností v přímém kontaktu s klienty zařízení. Vedoucí s klienty přichází do přímého kontaktu pouze za mimořádných situací jako je např. hladovka, vzpoura, osobní žádost klienta.

2.2. Ředitelství služby cizinecké policie

2.2.1 Historie, charakteristika a struktura

Novodobá historie Služby cizinecké policie začala vznikat v roce 1993, kdy po rozdělení Československa došlo u Policie ČR k převzetí agendy po zrušeném Federálním policejním sboru. Novými službami převzatými od federální policie se staly

Letecká služba, Služba rychlého nasazení a Služba cizinecké a pohraniční policie. Dalším velkým mezníkem pro cizineckou a pohraniční policii byl v roce 2007 vstup do Schengenského prostoru. Se vstupem do Schengenského prostoru byla prakticky odbourána ochrana pozemních státních hranic, což znamenalo transformaci Služby cizinecké a pohraniční policie na Službu cizinecké policie.

„Služba cizinecké policie je vysoce specializovanou složkou Policie České republiky, která plní úkoly související s odhalováním nelegální migrace, uplatňováním represivních opatření vůči cizincům zdržujícím se na území České republiky v rozporu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších zákonů, plněním úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv a přímo použitelných právních předpisů Evropského společenství a řešení trestné činnosti spáchané v souvislosti s překračováním státních hranic a s přeshraniční trestnou činností. Služba cizinecké policie byla zřízena nařízením Ministerstva vnitra č. 67/2008, kterým se zřizují útvary Policie České republiky s celostátní působností.

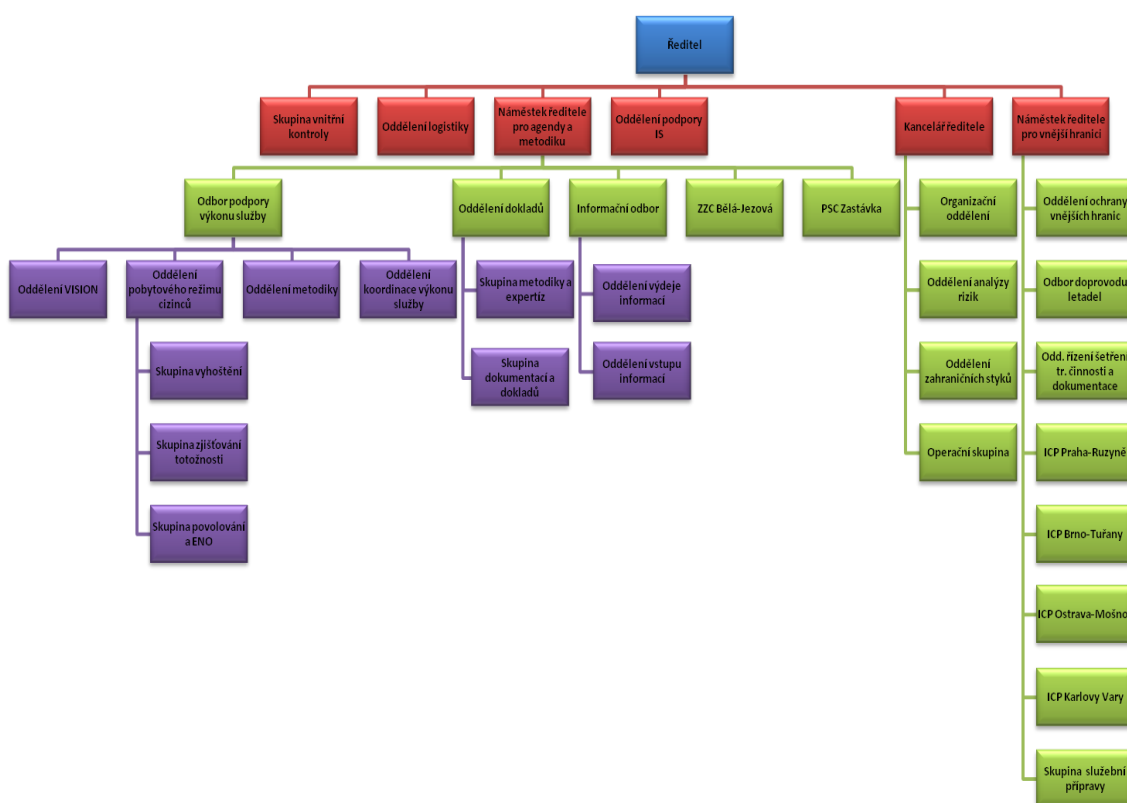
Ředitelství služby cizinecké policie je ve vymezeném rozsahu řídicím, metodickým a kontrolním pracovištěm s působností na celém území České republiky a je přímo podřízeno Policejnímu prezidiu České republiky.

Ředitelství se podílí na plnění základních úkolů při ochraně vnějších hranic České republiky zejména:

- zabezpečuje plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv*
- řídí a kontroluje činnost odborů cizinecké a jejich dislokovaná pracoviště*
- provádí eskontní činnost v souvislosti s vyhošťováním cizinců nebo v souvislosti s průvozem cizinců přes území*
- provádí úkony v souvislosti se zajištěním za účelem správního vyhoštění, zjišťování totožnosti cizince nebo plnění závazku vyplývajícího z mezinárodní smlouvy*
- rozhoduje ve správním řízení jako odvolací orgán*
- rozhoduje o označení osoby za nežádoucí*
- provozuje informační systémy v rozsahu své působnosti*
- zabezpečuje cestovní a přepravní doklady a uděluje výjezdní vízum pro cizince vyhošťovaného z území*

- rozhoduje o udělení víza nebo povolení vstupu na území v případech žádostí o odstranění tvrdosti správního vyhoštění.²⁶

Obrázek č. 5: Organizační struktura Ředitelství služby cizinecké policie

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

Na Ředitelství služby cizinecké policie je v přímém kontaktu s policií v zařízení Skupina zjišťování totožnosti, která má za úkol prostřednictvím zastupitelských úřadů cizích států dislokovaných na území ČR ověřovat totožnost zajištěných cizinců, zajistit vydání náhradních cestovních dokladů a zabezpečit samotnou formu cesty cizince z území ČR (letenky, průvoz, dobrovolné návraty atd.).

²⁶ *Policie České republiky: O nás* [online]. 2010 [cit. 2012-10-31]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>

2.2.2 Služba cizinecké policie v Zařízení pro zajištění cizinců

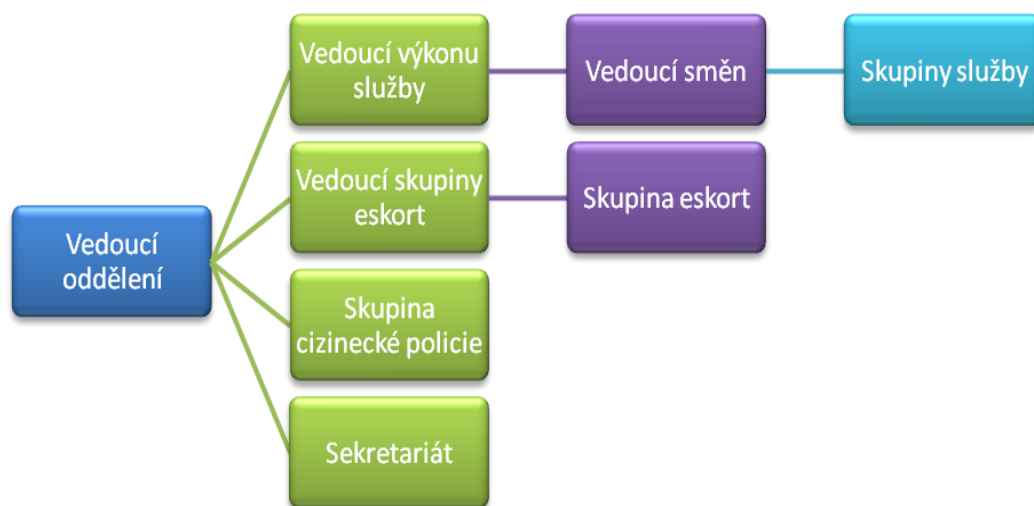
Umístování cizinců a jejich pobyt v zařízení upravují mimo cizineckého zákona také dva interní akty řízení, dle kterých Služba cizinecké policie (dále jen policie) v rámci své působnosti v zařízení zejména:

- odpovídá za plnění úkolů v oblasti zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění
- zajišťuje úkony spojené s příjmem a umístěním cizinců dle požadavku provozovatele a poznatků policie
- při přijetí do zařízení zabezpečuje a provádí osobní prohlídky cizinců a prohlídku jeho věcí
- při zjišťování totožnosti spolupracuje s ostatními organizačními články služby cizinecké policie
- ve vymezených případech provádí předvádění cizinců a eskorty k zabezpečení úkonů mezinárodní ochrany, zdravotní péče, střežení cizince umístěného ve zdravotnickém zařízení mimo objekt zajištění, napomáhá při plnění úkolů spojených s trestním řízením a jiným souvisejícím úkonům s účelem zajištění
- provádí úkony k zabránění útěku ze zařízení, ohrožení života a zdraví umístěných cizinců
- rozhoduje podle platných právních předpisů o umístění zajištěného cizince do části s přísným režimem zajištění
- v části s mírným režimem zajištění zabezpečuje vnější ostrahu objektu, v části s přísným režimem zajištění jak vnější tak i vnitřní ostrahu
- zpracovává dokumentaci k bezpečnostní ochraně objektu
- zpracovává data pro vedení a statistiky potřebné k plnění daných úkolů
- z důvodu bezpečnosti spolupracuje s příslušnými útvary a organizačními články policie
- při vzniku mimořádné události řídí a koordinuje činnosti policie a zaměstnanců provozovatele
- na úseku mezinárodní ochrany zabezpečuje dílčí úkoly
- zajišťuje úkony spojené s ukončením pobytu, vyhoštěním, předáváním cizinců podle mezinárodních smluv a při udělení mezinárodní ochrany

- uděluje výjezdní příkazy
- uschovává a vede evidenci zadržených cestovních dokladů, zbraní a věcí, jež jsou v zařízení zakázána přechovávat
- pořizuje obrazové záznamy a snímá daktyloskopické otisky²⁷

Lepší orientaci v představovaném tématu znázorňuje schéma organizační struktury Služby cizinecké policie v zařízení:

Obrázek č. 5: **Organizační struktura policie v Zařízení pro zajištění cizinců**

Zdroj: autor práce (vlastní šetření)

Tato podkapitola je zaměřena přímo na činnost výkonné složky policie v zařízení a na postupy s výkonem spojené.

Při umístování do zařízení se zde cizinec nejprve setkává s policisty Skupiny cizinecké policie, kteří provádějí samotné převzetí zajištěného cizince od útvaru, který rozhodl o jeho umístění do zařízení. Pracovní náplní těchto policistů je samostatný výkon odborných činností na úseku povolování a kontroly pobytu cizinců na území ČR v rámci útvarů s oblastní působností nebo výkon jiných správních činností svěřených

²⁷ Pokyn ředitele služby cizinecké policie Policie České republiky 155/2011 o pobytu cizinců na území České republiky. Praha, 2011.

policii v rámci útvarů s územně vymezenou působností nižšího stupně. Jedná se například o tyto činnosti:

- administrativní zajištění příjmu a propuštění zajištěných cizinců
- vedení počítačové evidence
- provádění lustrací v informačních systémech Policie ČR
- vystavování výjezdních příkazů při propouštění zajištěných cizinců ze zařízení
- provádí dílčí úkony spojené s řízením o mezinárodní ochraně na území ČR a snímání daktyloskopických otisků cizinců v souvislosti s tímto řízením
- napomáhá při realizaci dobrovolných návratů zajištěných cizinců
- průběžně ověřuje u zajišťujících útvarů průběh řízení a trvání důvodů pro zajištění a o tomto informuje zajištěné cizince
- podílí se na řešení mimořádných událostí v zařízení atd.²⁸

Již při umístování cizince do zařízení policista skupiny cizinecké policie kontroluje, zda byl cizinec řádně poučen o svých právech a pokud tomu tak nebylo, provede toto poučení neprodleně po administrativním převzetí zajištěného cizince. V rámci přijímací procedury pořizuje policista obrazový záznam cizince a už v této situaci se zajištěný cizinec zpravidla dožaduje dalších informací, spojených s jeho pobytem v zařízení. Ne vždy totiž policisté zajišťujícího útvaru poskytnou cizinci odpovídající informace.

Zajištění cizinci mají možnost kdykoliv požádat o pohovor na skupin cizinecké policie v zařízení. Této možnosti cizinci využívají velmi často, neboť tímto způsobem mohou získat informace o průběhu jejich správního řízení, v jaké fázi se nachází procedura Dublinského řízení, zjištění jejich totožnosti nebo v jaké fázi je vydání jejich náhradního cestovního dokladu atd.

V mnohých případech dochází i ke sdělení informací, které zajištěný cizinec zajišťujícímu útvaru odmítl sdělit, jako např. kde se nachází jeho cestovní doklad, kde se v ČR zdržoval, z jaké země do ČR přicestoval atd. Všechny tyto informace mohou napomoci k jejich rychlejšímu propuštění ze zařízení.

Policisté skupiny cizinecké policie mnohdy objasňují cizincům co mají udělat, aby jejich pobyt v zařízení byl co nejkratší, nebo zda má smysl žádat např. o dobrovolný návrat, mezinárodní ochranu a jiné.

²⁸ *Závazný pokyn policejního prezidenta č. 34/2006, kterým se upravuje umístování cizinců do zařízení.* Praha, 2006.

Pohovorů využívají nespokojení cizinci, kteří si chtějí na něco stěžovat, a nebo se jim pobyt v zařízení zdá neoprávněný a příliš dlouhý. V mnoha stížnostech nemůže policie pomoci, neboť se jedná o kompetence provozovatele, kdy může policie stížnost maximálně postoupit nebo tlumočit provozovateli. V případech nespokojenosti z důvodu neoprávněného, zdlouhavého pobytu v zařízení nebo neověření totožnosti cizince se snaží policisté situaci řešit prostřednictvím Oddělení zjišťování totožnosti Ředitelství služby cizinecké policie, které má tuto problematiku ve své gesci.

Policisté skupiny cizinecké policie při mimořádných událostech zpracovávají dokumentaci potřebnou k umístění zajištěného cizince do části s přísným režimem. Jedná se o sepsání úředního záznamu o uvedené skutečnosti, poučení cizince o umístění do části s přísným režimem a v případě potřeby zajištění tlumočnicka, aby bylo možné tyto administrativní úkony provést. V případě, že je zajištěný v části s přísným režimem déle než 48 hodin, vystavují policisté rozhodnutí o umístění cizince v části s přísným režimem zajištění, kde má zajištěný právo na podání opravných prostředků. Toto rozhodnutí se též odesílá Veřejnému ochránci práv, který má možnost zhodnotit oprávněnost umístění do části s přísným režimem.

Jak je z výše uvedeného patrné, práce skupiny cizinecké policie v zařízení má spíše administrativní charakter a jeho velká část se odehrává ve spolupráci se zajišťujícím útvarem, skupinou zjišťování totožnosti na Ředitelství služby cizinecké policie a zajištěným cizincem.

Dalším výkonným článkem v zařízení by měla být eskortní skupina, ale v současné době je obsazena pouze funkce vedoucího, který organizuje a koordinuje veškeré eskorty cizinců v zařízení. Samotné provádění eskort nyní zabezpečují policisté jak ze skupiny cizinecké policie, tak ze skupiny služby.

Tím se dostáváme k poslednímu článku policie v zařízení a to je skupina služby. V této skupině jsou zařazeni policisté, kteří plní výkon služby při zabezpečování dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území ČR, jehož součástí je odhalování, prošetřování a vyřizování přestupků svěřených do působnosti policie a provádění jednotlivých úkonů v trestním řízení. V zařízení se jedná konkrétně o tyto činnosti:

- zajišťuje vnější ostrahu objektu v části s mírným režimem zajištění a vnější i vnitřní ostrahu v části s přísným režimem zajištění

- v části s přísným režimem zajištění dohlíží na provádění osobní hygieny zajištěných cizinců
- dle pokynů vedoucí zabezpečuje předvádění cizinců
- v části s přísným režimem zajištění provádí dohled při návštěvě zajištěného cizince
- dle platných právních předpisů provádí osobní prohlídky cizinců a prohlídky ubytovacích prostor, kde se zdržují zajištění cizinci
- bezodkladně oznamuje vznik mimořádné události svému nadřízenému
- provádí eskorty cizinců jak uvnitř objektu, tak i mimo objekt zařízení, zejména spojené s vyhoštěním cizinců z území ČR
- plní fyzicky i psychicky náročné úkoly při vzniku mimořádné události, zejména při řešení nepokojů mezi cizinci, při sebepoškozování se na zdraví, při demolování objektu zařízení, při napadání policistů a ostatních zaměstnanců cizinci, usměrňuje abstinenci jednání drogově závislých cizinců apod.

Z pracovních činností policie v zařízení je zřejmé, že se jedná o represivní složku zařízení, která má za úkol dohled nad dodržováním všech zákonných norem a nařízení. Je samozřejmostí, že v rámci svých možností a kompetencí napomáhá zajištěným cizincům, aby byl jejich pobyt v zařízení co možná nejkratší a jejich vyhoštění z území ČR nebo předání dle mezinárodních smluv proběhlo v co nejkratším termínu. Pokud zajištěný cizinec aktivně spolupracuje, může policie v zařízení díky osobnímu kontaktu s cizincem v mnohém napomoci.

2.3 Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra

2.3.1 Historie, struktura a organizace

S historií azylové a migrační politiky by se dalo začít v srpnu 1990, kdy byl v souvislosti s přílivem uprchlíků na území ČSFR jmenován vládní zmocněnec federální vlády pro otázky uprchlíků. Následující rok byl tento zmocněnec jmenován i pro samotnou Českou republiku. Pod záštitou Ministerstva vnitra byl zřízen v lednu 1992 sekretariát tohoto zmocněnce. Vznikem samostatné České republiky dne 1.1.1993 došlo ke změně koncepce tohoto druhu politiky a vznikl nový Odbor pro uprchlíky

v rámci bezpečnostního úseku Ministerstva vnitra. Tento útvar byl k 1. říjnu 1996 přejmenován na Odbor pro uprchlíky a integraci cizinců. Velmi krátká pak byla životnost Odboru pro migraci o ochranu státních hranic, která trvala pouhý první půlrok roku 2000. K prvnímu červenci roku 2000 vznikl sloučením dvou odborů Ministerstva vnitra současný Odbor azylové a migrační politiky, který od roku 2010 postupně přebírá výkon správních činností v oblasti pobytu cizinců na území České republiky od Služby cizinecké policie Policie České republiky.

„Odbor azylové a migrační politiky je útvarem Ministerstva vnitra pro výkon působnosti vymezené ministerstvu v oblasti mezinárodní ochrany, uprchlictví, vstupu a pobytu cizinců, koncepce integrace cizinců, státního integračního programu a schengenské spolupráce. Odbor je útvarem ministerstva pro řízení organizační složky státu Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra; předkládá návrhy na zřízení či změnu charakteru azylových zařízení nebo zařízení pro zajištění cizinců.

K 1.1.2011 převzal Odbor azylové a migrační politiky MV ČR agendu dlouhodobých víz a dlouhodobých pobytů k již převedené agendě pobytů trvalých.²⁹

Organizační struktura tohoto odboru je velmi komplikovaná a rozvětvená a proto nebude uváděna v diagramu, ale bude popsána.

Ředitel odboru

- Zástupce ředitele odboru
- Oddělení koncepcí a analýz
- Oddělení zahraničních vztahů a informací o zemích původu
- Oddělení koordinace Schengenské spolupráce a ochrany hranic
- Oddělení zástupčí činnosti a kasací
 - detašované pracoviště Brno, detašované pracoviště Ostrava
- Oddělení azylové a migrační legislativy
- Oddělení státní správy, ekonomiky a logistického zabezpečení
- Oddělení Evropských komunitárních fondů
- Oddělení mezinárodní ochrany
 - PŘS Praha – Ruzyně, PŘS Zastávka u Brna, PŘS Kostelec nad Orlicí, PoS Havířov, ZZC Bělá – Jezová

²⁹ Ministerstvo vnitra České republiky: Odbor azylové a migrační politiky. *Ministerstvo vnitra české republiky* [online]. 2010, 26.1.2011 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-azylove-a-migracni-politiky.aspx>

- Oddělení Dublinského střediska
 - detašované pracoviště Zastávka u Brna
- Oddělení migrace
 - detašované pracoviště Praha – Bohdalec
- Oddělení koordinace cizineckých správních agend
- Oddělení podpory pobytů a víz
- Oddělení pobytového správního řízení
 - pracoviště Praha Lhotecká
- Oddělení pobytu cizinců Praha a Středočeský kraj
 - pracoviště Praha – Chodov, pracoviště Praha – Bohdalec, pracoviště Praha – Zborovská, pracoviště Praha – Koněvova, pracoviště CzP Praha – Letná, pracoviště Benešov, pracoviště Příbram, pracoviště Kutná Hora, pracoviště Kladno, pracoviště Mladá Boleslav, pracoviště Kamýk nad Vltavou
- Oddělení pobytu cizinců Jihočeský kraj
 - pracoviště Písek, pracoviště Jindřichův Hradec
- Oddělení pobytu cizinců Jihomoravský kraj
 - pracoviště Břeclav, pracoviště Znojmo
- Oddělení pobytu cizinců kraj Vysočina
- Oddělení pobytu cizinců Královehradecký kraj
 - pracoviště Trutnov
- Oddělení pobytu cizinců Pardubický kraj
- Oddělení pobytu cizinců Moravskoslezský kraj
 - pracoviště Ostrava – Výstavní, pracoviště Ostrava – Milíčova, pracoviště dlouhodobých víz, pracoviště Frýdek-Místek
- Oddělení pobytu cizinců Olomoucký kraj
- Oddělení pobytu cizinců Plzeňský kraj
 - pracoviště Klatovy
- Oddělení pobytu cizinců Karlovarský kraj
- Oddělení pobytu cizinců Ústecký kraj
 - pracoviště Ústí nad Labem – Masarykova, pracoviště Chomutov
- Oddělení pobytu cizinců Liberecký kraj

- Oddělení pobytu cizinců Zlínský kraj³⁰

V této práci bude podrobněji popsáno oddělení mezinárodní ochrany, pod něž spadá pracoviště v zařízení. Oddělení mezinárodní ochrany odpovídá „za řízení o udělení nebo odnětí azylu, doplňkové ochrany a dočasné ochrany, vydává závazná stanoviska k otázkám existence důvodů znemožňujících vycestování v rámci řízení o správním vyhoštění a zajišťuje aplikaci Úmluvy o právním postavení osob bez státní příslušnosti.“³¹

2.3.2 Oddělení azylové a migrační politiky v Zařízení pro zajištění cizinců

Oddělení Odboru azylové a migrační politiky (dále jen OAMP) byla dislokována v zařízeních hned od jejich vzniku, neboť zajištění cizinci měli vždy právo požádat o mezinárodní ochranu na území ČR. Jak je již výše uvedeno, zajištěný cizinec svůj úmysl požádat Českou republiku o mezinárodní ochranu prohlašuje na oddělení cizinecké policie v zařízení, které po zpracování všech podkladů jeho úmysl předává na oddělení OAMP v zařízení, neboť je dle zákona o azylu § 10 příslušné k přijetí žádosti o mezinárodní ochranu na území ČR.

V současné době je v zařízení na oddělení OAMP pouze jedna pracovnice, která zejména:

- vyřizuje žádosti o azyl ve smyslu přípravy podkladů a jejich ověření, shromažďuje údaje o zemích původu a dokumenty, které žadatel předložil, zajišťuje tlumočnické služby a překlady pohovorů a písemností
- vede agendu spojenou s vydáváním průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a osob požívajících doplňkovou ochranu
- vede evidenci zajištěných dokladů žadatelů o mezinárodní ochranu a jejich následnou distribuci
- komunikuje s orgány státní správy a samosprávy ve věcech týkajících se řízení o mezinárodní ochraně

³⁰ Nařízení Ministerstva vnitra, kterým se vydává organizační řád Ministerstva vnitra. Praha, 2012.

³¹ Odbor azylové a migrační politiky: Oddělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2010, 13.8.2012 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/oddeleni-mezinarodni-ochrany.aspx>

- kompletuje spisový materiál a odborně zpracovává další údaje v evidenčním systému

Oddělení OAMP v zařízení po převzetí podkladů pro zahájení řízení o mezinárodní ochraně zajištěného cizince jako první úkon provede velmi podrobné poučení žadatele. Toto poučení se týká zahájení řízení o mezinárodní ochraně, jazyka, ve kterém bude řízení vedeno, možnosti zastupování, dokladů, které žadatel obdrží nebo naopak musí odevzdat, informace o pohovoru, který bude s účastníkem veden, spolupráce se správními orgány. Poučení o konečném rozhodnutí tohoto řízení a možnosti podání následných opravných prostředků, možnosti dobrovolné repatriace nebo zpětvzetí své žádosti o azyl, korespondence mezi žadatelem a státními orgány, možnosti ubytování během celého řízení o mezinárodní ochraně a finanční situaci žadatele. Poučení o tom, že v prvním roce své žádosti nesmí na území ČR pracovat. Poučení o možnostech poskytované zdravotní péče, sankcích za dopouštění se přestupku, které vyplývá z porušení zákona o azylu a jako poslední o ochraně osobních údajů. Ve své podstatě již tímto poučením získává žadatel reálné informace o průběhu celé azylové procedury nejen po dobu pobytu v zařízení, ale z důvodu dlouhé lhůty na vyřízení žádosti, i o pobytu mimo zařízení, neboť ve většině případů následuje předání cizince-žadatele do pobytového zařízení SUZ.

Po poučení následuje samotný pohovor, ve kterém dochází k objasnění důvodů, proč zajištěný cizinec žádá o udělení mezinárodní ochrany. Po tomto pohovoru pracovnice OAMP v zařízení shromáždí všechny dostupné informace a podklady, které bylo možno k zajištěnému cizinci zjistit a takto zpracovanou žádost odesílá do Prahy na odbor OAMP, který o vedené věci rozhodne. Rozhodnutí je odesláno zpět do zařízení, kde jej pracovnice předává zajištěnému cizinci.

Cizinecká policie v zařízení musí být o celém průběhu řízení o mezinárodní ochraně informována, neboť v tomto období je pozastavena vykonatelnost rozhodnutí spojená se správním vyhoštěním cizince z území ČR.

Na oddělení OAMP v zařízení se dále vyřizuje agenda spojená s tzv. Dublinským řízením³². Policie při zajišťování cizinců do zařízení odebírá daktyloskopické otisky,

³² Dublinské řízení je označení používané pro mechanismus, kterým je určován stát odpovědný za posouzení žádosti o azyl (mezinárodní ochranu) podané na území členských států Evropských společenství státním příslušníkem třetího státu.

kteřé se odesílají do evropské databáze EURODAC³³. Z této databáze lze zjistit, že zajištěný cizinec již byl žadatelem o azyl v jiném státě Evropské unie a v těchto případech zahajuje odbor OAMP tzv. Dublinské řízení. Pracovnice OAMP v zařízení informuje o tomto procesu jak zajištěného cizince, tak policii v zařízení, předává rozhodnutí vedená v tomto řízení, náhradní cestovní doklady a spolupracuje při realizaci eskorty cizince z území ČR.

2.4 Odbor zdravotního zabezpečení Ministerstva vnitra

2.4.1 Historie, organizace a struktura

„Ministerstvo vnitra vykonává státní správu na úrovni ústředního orgánu státní správy i v oborech, které jinak spadají do věcné působnosti jiných ústředních orgánů. V daném případě jde o působnost Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva zemědělství ve vymezeném rozsahu, kdy byla příslušnými zákony dána Ministerstvu vnitra pravomoc upravit si organizaci a výkon zdravotnických služeb a veterinární péče v útvarech a zařízeních v působnosti rezortu MV (vlastního rezortu). Rezortní zdravotnictví poskytuje příslušníkům PČR a příslušníkům HZS zejména závodní preventivní péči, lékařskou posudkovou činnost, neodkladnou lékařskou péči, hygienickou a protiepidemickou péči, dále provádí zdravotnické zabezpečení služebních činností, zdravotnickou přípravu a zdravotní výchovu policistů, hasičů a zaměstnanců. Rezortní zdravotnictví dále poskytuje závodní preventivní péči zaměstnancům Policie ČR, Hasičského záchranného sboru, Ministerstva vnitra, organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem vnitra k plnění úkolů v oboru své působnosti. Závodní preventivní péči může poskytovat též zaměstnancům dalších organizací na smluvním základě.

Rezortní zdravotnictví rovněž plní úkoly na úseku zdravotnického a veterinárního zabezpečení při krizových situacích, vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu, nebo válečného stavu.

³³ EURODAC je evropská databáze otisků prstů zkoncipovaná s jediným cílem: identifikovat žadatele o azyl.

*Odbor zdravotnického zabezpečení je zastřešujícím metodickým a ve vymezeném rozsahu i řídicím orgánem.*³⁴

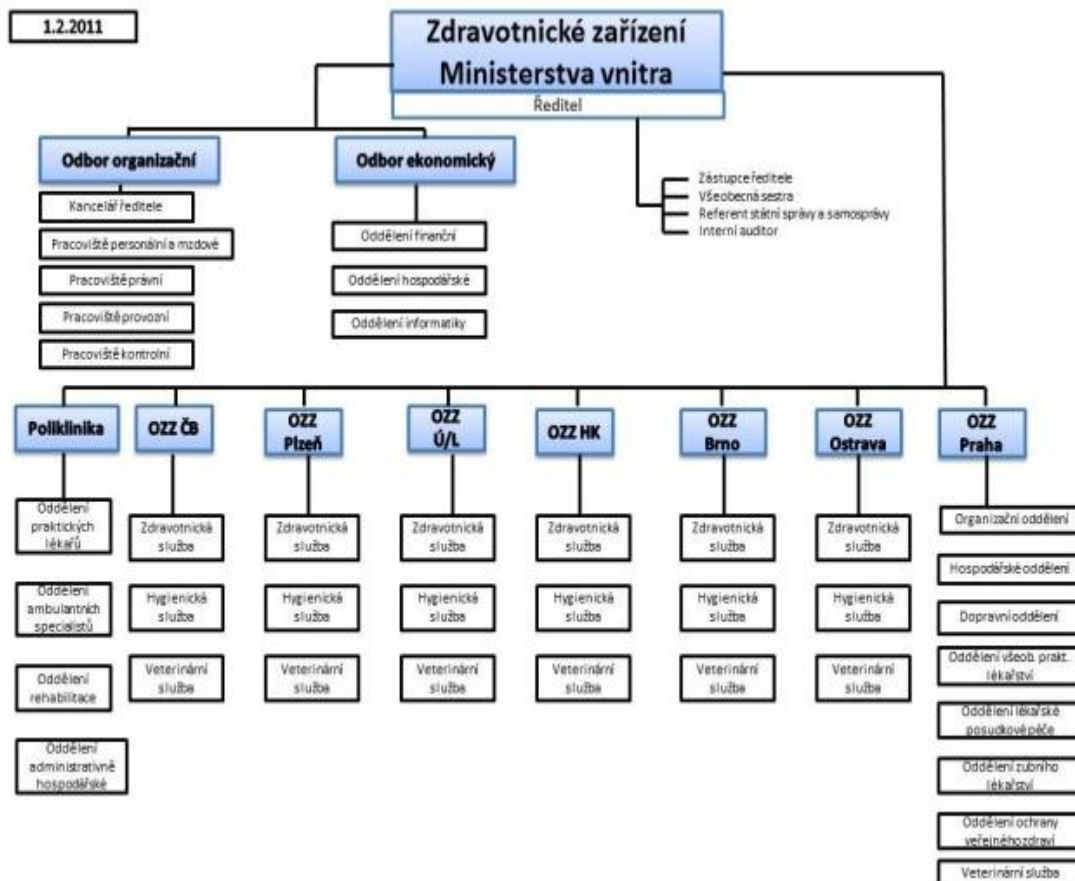
V organizační struktuře Ministerstva vnitra spadá Odbor zdravotnického zabezpečení (dále jen zdravotní odbor) pod vedení náměstkyně ministra vnitra pro ekonomiku a provoz, která je přímo podřízena ministru vnitra.

Tento odbor byl zřízen s účinností od 1. ledna 2009 a předmětem jeho činnosti je zejména:

- poskytování zdravotní péče pro potřeby příslušníků bezpečnostních sborů a zaměstnanců resortu, především formou závodní preventivní péče, lékařské posudkové činnosti příslušníků a léčebné preventivní péče
- zpracování a příprava podkladů pro služební orgán k problematice nemocenského pojištění příslušníků,
- plnění úkolů v oblasti ochrany veřejného zdraví, zdravotnické zabezpečení bezpečnostních a výcvikových akcí útvarů, zdravotnického zabezpečení doprovodu oficiálních delegací a mezinárodních akcí v České republice
- zdravotnická příprava a zdravotní výchova příslušníků bezpečnostních sborů
- zajišťování neodkladné péče, zdravotnického materiálu a zajišťování přepravy raněných a nemocných
- zdravotnické zabezpečení příslušníků bezpečnostních sborů vysílaných k plnění úkolů v zahraničí,
- plnění úkolů v krizových situacích a branné pohotovosti státu
- plnění úkolů v oblasti poskytování zdravotní péče žadatelům o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu a v rozsahu zákona o azylu
- plnění úkolů v oblasti poskytování zdravotní péče cizincům umístěným v Zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu cizineckého zákona

³⁴ Odbory: Odbor zdravotnické zabezpečení. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/odbory-odbor-zdravotnickeho-zabezpeceni.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

Obrázek č. 8: Organizační struktura Odboru zdravotnického zabezpečení Ministerstva vnitra

Zdroj: Organizační struktura. *Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra* [online]. 2011 [cit. 2012-11-6]. Dostupné z: <http://zz.mv.cz/?q=node/23>

2.4.2 Odbor zdravotnického zabezpečení v Zařízení pro zajištění cizinců

V zařízení je zdravotní odbor zastoupen jedním lékařem a čtyřmi zdravotními sestrami. Lékař je v zařízení pouze v pracovní dny od 7:00 – 15:00hod. Zdravotní sestry jsou k dispozici od 7:00 – 20:00hod. a to i o víkendech a svátcích. I zdravotní odbor v zařízení používá pro zajištěného cizince termín klient, proto jej budu používat i v této kapitole.

Po umístění klienta do zařízení probíhá jako jeden z prvotních úkonů vstupní zdravotnická prohlídka, která má za úkol diagnostikovat další kroky nutné pro zachování dobrého zdravotního stavu klienta. Pokud je nutná hospitalizace klienta,

lékař tuto zajistí v nejbližším zdravotnickém zařízení, kdy klient nemá možnost na výběr lékaře ani zdravotnického zařízení ve kterém bude hospitalizován.

„Vzhledem k limitaci pobytu v ZZC na dobu 180 dní, je zdravotní stav klientů sledován formou několika typů prohlídek. Jedná se především o prohlídky periodické a mimořádné (prováděné v mimořádných situacích jako je umístění/přemístění klienta do/z části s přísným režimem zajištění, při úmyslném odmítání stravy a zahájení hladovky, před a po eskortě z/do jiného zařízení aj.). Při ukončení pobytu klienta v ZZC se provádí důkladná výstupní prohlídka, kde lékař zhodnotí zdravotní stav klienta v průběhu jeho umístění v ZZC a vypracuje zprávu pro klienta. Klientova dokumentace se pak pečlivě zajistí a archivuje.“³⁵

Zdravotnický personál v zařízení má mimo výše uvedené prohlídky ještě další povinnosti jako např.:

- zajišťuje komplexní ošetrovatelskou péči o zajištěné a ubytované klienty
- asistuje při náročných diagnostických, vyšetřovacích a léčebných úkonech
- zajišťuje nezbytná opatření proti infekčním nákazám a jejich hlášení na Okresní hygienickou stanici
- ve spolupráci s ostatními organizačními složkami v zařízení provádí monitoring zdravotního stavu klientů
- vede předepsanou dokumentaci, která vyplývá ze zajištění zdravotní péče o klienty
- podává a aplikuje medikace dle časového harmonogramu a potřeb klientů
- dle pokynů lékaře objednává odborné lékařské vyšetření mimo zařízení
- vytváří časový harmonogram policejních eskort klientů do zdravotnických zařízení mimo zařízení

Ve výše uvedené citaci je zmíněna také výstupní prohlídka při ukončení zajištění v zařízení. Byť se to nezdá důležité, je tento úkon nezbytný, neboť se nevydává pouze zpráva klientovi, ale předává se i zpráva policii v zařízení o tom, zda je klient chopen propuštění. Tato zpráva je spolu s ostatní dokumentací předávána na hraničních přechodech státním orgánům cizích států, do kterých je cizinec vyhošťován, předáván nebo vrácen dle mezinárodních smluv.

³⁵ Profese on-line: Recenzovaný časopis pro zdravotnické dbory [online]. 2010 [cit. 2012-11-09]. ISSN 1803-4330. Dostupné z: <http://www.pouzp.cz/text/cs/zdravotni-pece-o-cizince-v-zarizeni-pro-zajisteni-cizincu-postorna.aspx>

Zdravotní personál také spolu s ostatními zaměstnanci SUZ a policií řeší porušení ustanovení vnitřního řádu nebo vznik mimořádné události. Je velmi časté, že při těchto situacích dochází ke zranění nebo sebezpoškození. V případech, kdy dojde k sebezpoškození, zdravotní personál rozhoduje o přemístění klienta do psychiatrické léčebny. Velmi časté jsou také situace, kdy se u klientů projeví abstinenční příznaky ze závislosti na alkoholu nebo užívání návykových látek. I na tyto situace je zdravotní personál v zařízení připraven a není tedy výjimkou podávání subutexu nebo jiných podpůrných prostředků ke zvládnutí těchto závislostí přímo v ordinaci zařízení.

I na tomto oddělení v zařízení dochází k problémům, které vznikají z důvodu rozdílných kulturních, náboženských a sociálních hodnot. *„Sestra by péči o obnovu zdraví měla vykonávat v souladu s kulturními, náboženskými a sociálními hodnotami pacienta/klienta a jeho rodiny. Profese sestry-ošetřovatelky je tradičně spojena s morálními nároky. Nejde jen o odborné znalosti, zručnost a dovednosti, ale také o schopnost eticky jednat s lidmi a umět spolupracovat. Jde vždy o dobro, které má různé konkrétní podoby. Velký okruh problémů ošetřovatelství souvisí s tím, že morální přístup není vždy jednoznačný. Když sestra hledá blaho nemocného, nemusí to být totéž jako zájem pacienta a cíl rodiny pacienta.“³⁶*

2.5 Bezpečnostní agentura Dora Security a.s.

2.5.1 Historie, struktura a organizace

„Původní firma byla založena Petrem Žižkou v roce 1991 a nesla název Petr Žižka – DORA.

V roce 1996 došlo ke kapitálovému vstupu Mostecké uhelné společnosti, a.s. do naší firmy a k jejímu přechodu na novou právní platformu - do obchodního rejstříku byla zapsána k 1.3.1996 Bezpečnostní agentura DORA-MUS, spol. s r.o.

Vývoj názorů na působení firmy na trhu se dále utvářel a výsledkem bylo založení nové akciové společnosti B.A. DORA a.s. v prosinci roku 1999. K 1. lednu 2000 byla mezi společnostmi Bezpečnostní agentura DORA-MUS, spol. s r.o., IČO 64653285, jakožto prodávajícím na straně jedné, a společností B.A. DORA a.s., IČO 25410351,

³⁶ IVANOVÁ, Kateřina, Lenka ŠPIRUDOVÁ a Jana KUTNOHORSKÁ. *Multikulturní ošetřovatelství*. Praha: Grada, 2005. s. 45. ISBN 80-247-1212-1.

jakožto kupujícím na straně druhé, uzavřena smlouva o prodeji části podniku podle ustanovení § 476 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (ve znění pozdějších změn a doplňků). Na základě této smlouvy převedla společnost Bezpečnostní agentura DORA-MUS, spol. s r. o., na společnost B.A. DORA a.s. vlastnická práva k věcem, jiná práva a jiné majetkové hodnoty, jež sloužily k provozování některých organizačních složek jejího podniku. Kromě jiných došlo také k převodu těch částí podniku, jejichž prostřednictvím byla zajišťována ostraha majetku a osob.

V roce 2005 došlo k uzavření smlouvy o prodeji podílu ve společnosti MOP Litvínov s.r.o., čímž se B.A. DORA a.s. stala jejím jediným 100% společníkem a byl položen základ skupiny firem DORA.

Od 1. 12. 2007 se společnost B.A. DORA a.s. přejmenovává na DORA Security a.s. Společnost DORA Group a.s. a Petr Žižka prodali 30. listopadu 2009 společnost DORA Security a.s. společnosti SECURITAS ČR s.r.o. Dosavadní akcionáři prodali novému majiteli veškerý svůj podíl, firma SECURITAS ČR s.r.o. je tak jediným, stoprocentním vlastníkem.³⁷

Služby této bezpečnostní agentury jsou zaměřeny na snižování rizik, ochranu zdraví, životů a majetku. Své služby poskytuje v oblasti fyzické ostrahy majetku, elektronické ostrahy objektů, výkony specializované služby a bezpečnostní poradenství. Její strategií je poskytování komplexních a kvalitních služeb v oblasti ochrany osob a majetku.

Od počátku roku 2012 byla změněna organizační struktura společnosti, kdy vznikly dva provozní celky. Prvním je Security Servises pod který spadají čtyři divize a to Guarding, která poskytuje služby fyzické ostrahy, Specialized Solutions, která rovněž poskytuje služby fyzické ostrahy. Další divizí je Mobile Patrol, která zahrnuje služby zásahových jednotek, pěších patrol, revírních hlídek a jiných speciálních služeb. Poslední do této skupiny patří Divize Systems, která se zaměřuje na technologická řešení a jejich dodávky klientům. Druhým provozním celkem je Alert Services, který zastřešuje připojení na Centrálu nouzových služeb a další činnosti spojené s monitorovací službou. Organizační struktura společnosti je plochá. Má minimální počet řídicích pracovníků, kdy přesunutím pravomocí a odpovědnosti na nižší články

³⁷ Historie společnosti. *Dora Security* [online]. 2007 [cit. 2012-11-01]. Dostupné z: <http://www.dorasecurity.cz/cs/o-spolecnosti/historie-spolecnosti>

zaručuje kvalifikované rozhodování, čímž se lépe zapracovávají nové koncepce zákazníků do poskytovaných služeb.

2.5.2 Bezpečnostní agentura Dora Security a.s. v Zařízení pro zajištění cizinců

Působnost Bezpečnostní agentury Dora Security a.s. (dále jen BA) v zařízení je dána smlouvou o zajišťování bezpečnostních služeb, uzavřenou mezi BA a SUZ. BA v rámci své působnosti v zařízení zejména:

- v části s mírným režimem zajištění zabezpečuje nepřetržitou vnitřní ostrahu objektu
- asistuje při přepravě žadatelů o mezinárodní ochranu mezi zařízením a azylovým střediskem
- doprovází cizince v objektu zařízení dle bezpečnostních a režimových opatření
- v části s mírným režimem zajištění a v prostorách příjmu cizince doprovází zaměstnance SUZ a jiné zaměstnance smluvních organizací v prostorách zařízení
- během výdeje stravy a hygienických potřeb, průběhu zdravotních prohlídek a výdeje léků, návštěv, předávání pošty, při volnočasových aktivitách a při dalších činnostech dohlíží nad dodržováním pořádku v zařízení a monitoruje chování cizinců
- provádí asistenci zaměstnancům SUZ při každodenních fyzických kontrolách přítomnosti cizinců a hygienických kontrolách
- fyzicky a prostřednictvím kamerového systému sleduje, zda není ze strany cizinců v zařízení porušován zákaz přechovávání předmětů, jejichž držení je vnitřním řádem zakázáno a zda cizinci respektují pravidla pro vnášení a přechovávání potravin
- při vzniku mimořádné události informují zaměstnance SUZ, kteří mají stálou službu a přijímají nezbytná prvotní opatření k eliminaci vzniku nebo šíření škodlivých následků zejména ve vztahu k ohrožení života a zdraví lidí a majetku v zařízení³⁸

³⁸ *Součinnostní dohoda mezi Správou uprchlických zařízení MV ČR, Službou cizinecké policie Policie ČR a B.A. DORA Security a.s. Praha, 2008.*

Pracovníci BA v zařízení vykonávají službu na pevných a pohyblivých stanovištích. Pevná stanoviště jsou zřízena u vstupu a vjezdu do zařízení, na vstupech do jednotlivých objektů, v jednotlivých patrech objektů a na monitorovacím pracovišti v zařízení. Pohyblivá stanoviště jsou pouze dvě a to ve vycházkových prostorech zařízení a na jednotlivých patrech objektů.

Jak bylo výše popsáno organizační struktura společnosti je plochá a tak je tomu i v zařízení.

Obrázek č. 6: **Organizační struktura BA Dora Security a.s. v Zařízení pro zajištění**

Zdroj: *Obecná směrnice: Pro výkon bezpečnostní služby v Zařízeních pro zajištění cizinců MV ČR.*
Praha, 2008.

Velitel ostrahy objektu řídí, koordinuje a kontroluje výkon bezpečnostní služby v zařízení, účastní se pravidelných porad s vedoucím zařízení a řídí se jeho pokyny.

Velitel směny už je výkonným článkem v zařízení, který odpovídá za plnění úkolů vyplývajících z obecné směrnice a je povinen znát zařízení, jeho vnitřní řád a vnitřní předpisy SUZ upravující provoz zařízení. Dále musí znát umístění a ovládání prvků bezpečnostní ochrany a hlavních uzávěrů vody, plynu a elektrické energie. Organizovat výkon bezpečnostní služby (směny), upřesňovat místa a úkoly pracovníkům směny k provádění bezpečnostního dohledu, spolupracovat při výkonu služby s příslušníky cizinecké policie v zařízení a v neposlední řadě vést předepsanou dokumentaci a zaznamenávat všechny nedostatky a události vzniklé v průběhu služby.

Hlavním úkolem strážných a psovodů je monitorovat chování a činnost cizinců s důrazem na možný pokus o útěk, ničení majetku zařízení, šikanování a začínající

konflikty. Z toho plyne i povinnost věnovat trvalou pozornost svěřenému stanovišti, zajišťovat ochranu majetku zařízení a zajišťování ochrany zajištěných cizinců, zaměstnanců SUZ a návštěvníků zařízení. Podstatou je plnění úkolů vyplývajících z výkonu bezpečnostní služby na konkrétním stanovišti, periodická kontrola neporušenosti oken, mříží a dalších bezpečnostních prvků, kde je povinností všechny závady ihned hlásit veliteli směny. Psovod při výkonu bezpečnostní služby používá služebního psa, který je na vodítku a má nasazený ochranný košík. Psovod se psem nesmí vstupovat do prostor části s mírným režimem zajištění, ale může se pohybovat vně oplocení.

Pracovníci BA jsou v neustálém přímém kontaktu se zajištěnými cizinci, a proto nesmí svým jednáním či chováním zavadat příčinu ke vzniku konfliktních nebo problémových situací. Musí respektovat multikulturní odlišnosti cizinců, respektovat jejich lidskou důstojnost a soukromí tím, že musí zachovávat mlčenlivost o všech zajištěných cizincích a o událostech v zařízení.

3. PRÁVA A POVINNOSTI ZAJIŠTĚNÝCH CIZINCŮ

Je samozřejmostí, že v takovémto druhu zařízení mají zajištění cizinci svá práva, ale také i povinnosti, o kterých musí být řádně poučeni. Na toto myslí i zákon o pobytu cizinců v § 131, který zní: *„Provozovatel seznámí zajištěného cizince při jeho umístění do zařízení, nebo neprodleně po něm, s právy a povinnostmi, které se vztahují k pobytu cizince v zařízení, a s vnitřním řádem zařízení. Seznámení se provede v mateřském jazyce cizince nebo v jazyce, kterým je cizinec schopen se dorozumět. Seznámení se dále provede v případě změn práv a povinností, které se vztahují k pobytu cizince v zařízení, nebo vnitřního řádu zařízení. Informace o právech a povinnostech zajištěného cizince a vnitřní řád zařízení jsou umístěny tak, aby byly přístupny všem zajištěným cizincům.“* Aby mohl provozovatel dostát svým povinnostem a byl schopen kontrolovat, zda se neporušují práva zajištěných cizinců nebo zda oni sami neporušují své povinnosti, je provozovatel oprávněn v zařízení instalovat audiovizuální techniku, která musí být nainstalována ve společných prostorách mimo ubytovací místnosti, sociální zařízení a prostory, v nichž probíhají osobní prohlídky cizinců.

Vnitřní řád zařízení (Příloha A) je dokument, který je vydán SUZ na základě zmocnění dle § 138 odst. 1 cizineckého zákona. Uvádí se v něm v souladu se zákonem práva a povinnosti osob umístěných v zařízení a dále v souladu se zákonem stanoví:

- časový rozsah poskytované zdravotní, psychologické a sociální péče
- časový rozvrh poskytování stravy
- časový rozvrh a nabídku kulturního a sportovního vyžití
- uspokojování kulturních potřeb a sportovního vyžití
- časový rozvrh výdeje hygienických potřeb, obuvi, oděvů a prádla
- režim návštěv
- prostor vymezený pro vycházky a časový rozvrh vycházek pro přísný režim zajištění
- prostory, kam je vstup cizincům bez doprovodu Policie ČR nebo pracovníka provozovatele zakázán
- způsob realizace povinné školní docházky
- další nezbytné organizačně technické podrobnosti

Vnitřní řád je vydán v jazyce českém, anglickém, francouzském, německém, ruském, španělském, čínském, arabském, vietnamském, hindském a je umístěn v každé budově zařízení, na každém patře a ve všech jazykových mutacích.

Mimo výše uvedeného vnitřního řádu vyplývají pro zajištěné cizince ještě další povinnosti, které stanoví zákon a to jsou:

„(1) Zajištěný cizinec je povinen

a) dodržovat vnitřní řád zařízení,

b) šetřit majetek zařízení,

c) řídit se pokynem policie nebo provozovatele vydaným při plnění úkolů v souvislosti se zajištěním,

d) vyvarovat se jednání, které by mařilo účel zajištění,

e) strpět omezení svých práv, zejména práva na soukromí a svobodu pohybu a pobytu, v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu zajištění nebo pro ochranu veřejného zdraví,

f) dodržovat noční klid.

(2) Zajištěný cizinec je dále povinen strpět preventivní vstupní, periodickou a výstupní, a je-li to nezbytné, i mimořádnou lékařskou prohlídku v rozsahu určeném lékařem včetně nezbytných diagnostických a laboratorních vyšetření a očkování a preventivní opatření stanovené orgánem ochrany veřejného zdraví. Lékařská prohlídka zajištěného cizince je prováděna bez přítomnosti policie nebo provozovatele, nerozhodne-li lékař jinak. Nelze-li úkon pro odpor zajištěného cizince provést, je policie oprávněna tento odpor překonat. Přitom nesmí bránícímu se zajištěnému cizinci způsobit újmu zjevně nepřiměřenou závažnosti protiprávního jednání.

(3) Zajištěný cizinec po dobu umístění do zařízení nesmí

a) vnášet, vyrábět, přechovávat nebo konzumovat alkohol a jiné návykové látky,

b) vnášet, vyrábět nebo přechovávat věci způsobilé vážně ohrozit zdraví nebo život člověka nebo poškodit majetek,

c) vnášet nebo přechovávat věci, které by svým množstvím nebo povahou mohly narušit pořádek nebo škodit zdraví, nebo elektronické komunikační zařízení,

d) opustit zařízení bez souhlasu policie.“³⁹

³⁹ § 136 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn a doplnění

Pokud zajištěný cizinec poruší vnitřní řád nebo některou z výše uvedených povinností dochází k sankci, kterou je v tomto případě umístění do části s přísným režimem zajištění. V praxi to znamená, že je cizinec převezen do jiného objektu v zařízení, kde je ubytován samostatně, nemůže se volně pohybovat, má nárok nejméně na 1 hodinu vycházky ve vymezeném prostoru za přítomnosti policie. Jídlo je mu dodáváno do pokoje a nemůže se účastnit volnočasových aktivit ani sledování televize. I v tomto případě má zajištěný cizinec právo podat proti této sankci stížnost, kterou podává ministerstvu. V případě, že je zajištění v části s přísným režimem delší než 48 hodin, musí policie vydat rozhodnutí, proti kterému je samozřejmě cizinec oprávněn podat opravný prostředek.

Povinnosti cizince jsou jasně shrnuty prakticky ve dvou dokumentech a to ve vnitřním řádu zařízení a ve výše citovaném ustanovení cizineckého zákona. Naopak práva zajištěného cizince je třeba hledat hned v několika ustanoveních cizineckého zákona.

První z práv je právo na lékařskou prohlídku a další nezbytná diagnostická a laboratorní vyšetření, očkování a preventivní opatření stanovená orgánem ochrany veřejného zdraví. Toto právo je zajištěno lékařskou ordinací přímo v zařízení. V dřívějších dobách byla cizincům poskytována nepřetržitá 24hod. lékařská pomoc, ale z důvodu ekonomické situace byla tato služba v zařízení omezena pouze na dobu od 7:00 – 20:00hod.

Jako další je právo na psychologické a sociální služby, kam bych zařadila také právo na osmihodinový spánek, právo na přijímání a odesílání písemných sdělení bez omezení, zajištění denního tisku, knih a časopisů, zajištění volného pohybu v části s mírným režimem zajištění a styk s ostatními zajištěnými cizinci. Jedním z práv, které má velký vliv na psychiku zajištěných cizinců je možnost rozmluvy s vedoucím zařízení nebo s vedoucím policie v zařízení a možnost podat žádost nebo jiný podnět orgánům státní správy České republiky nebo mezinárodním organizacím. Dalším ze skupiny tzv. sociálních práv cizinců je umístění příbuzných a rodin společně a u dětí povinných školní docházkou, zajištění dodržování této povinnosti.

Zajištěný cizinec má také právo na poskytování stravy odpovídající zásadám správné výživy a také s ohledem na zdravotní stav zajištěného. Je také samozřejmostí, že se při sestavování jídelníčku přihlíží ke kulturním a náboženským tradicím. Není tedy žádným

problémem přizpůsobit se např. muslimům v době ramadánu a výdej a složení stravy v této době upravit nezávisle na ostatních zajištěných cizincích. V praxi si cizinci mají možnost vybrat ze tří druhů jídel a ti, co mají zvláštní dietu z důvodu svého zdravotního stavu mají jídelníček upraven dle pokynů lékaře.

Jedním z práv, které je jasně definováno v cizineckém zákoně je právo na přijímání návštěv v zařízení. Tato definice se týká frekvencí, délky návštěvy a počtu návštěvníků, kdy počet návštěv je stanoven na dvě v jednom týdnu, počet návštěvníků je omezen na 4 osoby a doba trvání je stanovena na 1 hodinu. Je v pravomoci vedoucího zařízení na žádost zajištěného cizince prodloužit délku návštěvy a nebo povolit častější konání návštěv. Čas konání návštěv je uveden ve vnitřním řádu zařízení. Jedinou možností návštěvy bez jakýchkoliv omezení je návštěva právního zástupce zajištěného cizince.

Cizinecký zákon také zcela jasně upravuje právo zajištěného cizince na přijímání balíčků a peněz v zařízení. Počet balíčků je omezen na 1 týdně o hmotnosti max. 5kg. Balíček přebírá provozovatel, který jej pak za přítomnosti policie v zařízení předává adresátovi. Při předávání je obsah balíčku kontrolován, zda v něm nejsou věci v zařízení zakázané nebo zda neobsahuje listiny, které by mohly napomoci k rychlejšímu ukončení zajištění v zařízení. Zajištěný cizinec může bez omezení přijímat peníze, které ale musí předat provozovateli do úschovy. Tyto peněžní prostředky mohou být cizincem využity při možnosti nákupů, které se provádějí jedenkrát týdně. Hodnota nákupu v jednom týdnu nesmí překročit 300,- Kč. Peníze, které má zajištěný uschované u provozovatele, může tento použít k úhradě nákladů spojených s pobytem v zařízení a vyhoštěním cizince z území ČR. *„Při použití uschovaných peněžních prostředků postupuje provozovatel tak, aby cizinci při jeho propuštění ze zařízení bylo z jeho uschovaných peněžních prostředků vydáno alespoň 400,- Kč, má-li cizinec uschované peněžní prostředky v nižší částce, vydá se mu celá uschovaná částka.“*⁴⁰ Pokud má zajištěný cizinec v době propuštění u provozovatele uschovanu větší částku než je výše uvedených 400,- Kč jsou mu všechny zbylé finanční prostředky vráceny.

Autorka se domnívá, že práva a povinnosti zajištěných cizinců jsou v rovnováze. V případech, kdy se cizinec chová v rozporu s výše uvedenými pravidly, následuje trest,

⁴⁰ § 146 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn a doplnění

pokud všechna pravidla dodržuje, mohou mu být poskytnuty nadstandardní služby, jako je např. delší návštěva, častější přijímání balíčků atd.

4. VZDĚLÁVÁNÍ JEDNOTLIVÝCH SUBJEKTŮ V ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ

„Z hlediska společnosti je vzdělávání jednou z nezbytných podmínek jejího přežití a vývoje. Bez kontinuálního vzdělávání zasahujícího každou novou generaci by se společnost nemohla udržet a zdokonalovat. Proto se v současné civilizaci přisuzuje vysoká důležitost celoživotnímu vzdělávání/učení.“⁴¹

Nelze opomenout ani ekonomickou hodnotu vzdělání, kterou můžeme zjišťovat měřením nákladů vydaných na vzdělání a ekonomických přínosů vzdělání. *„Je v zájmu jednotlivce i společnosti investovat do vzdělání: investice do vzdělání vedou k vyšší produktivitě a výsledkem jsou vyšší výdělky. Jestliže vzdělání je podmínkou ekonomického růstu, základním zdrojem pro jeho rozvoj je zvyšování ekonomického potenciálu. Vzdělání přináší užitek i tím, že snižuje riziko společenských konfliktů, snižuje nezaměstnanost, snižuje kriminalitu a tím i náklady spojené s ní, podporuje vyšší produktivitu ekonomiky a rychlejší vývoj.“⁴²*

Tato kapitola se zabývá vzděláváním dospělých, což je *„vzdělávací proces, který zahrnuje vzdělávací aktivity realizované dospělými jedinci v rámci formálního a neformálního vzdělávání. V oblasti formálního vzdělávání jde o získání určitého stupně vzdělání ve školském systému v rámci počátečního vzdělávání. Mnohem větší spektrum vzdělávacích příležitostí však existuje v rámci neformálního vzdělávání. V posledních letech vystupuje vzdělávání do popředí v souvislosti s kurikulárními reformami, a především s realizací konceptu celoživotního vzdělávání/učení.“⁴³*

V oblasti vzdělávání zaměstnanců jednotlivých subjektů se jedná o tzv. neformální vzdělávání, které svým zaměstnancům poskytuje zaměstnavatel, jehož snahou je zlepšení vykonávané práce, její zefektivnění a tím poskytování služeb na vyšší úrovni. Toto vzdělávání se většinou odehrává v institucích pro vzdělávání dospělých, které *„tvoria súčasť školskej (formálnej) sústavy a paralelných systémov vzdelávania, osvetovej sústavy (vrátane masmediálneho subsystému vzdelávania), systému*

⁴¹ PRŮCHA, Jan a Jaroslav VETEŠKA. *Andragogický slovník*. Praha: Grada Publishing, 2012. s. 274. ISBN 978-80-247-3960-1.

⁴² DVOŘÁČEK, Jirí. *Pedagogika pro učitele odborných předmětů*. Praha: Oeconomica, 2005. s. 23. ISBN 80-245-0886-9.

⁴³ PRŮCHA, Jan a Jaroslav VETEŠKA. *Andragogický slovník*. Praha: Grada Publishing, 2012. s. 275. ISBN 978-80-247-3960-1.

*vzdelávania v rezortných zamestnávateľských organizáciach a systému vzdelávania v záujmových spoločenských nevládných organizáciach.*⁴⁴ Při sběru materiálu k této kapitole vyšlo najevo, že každá z výše uvedených organizací má svou koncepci vzdělávání zaměstnanců nebo alespoň motivační program, kterým své zaměstnance motivuje k lepším výsledkům.

4.1 Vzdělávání zaměstnanců SUZ

SUZ má vzdělávání pro své zaměstnance v koncepci Zaměstnaneckých výhod, které poskytuje svým zaměstnancům. Cílem zaměstnaneckých výhod poskytovaných zaměstnancům SUZ je především snaha získat a udržet kvalitní, vzdělané, pracovitě, motivované a spokojené zaměstnance, snaha stabilizovat pracovní týmy a snižovat fluktuaci. Zaměstnanecké výhody mají ambici být částečnou kompenzací náročné práce, být jedním z prostředků zvyšování loajality zaměstnanců vůči zaměstnavateli a přispět k vyšší kvalitě vnitřní kultury SUZ. Do těchto zaměstnaneckých výhod spadá široké spektrum možností nabízených a hrazených zaměstnavatelem pro zaměstnance. V širším slova smyslu jsou do zaměstnaneckých výhod zahrnuty i požitky poskytované zaměstnavatelem na základě jeho povinnosti stanovené v obecně závazných předpisech, jejich forma, rozsah i kvalita však nesporně ovlivňují shora zmíněný cíl.

Obsáhlou skupinou zaměstnaneckých výhod, na kterou klade zaměstnavatel důraz je rozsáhlý systém vzdělávání, které je rozpracováno do několika základních oblastí. Pro každý kalendářní rok je vydáván interní akt řízení – Plán vzdělávání (Příloha B), který nabízí zaměstnancům dle jejich profese jednotlivé typy vzdělávací aktivity plánované na daný kalendářní rok.

Každý zaměstnanec absolvuje vstupní úvodní vzdělávání, během něhož získá zaměstnanec komplexní informace o činnosti svého zaměstnavatele. Toto školení se dotýká všech zásadních oblastí činnosti SUZ bez ohledu na pracovní profesi a výrazně usnadňuje adaptační proces nového zaměstnance.

Další oblastí vzdělávání je tzv. prohlubující vzdělávání v rámci kterého zaměstnavatel zcela hradí školení odborné způsobilosti, jak pro technický personál, tak

⁴⁴ŠVEC, Štefan. *Základne pojmy v pedagogike a andragogike: (s anglicko-slovenských slovníkom termínov s definíciami a s registrom ich slovensko-anglických ekvivalentov.* 2. roširené a dopl. vydanie. Bratislava: Iris, 2002. s. 160 ISBN 80-89018-31-9.

pro další zaměstnance, zejména pro sociální pracovníky. V rámci prohlubujícího vzdělávání zaměstnavatel organizuje a hradí pro jednotlivé pracovní profese odborné semináře a školení. Každý zaměstnanec zde má (ve vazbě na profesi) popsány typy vzdělávacích aktivit, tzv. bloky vzdělávacích aktivit, které postupně absolvuje. Smyslem prohlubujícího vzdělávání je podpora profesního růstu zaměstnance, udržování, obnova a doplnění znalostí nezbytných pro pracovní zařazení, resp. pracovní pozici.

Třetím typem vzdělávacích aktivit je tzv. rozvojové vzdělávání, které ve svém principu podporuje individuální odpovědnost některých zaměstnanců za svůj profesní a osobnostní růst. Zájem zaměstnavatele může být vyjádřen spoluúčastí na úhradě nákladů, plnou úhradou nákladů nebo dohodou o zvýšení kvalifikace, na jejímž základě je zaměstnanci poskytnuto pracovní volno s náhradou platu.

Podrobněji zde budou představeny možnosti vzdělávání a profesního rozvoje sociálních pracovníků v zařízení, neboť jejich vzdělávání je velmi důležité vzhledem ke specifikaci jejich práce s klienty. *„V souladu s naznačeným trendem zvyšování požadavků na další vzdělávání sociálních pracovníků věnuje SUZ této sféře nemalou pozornost. Oblast vzdělávání a profesního rozvoje zaměstnanců SUZ podrobně upravuje pokyn č. 15/2007 Pravidla vzdělávání zaměstnanců SUZ. Vysvětluje možnosti a podmínky účasti na vzdělávacích akcích a zvyšování kvalifikace, způsob, jakým jsou zajišťovány interní vzdělávací akce, postup, jak žádat o finanční úhradu externího vzdělávání atd. Pro sociálního pracovníka je nejdůležitější možnost účastnit se akcí typu*

- *školení na odborná témata (např. Motivační rozhovory a práce s klientem, Úvod do psychologie,)*
- *školení o některých zemích původu klientů*
- *externího vzdělávání, vč. jazykových kurzů*

Je žádoucí, aby byl sociální pracovník také sám aktivní a navrhoval témata, ve kterých by uvítal proškolení, a vyhledával externí kurzy pro prohloubení své odbornosti. Náměty pro další vzdělávání organizované SUZ může sociální pracovník sdělovat personálnímu oddělení buď v evaluačních dotaznících ke školením, kterých se účastnil, nebo přes svého vedoucího nejlépe před koncem roku, kdy se připravuje plán vzdělávání pro příští rok.

Pro potřeby prohlubování vzdělání pracovníků má každé středisko knihovnu vybavenou odbornou literaturou. Sociální pracovník může vznést svůj požadavek na zakoupení literatury cestou svého vedoucího. Obdobně je možné zajistit také předplatné odborného časopisu.

K profesnímu rozvoji sociálního pracovníka nepochybně přispívá také supervize jeho práce s klienty. Umožňuje mu v bezpečných podmínkách reflektovat svoji práci, vztahy a interakce s klienty, své motivy pro výkon pomáhající profese, pomáhá mu při řešení etických dilemat, rozšiřuje jeho pohled na různá témata spojená se sociální prací a rozvíjí jeho dovednosti ji vykonávat. Všechno toto mohou být při otevřeném a angažovaném přístupu pracovníka a kvalitním vztahu s profesionálním supervizorem růstová témata.“⁴⁵

Příkladem konkrétní vzdělávací akce, které se zúčastnili sociální pracovníci SUZ byl vzdělávací program s názvem „Obchodování s lidmi za účelem nucené prostituce“, který pořádala v dubnu 2011 nevládní nezisková organizace La Strada a jejímž lektorem byla paní Anna Kefurtová. Obsahem tohoto vzdělávacího programu byly definice obchodování s lidmi, legislativa související s tímto tématem, situace v ČR v této oblasti, specifika obchodování s lidmi (bezpečnost, práva obchodovaných osob, dopady na psychosomatický stav), možnosti pomoci – mezíresortní spolupráce (činnost La Strada a jiné nevládní neziskové organizace, program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi – MV ČR, dlouhodobý pobyt za účelem ochrany - OAMP). Cílem tohoto programu bylo naučit aktéry poskytnout obětem podporu a zabezpečit ochranu jejich lidských práv a důstojnosti, motivovat oběti ke svědecké výpovědi a tak napomoci orgánům činným v trestním řízení. Cílovou skupinou byly zaměstnanci MV ČR Oddělení práce s klienty, Služba kriminální policie PČR, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV PČR, Služba cizinecké policie PČR, Služba pořádkové policie PČR, nevládní organizace, Mezinárodní organizace pro migraci.

⁴⁵ BUŽGOOVÁ, Marcela , et al. *Metodika sociální práce s klienty SUZ : Zařízení pro zajištění cizinců.* Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2008 - 2009. s. 41.

4.2 Vzdělávání policistů Policie České republiky

Policie České republiky má vypracován systém policejního vzdělávání, který je řízen Odborem vzdělávání a správy policejního školství ve spolupráci s Odborem vzdělávání Ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia ČR, který byl zpracován v roce 2008. Dle této koncepce tento systém zastřešuje 5 škol se statusem vyšší policejní škola, 1 školské účelové zařízení, Policejní akademii ČR, 8 školních policejních středisek a 4 výcviková střediska v oblasti kynologie a hipologie. Tyto školy zajišťují nástupní odbornou přípravu, další specializační profesní přípravu policistů ve výkonu služby, vyšší a střední odborné vzdělání v celé šíři, jazykovou přípravu policistů, další profesní přípravu policistů ve výkonu služby a v omezené míře rovněž přípravu zaměstnanců Policie ČR a Ministerstva vnitra. Z důvodu současné ekonomické situace však dochází k postupnému slučování a následnému rušení některých vzdělávacích institucí Policie ČR.

Ve vzdělávání policistů je kladen důraz na komunikační dovednosti, zvyšování právního vědomí, zkvalitňování dovedností používání donucovacích prostředků a služební zbraně a zvyšování psychické odolnosti. *„Policisté si mají osvojit vybrané poznatky různých psychologických disciplín, které zvyšují jejich způsobilost pochopit psychologický základ situací policejní praxe. Měli by si osvojit schopnosti vzhledu do situace, vcítění se do mentálního rozpoložení protějšku svého jednání. Je důležité, aby byl policista schopen přesně rozlišit situaci standardní, obvyklou, zvládnutelnou rutinním postupem od situace konfliktní, stresové, kdy je nezbytné volit odlišnou taktiku jednání s občanem.“*⁴⁶

Základním principem systému vzdělávání policistů je rovný přístup do systému pro všechny policisty. Požadavek na obsah, formy a metody přípravy vycházející z objektivizovaných a závazně stanovených požadavků na výkon konkrétních činností. Přenos požadavků policejní praxe a zainteresovaných stran do vzdělávacích programů a systém ověřování kvality a efektivity vzdělávacích programů. Vytvoření podmínek pro vyžadování osobní odpovědnosti policisty za připravenost k výkonu služby, včetně zavedení motivačních prvků. A posledním principem je provázanost systému vzdělávání se systémem personální práce.

⁴⁶ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. s. 40-41. ISBN 80-7178-475-3.

Tento systém vzdělávání obsahuje kvalifikační přípravu, další odbornou přípravu (systém služební přípravy), přípravu na vykonání služební zkoušky a systém manažerského vzdělávání.⁴⁷ Cílem kvalifikační přípravy je splnění kvalifikačních požadavků, doplnění odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služební činnosti a zvyšování kompetencí. V oblasti další odborné přípravy je cílem vzdělávání udržování a prohlubování kvalifikace získané pro výkon zastávaného služebního místa, kde obsahem vzdělávání je všeobecná další odborná příprava, služební tělesná, střelecká a taktická příprava, další odborná příprava ve vztahu ke služebnímu místu a další odborná příprava ve vztahu k případům. Naproti tomu systém vzdělávání managementu nemá systematický charakter a není centrálně organizován. Manažerský výcvik policejní manažeri absolvují v rámci celoživotního vzdělávání, jehož obsah není předem pevně stanoven, ale je ovlivňován aktuálním rozvojem oboru a vlastní policejní praxí.

Systém vzdělávání policistů zahrnuje i hlavní zásady, které mají rozvíjet vzdělávací systém:

- *„Vzdělávání a výcvik policistů je založen na základních hodnotách pluralitní demokracie, právního státu a ochrany lidských práv, a je koncipován tak, aby odpovídal cílům, jež policie sleduje.*
- *Zásada otevřenosti a transparentnosti policie se odráží i v přípravě policistů. Vzdělávání policistů, kteří mají plnit své úkoly s podporou veřejnosti, probíhá v prostředí, které je co nejbližší společenské realitě.*
- *Otevřenost policie vůči společnosti je užitečná i pro dynamiku vzdělávání a výcviku. Zejména tam, kde se jedná o řešení praktických případů, výcvikové podmínky věrně odrážejí situaci ve společnosti.*
- *Všeobecný úvodní výcvik v duchu zásad celoživotního vzdělávání v pravidelných intervalech pokračuje dalším zaškolováním v rámci služby a kde je to třeba, specializovanou přípravou pro řízení a velení.*
- *Do všech úrovní policejního výcviku je začleněn praktický výcvik v použití síly a v tom, jak je její použití limitováno zásadami lidských práv, zejména Evropskou úmluvou o lidských právech.*
- *Vzdělávání využívá nejmodernější a nejefektivnější pedagogické metody a formy.*

⁴⁷ Systém policejního vzdělávání. Ministerstvo vnitra ČR: Odbor vzdělávání a správy policejního školství [online]. 2012 [cit. 2012-7-24]. Dostupné z: <http://web.mv.cz/ovsps/vzdelavani.htm>

- *Vzdělávání systematicky podporuje výchovu výkonných policistů a služebních funkcionářů k zákaznickému principu, který je vnímán jako základní atribut služby.*
- *Vzdělávání není dostupné pouze policistům vyslaným ke studiu, ale je možno studovat prostřednictvím Internetu nebo Intranetu MV a ve smyslu uznávání výsledků neformálního nebo informálního vzdělávání je možné před zkušební komisí prokázat splnění dílčí nebo úplné kvalifikace.*
- *Je zaveden funkční systém zjišťování efektivnosti a úspěšnosti procesu vzdělávání a systém zjišťování spokojenosti zainteresovaných stran.*⁴⁸

Vzdělávání policistů probíhá i na úrovni antikorupční strategie a policejní etiky a to prostřednictvím Projektu „Antikorupční strategie v principech integrity a etiky v policejní službě“. Tento projekt je zaměřen na zkvalitnění obsahu a metodiky výuky v oblasti etického jednání policistů a jejich možné korupce. Výsledkem všech aktivit v rámci projektu je zpracování audiovizuálního výukového materiálu „Etika a korupce“ pro výuku policejní etiky nejenom v policejních školách MV. Obsahem je sumarizace klíčových materiálů MV, Policie ČR a Střediska pro výchovu k lidským právům vztahujících se k implementaci etiky do práce Policie ČR. Dle posledních nařízení musí být s tímto materiálem seznámen každý policista.

„V návaznosti na změny v pojetí policejní profese prochází určitými modifikacemi i policejní vzdělávání. Všeobecně se prosazuje trend, že vedle právních a policejních disciplín reprezentuje psychologie třetí pilíř vzdělání současného policisty. Jejím úkolem je mimo jiné vybavit policisty tzv. psychologickými prostředky pro řešení standardních i konfliktních situací, ke kterým dochází při styku s občany. Zjednodušeně řečeno, psychologickými prostředky se míní účinná a adekvátní (verbální a neverbální) komunikace, která vede k vyřešení policejní situace bez použití jiných prostředků jmenovaných zákonem.

Psychologové se proto uplatňují na všech stupních systému policejního školství. Počínaje nástupními školami a konče policejní akademií je ve studijních programech zařazena výuka psychologie. Po obsahové stránce je důraz kladen na policejní

⁴⁸ Systém policejního vzdělávání. Ministerstvo vnitra ČR: Odbor vzdělávání a správy policejního školství [online]. 2012 [cit. 2012-7-24]. Dostupné z: <http://web.mv.cz/ovsps/vzdelavani.htm>

*a forezní psychologii. Psychologická příprava policistů je navíc doplňována specializovanými školicími programy výcvikového typu.*⁴⁹

Tento rok prošli všichni policisté pracující v zařízení týdenním kurzem v rámci celoživotního vzdělávání na Vyšší policejní škole v Holešově. Cílem tohoto vzdělávacího kurzu bylo opakované proškolení právních norem, interních aktů a praktických zkušeností z policejní praxe. Výuka byla realizována ve čtyřech dnech přednášek a jednoho dne praktických cvičení. Tématické okruhy výuky byly oprávnění a povinnosti policisty, použití zbraně, úkoly policie, zadržení a zatčení, eskorty cizinců mimo zařízení, hlásná služba, dopravní služba a počítačový systém ETR.

4.3 Vzdělávání zaměstnanců Odboru azylové a migrační politiky

Vzdělávání zaměstnanců Odboru azylové a migrační politiky (dále jen OAMP) je realizováno na základě Usnesení vlády České republiky ze dne 30. listopadu 2005 č. 1542 o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech. Dle těchto pravidel je vzdělávání rozděleno na vzdělávání vstupní a vzdělávání prohlubující. Vstupní vzdělávání se ještě dělí na vstupní vzdělávání úvodní a vstupní vzdělávání následné. Prohlubující vzdělávání je děleno do tří okruhů a to manažerské vzdělávání, jazykové vzdělávání a vzdělávání v dalších oblastech.

Vstupní vzdělávání úvodní charakterizuje článek 5 těchto pravidel:

- „1. Vstupní vzdělávání úvodní se zahajuje bezprostředně po vzniku zaměstnaneckého vztahu a ukončuje se do tří měsíců od jeho vzniku.*
- 2. Vzdělávacím cílem vstupního vzdělávání úvodního je zprostředkovat přijímanému zaměstnanci informace a znalosti směřující k osvojení základních dovedností pro způsobilost vykonávat činnosti ve státní správě, včetně jeho seznámení s právními normami a specifickou problematikou správního úřadu.*
- 3. Cílovou skupinou vstupního vzdělávání úvodního jsou zaměstnanci přijímaní do zaměstnaneckého vztahu. Pro tuto cílovou skupinu je vstupní vzdělávání úvodní povinné.*

⁴⁹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. s. 51-52. ISBN 80-7178-475-3.

4. Obsahem vstupního vzdělávání úvodního určeného pro cílovou skupinu uvedenou v bodě 3, s výjimkou zaměstnanců vykonávajících pouze pomocné, servisní nebo manuální práce (dělnické profese), jsou:

- a) základní informace o výkonu činností ve správním úřadu a o povinnostech zaměstnanců v době krizového řízení,
- b) seznámení s vybranými právními a vnitřními předpisy správního úřadu,
- c) seznámení se základy práce s informačními technologiemi v daném správním úřadu a se zdroji elektronických informací,
- d) seznámení s etickým kodexem,
- e) seznámení s praxí daného správního úřadu v oblasti environmentální výchovy a osvěty,
- f) základní znalosti a dovednosti zaměstnance potřebné k výkonu požadovaných činností,
- g) seznámení s dalšími oblastmi, jestliže tak rozhodne vedoucí správního úřadu.

Obsah vstupního vzdělávání úvodního určeného pro cílovou skupinu zaměstnanců vykonávajících pouze pomocné, servisní a manuální práce (dělnické profese) stanoví vedoucí správního úřadu.

5. Správní úřad může stanovit podrobnosti k obsahu, způsobu realizace a formě ukončení vstupního vzdělávání úvodního. Dále může stanovit řízenou praxi jako jeho součást včetně jejího tématického zaměření.

6. Vstupní vzdělávání úvodní zajišťuje správní úřad.⁵⁰

Vstupní vzdělávání následné začíná po vzdělávání úvodním a musí být dokončeno do jednoho roku od vzniku zaměstnaneckého poměru. Tento druh vzdělávání zajišťuje Institut státní správy (ISS). Cílovou skupinou tohoto vzdělávání jsou zaměstnanci, kteří ukončili úvodní vzdělávání a jejich vzdělávacím cílem „je seznámit se základy právního systému ČR, s fungováním systému veřejné správy, uvést do problematiky veřejných financí, poskytnout základní znalosti o Evropské unii a informovat o technikách efektivní komunikace. Zaměstnanec po absolvování vstupního vzdělávání následného získá ucelené znalosti o procesech fungování státní správy.“⁵¹ Forma vzdělávání je

⁵⁰ Česká republika. Usnesení vlády České republiky: o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech. In: 1542. 2005. Dostupné z:

http://www.institutpraha.cz/obj/obsah_fck/preheld%20kurzu%20prubezka%20a

⁵¹ Tamtéž

prezenční, e-learning, samostudium nebo jejich kombinace a použité metody vzdělávání jsou přednáška, řízená diskuse, osvojení si dovedností zážitkovou metodou, příklady z praxe, jejich řešení a praktické ukázky. Obsah tohoto druhu vzdělávání je rozdělen do 5 tématických okruhů:

- Právní systém ČR – ústavní pořádek ČR, základní práva a svobody, základ správního řízení
- Veřejná správa – systém veřejné správy, státní správa, územní samospráva, lidské zdroje ve státní správě
- Veřejné finance – soustava veřejného rozpočtu, státní rozpočet, finanční kontrola
- Evropská unie – úvod, politiky EU, úvod do práva ES/EU, česká republika a Evropská unie
- Komunikace – význam komunikace, efektivní komunikace, týmová spolupráce, druhy komunikačních systémů⁵²

Způsobem ukončení následného vzdělávání je absolvování testu, po jehož úspěšném složení je absolventovi vydáno osvědčení.

Prohlubujícím vzděláváním se zabývá článek 3 Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech, který uvádí:

Manažerské vzdělávání

- 1. Základní manažerské vzdělávání se zahajuje po absolvování vstupního vzdělávání úvodního. Pro zaměstnance, kterým vznikl zaměstnanecký vztah jmenováním do vedoucí funkce, lze manažerské vzdělávání zahájit dnem vzniku zaměstnaneckého vztahu.*
- 2. Základní manažerské vzdělávání zajišťují ISS a správní úřady k získání základních manažerských kompetencí podle přílohy č. 2 těchto Pravidel. Jiné manažerské vzdělávání stanovuje vedoucí správního úřadu.*

Jazykové vzdělávání

Jazykové vzdělávání zajišťují správní úřady k získání a prokázání jazykové kvalifikace podle Systému jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech

⁵² Česká republika. Usnesení vlády České republiky: o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech. In: 1542. 2005. Dostupné z: http://www.institutpraha.cz/obj/obsah_fck/preheld%20kurzu%20prubezka%20a

uvedeného v příloze č. 3 těchto Pravidel. Jiné jazykové vzdělávání stanovuje vedoucí správního úřadu.

Vzdělávání v dalších oblastech

1. Další oblasti stanovuje vláda nebo správní úřady.
2. Podrobnosti ke vzdělávání v dalších oblastech stanovených správními úřady stanovuje vedoucí správního úřadu.
3. Vzdělávání v dalších oblastech zajišťují ISS a správní úřady.⁵³

Druhý systém vzdělávání zaměstnanců OAMP je projekt „Implementace Evropského azylového kurikula v ČR – I. etapa“, dle kterého „Evropské azylové kurikulum (EAC) je evropským projektem v oblasti azylu, který má od roku 2006 za cíl vytvoření celoevropského systému vzdělávání v oblasti azylu a uprchlictví, jenž dlouhodobě přispěje k větší harmonizaci výkladu a aplikace evropského azylového práva a zároveň zefektivní, zrychlí a zkvalitní azylovou proceduru v členských státech EU. V rámci celého projektu již bylo vytvořeno 13 výukových modulů. V současné době se klade velký důraz právě na implementaci těchto výukových postupů na národních úrovních členských států EU. Vedle např. Francie, Belgie, Německo či Polsko je jednou z prvních zemí, která s implementací začala, také Česká republika.

Na Ministerstvu vnitra ČR probíhá realizace pilotního projektu EUF 2009–27 „Implementace Evropského azylového kurikula v ČR – I. etapa“ od září 2010. Ve spolupráci odboru řízení lidských zdrojů a odboru azylové a migrační politiky (OAMP) bylo připraveno školení tří výukových modulů EAC – modulu Mezinárodní uprchlické právo a lidská práva, modulu Tvorba rozhodnutí žádosti o azyl a modulu Informace o zemích původu. Každé školení se skládá ze dvou částí – e-learningové (v délce čtyř týdnů) a poté následuje prezenční jednodenní osmihodinové školení. Do současné doby bylo realizováno pět běhů školení, jež byla účastníky hodnocena jednoznačně pozitivně. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z Evropského uprchlického fondu.⁵⁴ Bohužel byl z důvodu současné ekonomické situace tento vzdělávací projekt pozastaven.

⁵³ Česká republika. Usnesení vlády České republiky: o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech. In: 1542. 2005. Dostupné z:

http://www.institutpraha.cz/obj/obsah_fck/preheld%20kurzu%20prubezka%20a

⁵⁴ Projekt „Implementace Evropského azylového kurikula v ČR – I. etapa“ [online]. 2010 [cit. 2012-11-20]. Dostupné z: www.mvcr.cz/mvcren/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21599872

Ministerstvo vnitra ještě poskytuje svým zaměstnancům vzdělávání na základě jejich požadavků, které zpracovává oddělení vzdělávání OAMP. Na základě požadavků jednotlivých oddělení z celé republiky sestavuje oddělení vzdělávání každoročně plán vzdělávání, který obsahuje zaměření kurzu, datum a místo konání, časovou dotaci, počet účastníků atd.

4.4 Vzdělávání zaměstnanců Odboru zdravotnického zabezpečení

Vzdělávání lékařů a zdravotních sester je dáno zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů.

V případě lékařů, se vzdělávání v průběhu celé profesní kariéry věnuje § 22 výše uvedeného zákona, který zní:

„(1) Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti vykonávající zdravotnické povolání se celoživotně vzdělávají.

(2) Celoživotní vzdělávání je průběžné obnovování vědomostí, dovedností a způsobilosti odpovídající získané odbornosti v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky.

(3) Formy celoživotního vzdělávání jsou zejména samostatné studium odborné literatury, účast na kurzu, školicí akci, seminářích, odborných a vědeckých konferencích a kongresech v České republice a v zahraničí, absolvování klinické stáže v akreditovaném zařízení v České republice nebo v obdobných zařízeních v zahraničí, účast na odborně vědeckých aktivitách, publikační a pedagogická činnost a vědecko-výzkumná činnost.

(4) Celoživotní vzdělávání organizují a pořádají zejména ministerstvo, vysoké školy připravující studenty k výkonu zdravotnického povolání, Česká lékařská komora, Česká stomatologická komora, Česká lékárnická komora a odborné lékařské společnosti ve spolupráci s akreditovanými vzdělávacími zařízeními, zdravotnickými zařízeními,

Ministerstvem práce a sociálních věcí a Českou správou sociálního zabezpečení. Každý pořadatel tohoto vzdělávání vydává účastníkům potvrzení o účasti na školicí akci.

(5) Účast na celoživotním vzdělávání se považuje za prohlubování kvalifikace podle jiného právního předpisu.“

Zdravotní sestry mají taktéž celoživotní vzdělávání povinné a to na základě ustanovení § 53 odst. 2 výše uvedeného zákona č. 96/2004 Sb. Za celoživotní vzdělávání je považováno průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků v příslušném oboru v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky. Ustanovení § 54 tohoto zákona uvádí formy vzdělávání zdravotních sester, jako jsou:

„(1) Formy celoživotního vzdělávání jsou:

a) specializační vzdělávání,

b) certifikované kurzy,

c) inovační kurzy v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník obnovit znalosti a dovednosti; inovační kurzy pro činnosti, které jsou součástí odborné způsobilosti, mohou pořádat také zdravotnická zařízení, která zajišťují praktické vyučování pro střední, vyšší odborné nebo vysoké školy v příslušném oboru,

d) odborné stáže v akreditovaných zařízeních, která jsou akreditována pro vzdělávací program, kterým se získává odborná, specializovaná nebo zvláštní odborná způsobilost pro konkrétní činnosti, v nichž si má zdravotnický pracovník stáží prohloubit znalosti a dovednosti,

e) účast na školicích akcích, konferencích, kongresech a sympoziích, pokud tak stanoví právní předpis upravující kreditní systém pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez přímého vedení nebo odborného dohledu zdravotnických pracovníků 12a),

f) publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, nebo

g) samostatné studium odborné literatury.

(2) Profesní sdružení vede evidenci školicích akcí, konferencí, kongresů a sympozií, ke kterým vydalo souhlasné stanovisko, a tyto informace poskytuje ministerstvu, popřípadě pověřené organizaci, do 30 dnů ode dne vydání souhlasného stanoviska.

(3) *Za celoživotní vzdělávání se pro účely tohoto zákona považuje také studium navazujících studijních programů. Navazujícím studijním programem se pro účely tohoto zákona rozumí akreditovaný doktorský studijní program, akreditovaný magisterský nebo akreditovaný bakalářský studijní obor nebo studijní obor vyšší odborné školy, který je zdravotnického zaměření nebo svým zaměřením úzce souvisí s odborností příslušného zdravotnického pracovníka a je absolvován po předchozím získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání.*

(4) *Celoživotní vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) a b) uskutečňují akreditovaná zařízení; ostatní formy celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 mohou zabezpečovat zdravotnická zařízení nebo jiné fyzické nebo právnické osoby, včetně právnických osob v působnosti jiných resortů než ministerstva.*

(5) *Účast na celoživotním vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) až e) se považuje za prohlubování kvalifikace podle zvláštního právního předpisu. 6)*

(6) *O účasti v jednotlivých formách celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. a) až e) pořadatel provede záznam do průkazu odbornosti, popřípadě vydá na vyžádání účastníka potvrzení. Pořadatel celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. c) až e) vede evidenci účastníků celoživotního vzdělávání jím organizovaného a na základě žádosti ministerstva, popřípadě pověřené organizace, poskytne údaje z této evidence.*

(7) *Plnění povinnosti celoživotního vzdělávání se prokazuje na základě kreditního systému. Prováděcí právní předpis stanoví počet kreditů forem celoživotního vzdělávání podle odstavce 1 písm. c) až f) a podle odstavce 2. Počet kreditů získaných absolvováním specializačního vzdělávání, modulu vzdělávacího programu oboru specializačního vzdělávání nebo certifikovaného kurzu je součástí vzdělávacího programu.*

(8) *Získání stanoveného počtu kreditů je podmínkou*

a) pro vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu podle hlavy VI,

b) pro přihlášení se k atestační zkoušce (§ 56 odst. 6 a § 60).“

Po absolvování jedné z těchto forem vzdělávání a po nasbírání daného počtu kreditů je zdravotní sestře vydáno osvědčení, které je platné po dobu 6 let.

Jak je z výše citovaných ustanovení zákonů patrné, je vzdělávání lékařů a zdravotních sester velmi profesně i časově náročné. Z důvodu ukotvení celoživotního

vzdělávání ve speciálních právních předpisech, nemá zdravotní odbor MV svou interní vzdělávací koncepci nebo samostatný vzdělávací systém. Poskytuje však svým zaměstnancům tzv. doplňující vzdělání např. v oborech zvládnání IT techniky, počítačových programů potřebných pro výkon povolání atd.

V letošním roce nabídl zaměstnavatel všem svým pracovníkům např. počítačové kurzy Základy ovládnání PC, MS Word a MS Excel. Kurzy jsou realizovány v délce jednoho dne každý program a jsou na sobě nezávislé. Pokud má účastník zájem absolvovat všechny tři kurzy najednou, má možnost ubytování v místě konání kurzu, které zajistil zaměstnavatel bezplatně. Kurz je určen uživatelům, kteří s PC začínají pracovat či uživatelům, kteří si nejsou jisti v základech ovládnání PC. Nemají s aplikacemi MS Word a MS Excel žádnou nebo téměř žádnou zkušenost, sice již používají tyto aplikace, ale nejsou si jisti v některých základních věcech nebo používali dosud jiný textový editor či tabulkový procesor (např. T602, Calc 602). Cílem je osvojit si základní dovednosti v ovládnání PC a dnes nejčastěji používaného textového editoru a tabulkového procesoru.

Dalším vzdělávacím programem byl kurz „Základy elektronické pošty“, který byl určen pracovníkům, kteří nikdy nepoužívali elektronickou poštu a nebo mají s elektronickou poštou malé zkušenosti. Obsahem kurzu je základní ovládnání pošty, informace o složkách, psaní nové zprávy, odesílání zprávy, příjem zprávy, elektronické adresy, adresář, připojení přílohy a další.

4.5 Vzdělávání zaměstnanců BA Dora Security a.s.

„Dne 1. 1. 2009 nabyl účinnosti zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění legislativa v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. Částí dvanáctou, článkem XVIII citovaného zákona byla provedena i novela živnostenského zákona. Nově zařazené ustanovení § 6a se zabývá rozsahem činností zařazených do dvou nových koncesovaných živností "Ostraha majetku a osob" a "Služby soukromých detektivů“.“⁵⁵

Toto ustanovení dává soukromým bezpečnostním agenturám s předmětem podnikání ostraha majetku a osob a služby soukromých detektivů lhůtu 36 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zajistit a na požádání příslušného živnostenského úřadu doložit,

⁵⁵ Zkouška odborné způsobilosti - informace. *Bezpečnostní služba Always* [online]. 2011 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostni-agentura.cz/zkouska-odborne-zpusobilosti-informace.html>

že činnosti směřující k ostražení života a majetku osob a služby soukromých detektivů budou vykonávány zaměstnanci, kteří splňují požadavky odborné způsobilosti podle přílohy č. 5 tohoto zákona a zdravotní způsobilost podle § 31a) tohoto zákona. Z toho vyplynula potřeba doplnění dílčí kvalifikace všech stávajících zaměstnanců. BA Dora Security a.s. umožnila a hlavně podpořila jak finančně tak i časovou dotací všechny své zaměstnance, kteří byli ochotni tuto zkoušku absolvovat. Národní soustava kvalifikací uvádí podmínky pro získání dílčí kvalifikace strážný splněním zkoušky v podobě písemného testu a ústní zkoušky. Zkouška se skládá z prokázání znalostí v oblastech provádění ochrany a ostrahy majetku a osob, obsluhování technických a bezpečnostních systémů, uplatňování zásad součinnosti se složkami Integrovaného záchranného systému, zejména s Policií ČR a vymezenými osobami, aplikování právních základů bezpečnostní činnosti, kontrola osob a vozidel na vrátnicích a branách, kontrolní činnost ve střežených objektech, dozor v objektech a na veřejných prostranstvích, provádění jednoduchých úkonů k zajištění a obnovení bezpečnosti a ke snížení ztrát na majetku a zdraví osob, používání věcných bezpečnostních prostředků, vedení dokumentace o ostražení a kontrolách a poskytnutých službách.⁵⁶ Z této dílčí kvalifikace se od roku 2012 stala podmínka pro přijetí ke všem bezpečnostním agenturám zabývajícím se ostrahou života a majetku osob a službami soukromých detektivů.

Další formou vzdělávání je projekt s názvem „Vzdělávání zaměstnanců DORA Security“, kdy předmětem tohoto projektu je obecné vzdělávání zaměstnanců, rozdělené na čtyři klíčové aktivity, které zahrnují kurzy v oblastech vedení, technické a organizační zajištění projektu, zvyšování kvalifikace pracovního provozu, komunikační dovednosti a obsluha PC a IT kurzy. Cílem tohoto projektu je realizace uceleného systému obecného vzdělávání zaměstnanců společnosti podle jejich potřeb z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce, zvýšení jejich kvalifikace v pracovním procesu, získání návyků pro samostatnou práci, získání potřebných odborných předpokladů a sebedůvěry pro výkon funkce, schopnost výkonu funkce na kvalitativně vyšší úrovni, zvýšení efektivnosti řízení na všech úrovních, zvýšení kvality vnitřního řízení a chování

⁵⁶ Kvalifikační standard: Strážný. *Národní soustava kvalifikací* [online]. 2009, 2012 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://www.narodni-kvalifikace.cz/detailKvalifikacnihoStandardu.aspx?q=str%C3%A1%C5%BEn%C3%BD&id=238>

společnosti a kvalifikační rozvoj zaměstnanců.⁵⁷ Cíle tohoto projektu jsou realizovány formou celodenních kurzů.

Poslední forma vzdělávání této bezpečnostní agentury je tzv. „Motivační program“, který probíhá každý rok od jeho počátku a je vyhodnocován na konci kalendářního roku. Jeho realizace probíhá na pracovišti zaměstnanců, kdy jsou v prvním půlroce ohodnocováni bodovým systémem za výkon služby od svého přímého nadřízeného, který je má možnost sledovat v průběhu celé pracovní doby a je s nimi v přímém kontaktu. Druhý půlrok je hodnocení prováděno manažerem zakázky, který dojíždí na pracoviště za zaměstnanci, kteří byli vybráni svým nadřízeným do dalšího kola. V průběhu návštěvy těmto vybraným zaměstnancům položí tři ústní otázky a dá zpracovat tři písemné, které jsou zaměřené na sebevzdělávání v oboru jejich praxe. Po vyhodnocení jsou tři nejlepší finančně odměněni a na dalších třech místech jsou udělovány věcné dary. Každoročně jsou výherci tohoto vzdělávacího programu uveřejňováni v bulletinu pro zaměstnance, který vydává firma Securitas. Touto formou jsou zaměstnanci motivováni k sebevzdělávání ve svém oboru a k neustálému zvyšování své profesní kvalifikace.

⁵⁷ Vzdělávání zaměstnanců. *DORA Security* [online]. 2011 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://www.dorasecurity.cz/cs/aktualne/vzdelavani-zamestnancu>

ZÁVĚR

Jak je z diplomové práce zřejmé, jedná se o velmi specializované zařízení se širokým záběrem kompetencí. Autorka se snažila o zpracování a popis činností jednotlivých subjektů působících v Zařízení pro zajištění cizinců. Pro svou práci si zvolila metodu sběru materiálu, jeho analýzu a z toho vyvození obecných závěrů.

Vzhledem k obsáhlosti této problematiky autorka popsala alespoň hlavní činnosti ve vztahu k zajištěným cizincům. Chtěla také poukázat na kvalitní a komplexní zabezpečení zajištěných cizinců, které mají v tomto druhu zařízení. Nejde jen o zajištění základních lidských potřeb, ale pro mnohé i o nadstandardní péči, se kterou se poprvé setkávají až v Zařízení pro zajištění cizinců.

Mohlo by se zdát, že první kapitola práce s názvem „Základní pojmy související se Zařízením pro zajištění cizinců“ je zbytečně obsáhlá, ale vzhledem k ojedinělosti zpracovávané problematiky je nezbytné ozřejmit všechny souvislosti spojené s touto problematikou.

Jedna z kapitol je věnována právům a povinnostem zajištěných cizinců o kterých je autorka přesvědčena, že jsou v rovnováze. Už z povahy tohoto druhu zařízení vyplývá, že se zde musí dodržovat stanovená pravidla, neboť se jedná o represivní nástroj státu ve vztahu k nelegálně pobývajícím cizincům na území České republiky.

Práce v tomto druhu zařízení rovněž vyžaduje, díky jeho specifčnosti, neustálé vzdělávání pracovníků jednotlivých spolupracujících složek, které je popsáno v poslední části práce. Vzhledem k současnému trendu celoživotního vzdělávání lze ze shromážděných materiálů konstatovat, že i složky státní správy mají zpracovány koncepce pro vzdělávání svých zaměstnanců.

V závěru autorčiny bakalářské práce zpracované v roce 2010, která hodnotila situaci v této oblasti do konce roku 2009, bylo poukázáno na zvyšující se počty zajištěných cizinců. Naopak v závěru diplomové práce je třeba uvést, že vzhledem k implementaci tzv. Návrátové směrnice v roce 2011 a s tím spojené změny v problematice zajišťování a vyhošťování cizinců z území ČR, došlo za poslední dva roky k opačnému trendu a to k rapidnímu snížení počtu zajištěných cizinců.

Dle mezinárodní legislativy Evropské unie je každý členský stát povinen mít na svém území alespoň jedno zařízení tohoto typu. Na území České republiky je

v současné době v důsledku snižování počtu zajištěných cizinců provozováno pouze jedno Zařízení pro zajištění cizinců.

Problém migrace je trvajícím celosvětovým trendem, který má klesající nebo naopak stoupající tendenci s ohledem na migrační vlny způsobené politickou, ekonomickou nebo náboženskou situací ve světě. Proto je možné, že dojde k situaci, kdy z výše uvedených důvodů bude opět nutno zřídit více Zařízení pro zajištění cizinců na území České republiky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

I. Česká literatura

ČERMÁK, Josef, et al. *Univerzum encyklopedie pro 21. století : 2. svazek N - Ž*. Praha : Euromedia Group, k. s., 2006. ISBN 80-242-1755-4.

ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2000. s. 40-41. ISBN 80-7178-475-3.

DVOŘÁČEK, Jiří. *Pedagogika pro učitele odborných předmětů*. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0886-9.

HOLÁ, Eva a David KRYSKA. *Analýza právního postavení zajištěných cizinců*. Praha: Organizace pro pomoc uprchlíkům, 2010.

IVANOVÁ, Kateřina, Lenka ŠPIRUDOVÁ a Jana KUTNOHORSKÁ. *Multikulturní ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1212-1.

KLUGEROVÁ, Jarmila; PRÁZOVÁ, Irena; VACÍNOVÁ, Tereza. *Jak vypracovat bakalářskou, diplomovou, rigorózní a disertační práci*. Druhé přepracované vydání. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2009. ISBN 978-80-86723-72-3.

MAŇÁK, Martin. *100 otázek a odpovědí o Evropské unii*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí, 2000. ISBN 80-85864-77-0.

PRŮCHA, Jan a Jaroslav VETEŠKA. *Andragogický slovník*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3960-1.

ŠÍŠKOVÁ, Tatjana, et. al. *Výchova k toleranci a proti rasismu*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-285-8.

II. Zahraniční literatura

Belgie. Nařízení Rady (ES) č. 343/2003: kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států Evropské unie. In: *L 050/2003*. Brusel, 2003.

Francie. SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2008/115/ES: o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. In: *L 348/98*. Štrasburk, 2008.

HATÁR, Ctibor. *Sociálna pedagogika, sociálna andragogika a sociálna práca: teoretické, profesijné a vzťahové reflexie*. Druhé aktualizované a doplnené vydanie. Praha: Educa servis ve spolupráci s Českou andragogickou společností, 2009. ISBN 978-80-87306-01-7.

NIESSEN, Jan. *Rozmanitosť a soudržnosť: nové úkoly v oblasti integrácie imigrantů a menšín*. Štrasburk: Rada Evropy, 2000. ISBN 92-871-4344-5.

ŠVEC, Štefan. *Základne pojmy v pedagogike a andragogike: (s anglicko-slovenských slovníkom termínov s definíciami a s registrom ich slovensko-anglických ekvivalentov*. 2. rošírené a dopl. vydanie. Bratislava: Iris, 2002. ISBN 80-89018-31-9.

III. Internetové zdroje

Migrace. *Demografie: Demografické informace, analýzy a komentáře* [online]. 2004-2009 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:
<http://generator.citace.com/dok/jdi6DmdmyXM1p2RK?kontrola=1>

Migrace: Přístup k nelegální migraci v České republice a Evropské unii. *Ministerstvo vnitra České republiky: Azyl, migrace a integrace* [online]. 2010 [cit. 2012-09-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/migrace-novy-clanek-890951.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>

Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2011. *Ministerstvo vnitra České republiky: Azyl, migrace a integrace* [online]. 2012 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>

Nestátní nezisková organizace. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Nest%C3%A1tn%C3%AD_neziskov%C3%A1_organizace

Odbor sociálních věcí: Zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová. *Liberecký kraj* [online]. 2006 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://odbor-socialni.kraj-lbc.cz/page547>

Projekt „Implementace Evropského azylového kurikula v ČR – I. etapa“ [online]. 2010 [cit. 2012-11-20]. Dostupné z: www.mvcr.cz/mvcren/SCRIPT/ViewFile.aspx?docid=21599872

Asociace pro právní otázky imigrace: O nás [online]. 2010 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.asimos.cz/O-nas/>

Zprávy o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky. *Ministerstvo vnitra České republiky: Azyl, migrace a integrace* [online]. 2006-2011 [cit. 2012-11-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>

Správa uprchlických zařízení Mnísterstva vnitra: Struktura, charakteristika a základní pojmy [online]. 2006 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.suz.cz/pages/6.html>

Policie České republiky: O nás [online]. 2010 [cit. 2012-10-31]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-831034.aspx>

Historie společnosti. *Dora Security* [online]. 2007 [cit. 2012-11-01]. Dostupné z: <http://www.dorasecurity.cz/cs/o-spolecnosti/historie-spolecnosti>

Ministerstvo vnitra České republiky: Odbor azylové a migrační politiky. *Ministerstvo vnitra české republiky* [online]. 2010, 26.1.2011 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/odbor-azylove-a-migracni-politiky.aspx>

Odbor azylové a migrační politiky: Oddělení mezinárodní ochrany. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010, 13.8.2012 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/oddeleni-mezinarodni-ochrany.aspx>

Odbory: Odbor zdravotnické zabezpečení. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2012-11-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/odbory-odbor-zdravotnickeho-zabezpeceni.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

Organizační struktura. *Zdravotnické zařízení Ministerstva vnitra* [online]. 2011 [cit. 2012-11-6]. Dostupné z: <http://zz.mv.cz/?q=node/23>

Profese on-line: Recenzovaný časopis pro zdravotnické dbory [online]. 2010 [cit. 2012-11-09]. ISSN 1803-4330. Dostupné z: <http://www.pouzp.cz/text/cs/zdravotni-pece-o-cizince-v-zarizeni-pro-zajisteni-cizincu-postorna.aspx>

Systém policejního vzdělávání. *Ministerstvo vnitra ČR: Odbor vzdělávání a správy policejního školství* [online]. 2012 [cit. 2012-7-24]. Dostupné z: <http://web.mv.cz/ovsps/vzdelavani.htm>

Zkouška odborné způsobilosti - informace. *Bezpečnostní služba Always* [online]. 2011 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostni-agentura.cz/zkouska-odborne-zpusobilosti-informace.html>

Kvalifikační standard: Strážný. *Národní soustava kvalifikací* [online]. 2009, 2012 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://www.narodni-kvalifikace.cz/detailKvalifikacnihoStandardu.aspx?q=str%C3%A1%C5%BEEn%C3%BD&id=238>

Vzdělávání zaměstnanců. *DORA Security* [online]. 2011 [cit. 2012-11-15]. Dostupné z: <http://www.dorasecurity.cz/cs/aktualne/vzdelavani-zamestnancu>

Česká republika. Usnesení vlády České republiky: o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech. In: 1542. 2005. Dostupné z: http://www.institutpraha.cz/obj/obsah_fck/preheld%20kurzu%20prubezka%20a

IV. Ostatní zdroje

BUŽGOOVÁ, Marcela , et al. *Metodika sociální práce s klienty SUZ : Zařízení pro zajištění cizinců*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR, 2008 - 2009.

Česká republika. Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. In: 106/1999. 1999.

Česká republika. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: 273/2008. 2008.

Česká republika. Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád. In: 500/2004. 2004.

Česká republika. Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti. In: 95/2004. 2004.

Česká republika. Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). In: 96/2004. 2004.

Nářízení Ministerstva vnitra, kterým se vydává organizační řád Ministerstva vnitra. Praha, 2012.

Obecná směrnice: Pro výkon bezpečnostní služby v Zařízeních pro zajištění cizinců MV ČR. Praha, 2008.

Pokyn ředitele služby cizinecké policie Policie České republiky 155/2011 o pobytu cizinců na území České republiky. Praha, 2011.

Součinnostní dohoda mezi Správou uprchlických zařízení MV ČR, Službou cizinecké policie Policie ČR a B.A. DORA Security a.s. Praha, 2008.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 34/2006, kterým se upravuje umístování cizinců do zařízení. Praha, 2006.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Vnitřní řád zařízení	I
Příloha B – Plán vzdělávání SUZ.....	XIX

PŘÍLOHY

Příloha A – Vnitřní řád zařízení

Vnitřní řád zařízení pro zajištění cizinců Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR

čl. 1.

Úvodní ustanovení

1. Vnitřní řád je vydán Správou uprchlických zařízení Ministerstva vnitra (dále jen provozovatel) na základě zmocnění dle § 138 odst. 1 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).
2. Vnitřní řád provádí v souladu se zákonem práva a povinnosti osob umístěných v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „zařízení“) a dále v souladu se zákonem stanoví:
 - a) pravidla poskytované zdravotní, psychologické a sociální péče,
 - b) časový rozvrh poskytování stravy,
 - c) pravidla a nabídku kulturního a sportovního vyžití,
 - d) pravidla výdeje základních hygienických potřeb, obuvi, oděvů a prádla,
 - e) režim návštěv,
 - f) prostor vymezený pro vycházky a časový rozvrh vycházek pro přísný režim zajištění,
 - g) prostory, kam je vstup cizincům bez doprovodu Policie České republiky – Služby cizinecké a pohraniční policie (dále jen „policie“) nebo pracovníka provozovatele zakázán,
 - h) způsob realizace povinné školní docházky,
 - i) dobu, kdy je v části s mírným režimem zajištění přístupný prostor vymezený pro vycházky,
 - j) místa vyhrazená pro kouření,
 - k) časový rozvrh pro zajištění nákupů věcí denní potřeby, knih, novin a časopisů,
 - l) další nezbytné organizačně technické podrobnosti.

Čl. 2.

Zařízení

1. Zařízení je místo, v němž je cizinec povinen se zdržovat na základě rozhodnutí o zajištění vydaném policií podle ustanovení zákona. Zařízení se dělí na část s mírným režimem zajištění a na část s přísným režimem zajištění.
2. Část s mírným režimem zajištění je tvořena:
 - a) určenou ubytovací místností,
 - b) určeným společným sociálním zařízením,
 - c) určeným společným prostorem pro kulturní vyžití,
 - d) určeným prostorem vymezeným pro vycházky a volný pohyb pro ubytovací místnost,
 - e) určeným prostorem, do kterého je bez souhlasu provozovatele a bez doprovodu provozovatele nebo policie vstup cizincům zakázán.
3. Určené prostory dle odst. 2. jsou provozovatelem viditelně označeny.
4. Ubytovací místnost v části s mírným režimem zajištění je vybavena lůžky, stolem, skříňkami na uložení osobních věcí a židlemi podle počtu ubytovaných cizinců.
5. Část s přísným režimem zajištění je oddělena od části s mírným režimem zajištění a tvoří ji ubytovací místnost a prostor určený pro vycházky.
6. Ubytovací místnost v části s přísným režimem zajištění je vybavena lůžky, stolem a židlemi v počtu odpovídajícím počtu ubytovaných cizinců, sanitárním zařízením odděleným od zbývajících prostorů neprůhlednou zástěnou a signalizačním (přivolávacím) zařízením. Ubytovací místnost je uzamykatelná pouze z vnější strany.
7. V zařízení jsou na základě zmocnění v zákoně⁵⁸ instalovány prostředky audiovizuální techniky. Prostředky audiovizuální techniky monitorují zejména:
 - a) vstup do zařízení a nádvoří,
 - b) chodby, schodiště,
 - c) vycházkové prostory,
 - d) další venkovní prostory zařízení.

⁵⁸ § 132 a zákona

Prostor monitorovaný prostředky audiovizuální techniky je viditelně označen nápisem „Tento prostor je snímán kamerovým systémem.“.

8. Na dobu pobytu v zařízení vydá provozovatel cizinci identifikační kartu, která obsahuje zejména:

- a) jméno, příjmení a datum narození cizince,
- b) evidenční číslo cizince,
- c) fotografii obličeje cizince z předního čelního pohledu,
- d) číslo určené ubytovací místnosti (objekt, podlaží, místnost),
- e) označení typu stravy.

čl. 3.

Umíst'ování cizinců

1. Při umíst'ování cizinců do ubytovacích místností v části s mírným režimem zajištění se přihlíží k náboženským, etnickým či národnostním zvláštnostem, dále k příbuzenským či manželským vztahům, věku a zdravotnímu stavu. Cizinec je umístěn do části s mírným režimem zajištění, pokud jej policie neumístí do části s přísným režimem zajištění.
2. Policie umístí zajištěného cizince staršího 18 let na návrh provozovatele nebo na základě vlastních poznatků do části s přísným režimem zajištění, pokud:
 - a) je agresivní nebo vyžaduje zvýšený dohled z jiného závažného důvodu,
 - b) opakovaně závažným způsobem porušuje vnitřní řád zařízení, nebo,
 - c) opakovaně závažným způsobem poruší povinnost nebo zákaz podle zákona.
3. Policie umístí zajištěného cizince mladšího 18 let na návrh provozovatele nebo na základě vlastních poznatků do části s přísným režimem zajištění, pokud:
 - a) je agresivní nebo vyžaduje zvýšený dohled z jiného závažného důvodu,
 - b) opakovaně závažným způsobem poruší povinnost nebo zákaz podle zákona.
4. Do části s přísným režimem zajištění může být zajištěný cizinec umístěn na dobu nezbytnou, nejdéle na dobu 30 dnů. V průběhu umístění zajištěného cizince v části s přísným režimem zajištění policie zkoumá, zda trvá důvod pro toto umístění. Pokud důvod pro zvýšený dohled trvá nebo dopustil-li se zajištěný cizinec během výše uvedené doby dalšího jednání podle odst. 2, policie dobu umístění v části s přísným režimem zajištění prodlouží o 30 dnů.

čl. 4.

Poskytování zdravotní péče

1. Cizinci se poskytuje zdravotní péče
 - a) neodkladně, při stavech, které
 - aa) bezprostředně ohrožují život
 - ab) mohou vést prohlubováním chorobných změn k náhlému úmrtí,
 - ac) způsobí bez rychlého poskytnutí zdravotní péče trvalé chorobné změny,
 - ad) působí náhlé utrpení a bolest,
 - ae) způsobují změny chování a jednání postiženého, ohrožují jeho samého nebo jeho okolí, nebo
 - af) se týkají těhotenství a porodu, s výjimkou umělého přerušení těhotenství na žádost cizince,
 - b) v souvislosti s nařízenou karanténou nebo jiným opatřením v souvislosti s ochranou veřejného zdraví, včetně vstupní lékařské prohlídky⁵⁹.
2. Cizinec hradí náklady léčení, včetně vynaložených nákladů na ostrahu a dopravu zdravotnického zařízení a zpět v případech, když si v době zajištění způsobí újmu na zdraví svévolně⁶⁰.
3. Cizinec je z důvodu ochrany veřejného zdraví před umístěním do ubytovací místnosti a před provedením vstupní lékařské prohlídky umístěn na tzv. izolační pokoj.
4. Umístění na tzv. izolační pokoj je cizinec povinen strpět i v případech diagnostikovaných lékařem.
5. Zdravotní péče je cizincům poskytována v ordinaci zařízení v pracovních dnech v ordinačních hodinách, jejichž rozpis je umístěn na informační tabuli umístěné na přístupovém místě v části s mírným režimem zajištění a vnitřní straně dveří ubytovací místnosti s přísným režimem zajištění.
6. Cizinec se k lékaři v zařízení objednává prostřednictvím zaměstnanců provozovatele, pokud nevyužije přímého kontaktu se zdravotním personálem v zařízení.
7. Zdravotní personál je oprávněn rozhodnout, že zdravotní výkon bude proveden za přítomnosti policie, popř. zaměstnancem smluvní bezpečnostní agentury provozovatele.

⁵⁹ § 176 odst. 1 zákona

⁶⁰ § 176 odst. 4 zákona

V takovém případě se musí vždy jednat o osobu stejného pohlaví.

čl. 5.

Poskytování sociálních služeb

1. V zařízení jsou sociální služby poskytovány sociálními pracovníky provozovatele na pracovišti sociální služby.
2. Doba poskytování sociálních služeb je stanovena v pracovních dnech v rozsahu nejméně 4 hodin v rozmezí od 7:00 do 16:00. Konkrétní dobu poskytování sociálních služeb pro jednotlivá pracoviště sociálních pracovníků provozovatele stanoví vedoucí zařízení a zveřejní ji na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění a vnitřní straně dveří ubytovací místnosti v části s přísným režimem zajištění.
3. Mimo pracovní dobu a ve dnech pracovního volna řeší neodkladné situace organizační pracovníci skupiny příjmu. Cizinec může v těchto případech uplatnit požadavek na rozhovor se sociálním pracovníkem skupiny příjmu prostřednictvím zaměstnance bezpečnostní služby.

čl. 6.

Poskytování psychologických služeb

1. Cizinci může být provozovatelem poskytnuta psychologická služba, která je zaměřena zejména na :
 - a) prevenci sociálně – patologických jevů,
 - b) předcházení konfliktním jednáním, resp. podporu bezkonfliktního soužití,
 - c) řešení individuálních osobních situací vyžadující odbornou péči,
 - d) případnou krizovou intervenci.
2. Cizinci v ZZC může být psychologická služba zprostředkována pouze sociálním pracovníkem provozovatele. Poskytnutí této služby je vždy individuální a místo a čas konání psychologické služby stanoví a cizinci sdělí sociální pracovník provozovatele.

čl. 7.

Kulturní a sportovní vyžití

1. V zařízení jsou nabízeny kulturní a sportovní aktivity pro využití volného času.
2. Základní nabídka kulturního a sportovního vyžití zahrnuje sledování TV, zapůjčení společenských her, sportovních potřeb, tiskovin a knih, promítání filmů, využití tělocvičny s posilovacími stroji, organizace sportovních aktivit a rukodělných dílen.
3. Vedoucí zařízení stanoví případné další možnosti kulturních, sportovních a jiných volnočasových aktivit zejména s ohledem na umístění rodičů s dětmi, nezletilých cizinců bez doprovodu.
4. Vedoucí zařízení zveřejní na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění kompletní týdenní nabídku kulturních a sportovních aktivit s časovým harmonogramem jejich poskytování a míst jejich provozování.
5. Provozovatel je oprávněn stanovit maximální počet cizinců, kteří se mohou zúčastnit organizovaných kulturních a sportovních aktivit

čl.8.

Prostor vymezený pro vycházky a časový rozvrh vycházek

1. Cizinec umístěný v části s mírným režimem zajištění se může volně pohybovat ve vycházkovém prostoru vymezeném pro jeho ubytovací prostor, a to denně od 7:00 do 20:00 hodin v období zimního času, od 7:00 do 21,00 hod v období letního času s výjimkou v období od 1. června do 31. srpna, kdy jsou vycházky umožněny od 7:00 do 22:00 hod. Mimo tuto dobu je cizinci zakázáno bez souhlasu provozovatele do vycházkového prostoru vstupovat.
2. Cizinec je povinen respektovat vymezení a omezení pohybu v prostorech tak, jak je stanoví a vyznačí provozovatel.
3. Cizinec umístěný v části s přísným režimem zajištění má právo na vycházku ve venkovním prostoru viditelně označeném, a to v délce trvání nejméně 1 hodiny denně.
4. Vedoucí zařízení je oprávněn ze závažných důvodů (např. bezpečnostních, organizačních či provozních) vycházky omezit nebo zrušit.

čl.9.

Režim návštěv

1. Cizinec má právo na přijetí návštěvy dvakrát týdně v trvání jedné hodiny a počtu nejvýše 4 osob současně přítomných. Výjimky může povolit vedoucí zařízení na základě žádosti a po dohodě s policií. Žádost o povolení výjimky se podává 3 dny předem na pracovišti stálé služby.
2. Návštěvu umožní provozovatel cizinci přijmout v návštěvní místnosti v době od 9.00 do 20.00 hodin s výjimkou doby výdeje stravy. Vedoucí zařízení může v souvislosti s kapacitními možnostmi návštěvní místnosti průběh návštěv režimově upravit.
3. Cizinec se může, pokud v případě cizince umístěného v přísném režimu zajištění policie nerozhodne jinak, přivítat a rozloučit s návštěvou běžným společenským způsobem, tzn. například podáním ruky, u osob blízkých je povolen i polibek či obejmutí. Uvedené způsoby společenského kontaktu jsou možné i v průběhu návštěvy.
4. Vedoucí zařízení je oprávněn návštěvu přerušit nebo ukončit, pokud cizinec nebo návštěvník v průběhu návštěvy závažným způsobem naruší klid nebo pořádek v zařízení nebo pokud ohrozí život nebo zdraví osob v zařízení.
5. Cizinec má právo přijímat návštěvy advokáta nebo odborně způsobilého zástupce právnické osoby, jejímž předmětem činnosti je oprávnění poskytovat právní pomoc cizincům. V takovém případě vedoucí zařízení umožní s ohledem na provoz zařízení přijetí návštěvy i mimo dobu stanovenou v odst. 1 a odst. 2 s výjimkou doby nočního klidu.

čl. 10.

Poskytování a výdej stravy

1. Cizinci v části s mírným režimem zajištění se poskytuje strava v jídelně 3x denně, v případě dětí do 18 let 5x denně, dopolední a odpolední svačina je vydávána v rámci výdeje snídaně a oběda. Při nabídce stravy provozovatel přihlíží ke zvyklostem vyplývajícím z náboženského přesvědčení. Provozovatel zajistí cizinci stravu odpovídající zásadám správné výživy a jeho zdravotnímu stavu.
2. Výdej stravy:

- a) snídaně: minimálně 30 minut v rozmezí od 7:00 do 9:00
 - b) oběd: minimálně 30 minut v rozmezí od 12:00 do 14:00
 - c) večeře minimálně 30 minut v rozmezí od 17:30 do 19:30
3. Časový harmonogram výdeje stravy s ohledem na velikost zařízení, jeho obsazenost a kapacitu společné jídelny konkrétně stanoví vedoucí zařízení. Časový harmonogram výdeje stravy je zveřejněn na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění.
 4. V části s přísným režimem zajištění je strava poskytována provozovatelem na ubytovací místnosti v časovém rozmezí podle odst.2.
 5. Dle odst. 4 se postupuje i při poskytování stravy v případě odděleného ubytování cizince ze zdravotních důvodů.
 6. V rámci dodržování pitného režimu zajišťuje provozovatel cizincům neomezeně tekutiny.
 7. Cizinec umístěný v části s mírným režimem zajištění je povinen stravu odebírat osobně, na základě prokázání se identifikační kartou. Cizinec nesmí vynášet stravu mimo prostory jídelny, s výjimkou dopolední a odpolední svačiny pro děti do 18 let, či případů, kdy výjimku povolí lékař. Cizinec dále může z prostor jídelny dále vynášet syrové ovoce, zeleninu či originálně zabalené sladkosti a pochutiny, které obdržel při výdeji stravy v jídelně.

čl. 11.

Zabezpečení osobní hygieny

1. Cizinec umístěný v části s mírným režimem zajištění má právo na osobní hygienu denně, s výjimkou doby nočního klidu dle své potřeby, a v prostorách k tomu určených provozovatelem.
2. Cizinec umístěný v části s přísným režimem zajištění má právo na sprchování 1x denně v maximální délce 30 minut a mimo dobu nočního klidu, s přihlédnutím ke specifickým hygienickým potřebám. Dohled nad prováděním osobní hygieny provádí osoba stejného pohlaví.

čl. 12.

Výdej hygienických potřeb, obuvi, oděvů a prádla

1. Provozovatel poskytuje cizinci základní hygienické prostředky dle těchto věkových

kategorií:

- a. dítě do 1 roku věku,
- b. dítě od 12 do 18 měsíců věku,
- c. dítě od 18 do 24 měsíců věku,
- d. dítě nad 2 roky věku,
- e. ženy a dívky od 13 let věku,
- f. muži nad 15 let věku.

2. V kategorii dle odst. 1. písm. a) provozovatel poskytuje:

- a) prášek na praní – 500 gramů na 4 týdny,
- b) mýdlo dětské – 1 kus na 4 týdny,
- c) olej dětský – 50 ml na 4 týdny,
- d) pleny jednorázové – 3 kusy na den,
- e) zásyp dětský
nebo krém proti opruzeninám – 100 gramů na 8 týdnů.

3. V kategorii dle odst. 1. písm. b) provozovatel poskytuje:

- a) prášek na praní – 500 gramů na 4 týdny,
- b) pleny jednorázové – 2 kusy na den,
- c) zubní kartáček – 1 kus na 12 týdnů,
- d) zubní pasta – 1 kus na 12 týdnů,
- e) mýdlo dětské – 1 kus na 4 týdny
- f) dětský krém
nebo dětské tělové mléko – 250 ml na 12 týdnů.

4. V kategorii dle odst. 1 písm. c) provozovatel poskytuje:

- a) prášek na praní – 500 gramů na 4 týdny,
- b) jednorázové pleny – 1 kus na den,
- c) zubní kartáček – 1 kus na 12 týdnů,
- d) zubní pasta – 1 kus na 12 týdnů,
- e) mýdlo dětské – 1 kus na 4 týdny,
- f) dětský krém

nebo dětské tělové mléko – 250 ml na 12 týdnů.

5. V kategorii dle odst. 1 písm. d) provozovatel poskytuje:

- a) prášek na praní – 500 gramů na 4 týdny,
- b) zubní kartáček – 1 kus na 12 týdnů,
- c) mýdlo dětské – 1 kus na 4 týdny,
- d) dětský krém
nebo dětské tělové mléko – 250 ml na 12 týdnů.
- e) zubní pasta – 1 kus na 12 týdnů,
- f) toaletní papír – 4 kusy (role) na 4 týdny,
- g) kapesníky jednorázové – 100 kusů na 8 týdnů.

6. V kategorii dle odst. 1 písm. e) provozovatel poskytuje:

- a) prášek na praní – 500 gramů na 4 týdny,
- b) mýdlo – 1 kus na 4 týdny,
- c) zubní kartáček – 1 kus na 12 týdnů,
- d) zubní pasta – 1 kus na 12 týdnů,
- e) toaletní papír – 4 kusy (role) na 4 týdny,
- f) vložky – 20 kusů na 4 týdny,
- g) kapesníky jednorázové – 100 kusů na 8 týdnů.

7. V kategorii dle odst. 1 písm. f) provozovatel poskytuje:

- a) prášek na praní – 500 gramů na 4 týdny,
- b) mýdlo – 1 kus na 4 týdny,
- c) zubní kartáček – 1 kus na 12 týdnů,
- d) zubní pasta – 1 kus na 12 týdnů,
- e) jednorázový holicí strojek – 8 ks na 4 týdny, přičemž cizinci se vydává jednotlivě vždy nový na každé holení,
- f) pěna na holení – 200 ml na 12 týdnů, přičemž

pokud se jedná o pěnu na holení v obalu, jehož přechovávání cizinci v ZZC je zakázáno, cizinci se vydává vždy na dobu holení a po ukončení holení se odebírá a ukládá u ubytovatele,

- g) kapesníky jednorázové – 100 ks na 8 týdnů.

8. Mýdlo se cizincům spadajícím do věkové kategorie dle odst. 1 písm. e), f) individuálně nevydává, pokud je zařízení pro zajištění cizinců vybaveno zásobníky na tekuté mýdlo, které se doplňují.
9. Toaletní papír se cizincům individuálně nevydává, pokud jsou v zařízení pro zajištění cizinců instalovány zásobníky, které se doplňují.
10. Provozovatel cizincům jednorázově poskytuje při umístění do zařízení pro zajištění cizinců hřeben a 250 ml šamponu, resp. dětského šamponu, pokud se jedná o dítě ve věku do dvou let.
11. Provozovatel vydává hygienické potřeby v prostorách určených vedoucím zařízení v pracovních dnech v době od 9,00 do 12,00. Vedoucí zařízení může stanovit harmonogram výdeje hygienických potřeb podle jednotlivých podlaží či objektů, v takovém případě podrobný časový harmonogram zveřejní na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění a na vnitřní straně dveří ubytovací místnosti v části s přísným režimem zajištění.
12. Výměnu ložního prádla provádí provozovatel nejméně 1 x za 14 dní. Organizační pokyny k výměně ložního prádla a konkrétní termíny určí vedoucí zařízení a zveřejní je na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění.
13. Pokud cizinec při umístění do zařízení nedisponuje náhradním oděvem nebo jeho oděv je znečištěn, provozovatel mu poskytne základní výstrojný balíček. Cizinec může během pobytu v zařízení používat vlastní oděv, prádlo a obuv, splňují-li podmínky hygienické nezávadnosti. Pokud tomu tak není a cizinec nemá možnost si vlastní oděv, prádlo a obuv obstarat, provozovatel mu je poskytne v rozsahu základního výstrojního balíčku.
Dítěti narozenému v zařízení náleží materiální vybavení dle vnitřního předpisu provozovatele. Provozovatel je jednorázově předá matce.
14. Praní osobního prádla umožňuje provozovatel denně v prostorách, které jsou k tomuto účelu vybaveny a určeny. Vedoucí zařízení stanoví a na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění zveřejní časový rozvrh praní osobního prádla. Asistenci u praní osobního prádla cizinců provádí pověřený zaměstnanec provozovatele.

15. Holení probíhá v prostorách určených vedoucím zařízení za přítomnosti zaměstnance provozovatele, případně jiné určené osoby, po ukončení holení je cizinec povinen holicí strojek ihned odevzdat provozovateli. Výdej holicích strojků je zabezpečen režimově v době, kterou stanoví a zveřejní na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění vedoucí zařízení.

čl. 13.

Školní docházka a aktivity pro děti

1. Provozovatel umožní cizincům podléhajícím povinné školní docházce plnění této povinnosti přímo v zařízení.
2. V zařízeních určených k ubytování dětí předškolního věku jsou provozovatelem zajištěny další specifické aktivity pro rozvoj osobnosti. Rozsah a časový harmonogram využívání těchto aktivit stanoví vedoucí zařízení a zveřejní je na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění.
3. Provozovatel poskytne cizinci plnění povinnou školní docházku školní potřeby v rozsahu stanoveném vnitřním předpisem provozovatele.

čl.14.

Nákupy

1. Cizinec může čerpat prostřednictvím provozovatele uschované peněžní prostředky na nákup věcí denní potřeby, novin a časopisů a to jedenkrát týdně částku do výše aktuálního zůstatku uschovaných peněžních prostředků, maximálně však do 300,- Kč. dle nabídkového listu zpracovaného provozovatelem zveřejněného na informační tabuli na veřejně přístupném místě v části s mírným režimem zajištění a na vnitřní straně dveří ubytovací místnosti v části s přísným režimem zajištění.
2. Cizinec může dále čerpat prostřednictvím provozovatele uschované peněžní prostředky na nákup knih. Nákup knih provádí provozovatel v závislosti na provozních možnostech a dostupnosti v nabídce na knižním trhu.
3. Vedoucí zařízení určí a na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění a na vnitřní straně dveří ubytovací místnosti v části s přísným režimem zajištění zveřejní konkrétní termíny nákupů.

čl. 15.

Prostory se zákazem vstupu

Cizinec nesmí bez doprovodu policie nebo zaměstnance provozovatele anebo zaměstnance bezpečnostní služby vstupovat do prostor, které jsou viditelně označeny zákazem vstupu.

čl. 16

Noční klid

1. Noční klid je stanoven v době od 23,00 hod do 7,00 hod.
2. V době nočního klidu je cizinci umožněn nepřetržitý osmihodinový spánek.
3. V době nočního klidu nesmí cizinec vykonávat činnost a jednat způsobem, který by rušil či obtěžoval ostatní cizince.

čl. 17

Předměty, které cizinec nesmí vnášet, vyrábět a přechovávat v zařízení

1. Za návykové látky, které cizinec nesmí do zařízení vnášet, vyrábět a přechovávat se považují zejména
 - a) tekutiny, které obsahují jakékoli množství alkoholu (jedná se tedy nejen o potraviny, ale i o tekutiny určené k lékařskému či průmyslovému využití),
 - b) omamné a psychotropní látky uvedené v zákoně č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, v platném znění.Látky, jejichž držení není v rozporu se zákonem, budou provozovatelem převzaty do úschovy a cizinci vydány při ukončení jeho zajištění v zařízení. Látky, které nejsou v originálním obalu a podléhají zkáze, případně není na této látce vyznačena lhůta upotřebitelnosti, či lhůta upotřebitelnosti uplyne během pobytu cizince v zařízení, provozovatel zajistí likvidaci této látky.
2. Za předměty způsobivé vážně ohrozit zdraví nebo život člověka nebo poškodit majetek, které cizinec nesmí vnášet, přechovávat či vyrábět se považují zejména:
 - a) zbraně a střelivo,
 - b) pyrotechnické látky,
 - c) výbušné předměty,
 - d) nože, kovové přístroje, nůžky, jehly, špendlíky, pilníky na nehty,

- e) břitvy, břity a žiletky,
- f) zapalovače a zápalky,
- g) konzervy,
- h) výrobky ve skleněném obalu,
- i) výroby v tlakových nádobách,
- j) pletací jehlice a dráty,
- k) dláta, šroubováky, kladiva, kleště, pily, šrouby, hřebíky,
- l) některé sportovní pomůcky (činky, koule na petanque, švihadla),
- m) hudební strunné nástroje, struny,
- n) skleněné či porcelánové nádoby,
- o) chemické a čisticí prostředky.

Předměty, jejichž držení není v rozporu se zákonem, budou provozovatelem převzaty do úschovy a cizinci vydány při ukončení jeho zajištění v zařízení.

3. Za předměty, které by svým množstvím nebo povahou mohly narušit pořádek nebo škodit zdraví a elektronické komunikační zařízení, které cizinec nesmí vnášet a přechovávat se považují zejména všechny přístroje a zařízení, které:

a) jsou schopny svou povahou pořizovat, uchovávat či bezdrátově přenášet obrazový či zvukový záznam,

b) ke svému chodu vyžadují napájení z elektrického rozvodu o napětí 220 V

jedná se například o:

- fotoaparáty,
- kamery a videokamery,
- magnetofony a videorekordéry,
- mobilní telefony,
- kuchyňské spotřebiče,
- televizory se síťovým napájením,
- rádia, videa, CD přehrávače se síťovým napájením,
- elektrické holící strojky,
- kulmy a fény,
- žehličky,
- další spotřebiče se síťovým napájením.

Tyto předměty, přístroje a zařízení budou provozovatelem převzaty do úschovy a cizincům budou vydány při ukončení jejich zajištění v zařízení.

čl. 18

Vnášení a přechovávání potravin v zařízení

1. Z hygienických důvodů a z důvodu možného poškození zdraví cizinec nesmí do zařízení vnášet a přechovávat v něm zejména potraviny:
 - a) rychle se kazící, na nichž byly shledány známky zkázy,
 - b) bez vyznačení lhůty upotřebitelnosti s výjimkou základních druhů chleba a pečiva,
 - c) po vyznačené lhůtě upotřebitelnosti,
 - d) s narušeným originálním obalem,
 - e) vyžadující tepelné zpracování pro zdravotně nezávadnou konzumaci.Tyto potraviny provozovatel odpovídajícím způsobem zlikviduje.
2. Provozovatel zveřejní na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění přehled potravin, jejichž vnášení a přechovávání v zařízení je cizinci povoleno a rovněž podmínky pro přechovávání takovýchto potravin v prostorách mírného režimu zajištění. Tyto podmínky jsou platné jak pro potraviny doručené cizinci v balíku, tak i pro nákupy dle čl. 14 tohoto vnitřního řádu.
3. Provozovatel provádí v zařízení pravidelné kontroly zaměřené zejména na dodržování tohoto článku. Cizinec je povinen respektovat pokyny provozovatele vydané v souvislosti s touto kontrolou.

čl. 19.

Telefonování ze zařízení

1. Při umístění cizince do zařízení umožní provozovatel cizinci:
 - a) použít jeho mobilní telefon k jednomu hovoru; v případě že cizinec mobilní telefon nemá, umožní provozovatel uskutečnění tohoto hovoru z telefonního automatu na své náklady,
 - b) vyhotovit si opis telefonních čísel a údajů z jeho mobilního telefonu.

2. Po dobu pobytu v zařízení má zajištěný cizinec možnost k telefonování ze zařízení využít telefonní automaty, umístěné na přístupném místě v prostorách mírného režimu zajištění.
3. Provozovatel v den umístění do zařízení předá cizinci telefonní kartu s omezeným limitem pro volání pořízenou na náklady provozovatele.

Čl. 20

Podávání žádostí, stížností a podnětů

1. Cizinec může podávat žádosti, stížnosti nebo podněty státním orgánům České republiky nebo mezinárodním organizacím za účelem uplatnění jeho práv. Za tímto účelem provozovatel zveřejní na informační tabuli na přístupném místě v části s mírným režimem zajištění a na vnitřní straně dveří ubytovací místnosti v části s přísným režimem zajištění adresy pro písemný kontakt vybraných státních orgánů a mezinárodních organizací a neprodleně odešle podané žádosti, stížnosti nebo podněty.
2. Cizinec může podat ministerstvu vnitra stížnost pro porušení ustanovení zákona upravujících jeho pobyt v zařízení, a to zejména v následujících oblastech :
 - a) ubytovací podmínky,
 - b) poskytování stravy,
 - c) přijímání návštěv,
 - d) přijímání balíčků,
 - e) nakládání s uschovanými peněžními prostředky.

Stížnost vyřizuje ministerstvo vnitra do 30 dnů ode dne doručení a o způsobu vyřízení cizince vyrozumívá. Pokud stížnost přijme provozovatel, odešle ji neprodleně ministerstvu vnitra.

3. Žádosti, stížnosti a podněty neupravené v odst. 2 týkající se pobytu v zařízení například:
 - a) činnost a chování cizinců v zařízení,
 - b) činnost a chování zaměstnanců provozovatele, případně zaměstnanců bezpečnostní služby, přijímá provozovatel, vyřizuje je do 30 dnů ode dne doručení a o způsobu vyřízení cizince písemně vyrozumívá.

4. Cizinec může požádat o zajištění rozmluvy s vedoucím zařízení, jeho zástupcem nebo s policií v zařízení. V případě, že cizinec požádá o rozmluvu s vedoucím zařízení, případně jeho zástupcem, uskuteční se rozmluva nejpozději do 3 pracovních dnů“.

čl. 21.

Další ustanovení

1. V zařízení je zakázáno kouřit s výjimkou míst určených a viditelně označených provozovatelem.
2. Z pověření provozovatele může zaměstnanec bezpečnostní služby vydávat v souvislosti s realizací a dodržováním vnitřního řádu cizincům pokyny. Cizinci se musí těmito pokyny řídit.
3. Cizinec se prokazuje při využívání všech služeb identifikační kartou vydanou podle čl. 2 odst.7 a předkládá ji vždy na požádání zaměstnance provozovatele, policie, odboru azylové a migrační politiky a zaměstnance bezpečnostní služby. Cizinec musí mít identifikační kartu vždy u sebe, nesmí ji půjčovat ani předávat ostatním cizincům.
4. Cizinec opustí ubytovací místnost na dobu jejího úklidu, případně technických či jiných úprav.
5. Cizinec dodržuje pravidla slušného chování vůči všem osobám v zařízení, respektuje chování ostatních cizinců vyplývající z národnostních, náboženských a dalších rozdílů.
6. Provozovatel je oprávněn provádět kontroly dodržování vnitřního řádu, které je cizinec povinen strpět.
7. Provozovatel poskytne na vlastní náklady cizinci za účelem umožnění písemného kontaktu se státními orgány, organizacemi, právníckými a fyzickými osobami 4 poštovní známky pro vnitrostátní obyčejné psaní - standard do 50g. Poštovní známky jsou uloženy u provozovatele, použity budou vždy na vyžádání cizince v souvislosti s odesláním konkrétní zásilky.

čl. 22.

Závěrečná ustanovení

Tento vnitřní řád je vydán v jazyce českém, anglickém, francouzském, německém, ruském, španělském, čínském, arabském, vietnamském, hindském.

Příloha B – Plán vzdělávání SUZ

Plán vzdělávání pro rok 2012

Vzdělávací akce plánované do konce roku 2012

Garant: Organizační odbor

1) Systém sociálního zabezpečení + Změny v systému státní soc. podpory a dávek hmotné nouze

Lektor: JUDr.V.Hejhalová, Mgr.P.Beck (MPSV)

Cílová skupina: prac. IAS, vedoucí OPK, vedoucí sociál.sk.

Termín: 19.3.2012 Místo: SUZ Praha

Vzdělávací seminář byl již realizován na základě DPP, 2x2.500,-Kč

2) Novela ZP a její realizace v praxi

Lektor: Doc.JUDr. Vysokajová (PF UK)

Cílová skupina: vedoucí pracovníci

Termín: 28.3.2012 Místo: SUZ Praha

Vzdělávací seminář bude realizován na základě DPP, 5.000,-Kč

3) Kurz předlékařské první pomoci

Lektor: VZ na výběr dodavatele

Cílová skupina: zaměstnanci SUZ přicházející do styku s klienty.

Termín: 1denní kurz Místo:

22.5.2012 PoS Kostelec /Orlicí

21.5.2012 ZZC Bělá Jezová

25.6.2012 PrS Zastávka

18.6.2012 PoS Havířov

9.10.2012 SUZ Praha

Finanční náročnost vzdělávací aktivity nepřesáhne 50.000,-Kč

- 4) Manažerské vzdělávání
Lektor: VZ na výběr dodavatele, veřejná zakázka POZASTAVENA
Cílová skupina: top vedoucí pracovníci SUZ MV
Termín: 2x2dny Místo: PoS Kostelec n/ Orlicí
Finanční náročnost vzdělávací akce do 92.000,-Kč

5) Úspěšná asistentka

Lektor:
Cílová skupina: Organizační pracovníci CPIC (15 osob)
Termín: 1 denní seminář Místo: PoS Kostelec
Finanční náklady nepřesáhnou 5.000,-Kč

Garant: Odbor práce s klienty

6) Rozpoznání agresivních tendencí a postojů

Lektor: PhDr. Sochůrek, IVVS
Cílová skupina: pracovníci OPK
Termín: 17.-18.4.2012 Místo: PoS Kostelec n/Orlicí
3.-4.10.2012
V rámci vnitřní dohody náklady na lektora 0,-Kč

7) Komunikace s nemotivovaným klientem

(EUf – finanční prostředky na krytí nákladů do výše 24.000,-Kč)

Akreditováno MPSV

Lektor: A.Klimešová, V.Sivek, JABOK Praha
Cílová skupina: 1sk. sociální pracovníci (15 účast.)
Termín: 1x2 dny Místo: PoS Kostelec n/Orlicí
Náklady za kurz 15.000,-Kč

8) Sebereflexe jako základ pro změnu KURZ POZASTAVEN

Lektor: PhDr. Jan Svoboda
Cílová skupina: vybraní pracovníci OPK (15-20 účast.)

Termín: podzim 2012 Místo: v zařízení SUZ

Finanční náklady nepřesáhnou 15.000,-Kč

9) Prevence sexuálního a genderového násilí (zahrnuje prevenci obchodování s lidmi)

Lektor: UNHCR školení zdarma

Cílová skupina: sociální pracovníci

Termín: 24-25.4.2012 Místo: SUZ Praha

V rámci vnitřní dohody náklady na lektora 0,-Kč

10) Právní minimum, azylová politika v ČR a EU, druhy pobytů

Lektor: OAMP – školení zdarma

Cílová skupina: pracovníci OPK

Termín: červen 2012 Místo: SUZ Praha

V rámci vnitřní dohody náklady na lektora 0,-Kč

11) Psychologie, pedagogika volného času (hrazeno z projektu EUF)

Lektor: VZ na výběr dodavatele

Cílová skupina: Vychovatelky a pedagogové volného času

Termín: září 2012 Místo: dle dohody

Finanční náročnost 20.000,-Kč

12) Práce s dětmi se specifickými potřebami (hrazeno z projektu EUF)

Lektor:

Cílová skupina: Vychovatelky a pedagogové volného času

Termín: září,říjen 2012 Místo: dle dohody

Finanční náročnost 20.000,-Kč

Garant: Odbor ekonomiky a provozu

- 13) Veřejné zakázky včetně elektronického tržiště
Lektor: VZ na výběr dodavatele, KURZ ZRUŠEN
Cílová skupina: 15- 20 účastníků
Termín: duben, květen 2012 Místo: SUZ Praha
Finační náročnost vzdělávací aktivity 25.000,-Kč
- 14) Veřejné zakázky z pohledu ÚOHS
- nejčastější chyby a omyly KURZ POZASTAVEN
Lektor:
Cílová skupina:
Termín: Místo:
Náklady na seminář plánovány do 10.000,-Kč
- 15) Provádění inventur**
Lektor: z vlastních zdrojů, manželé Zygulovi
Cílová skupina:
Termín: Místo:
Náklady 0
- 16) Správci IKT KURZ POZASTAVEN
Lektor: VZ na výběr dodavatele, výzva k podání cenové nabídky Mgr.Veselík
Cílová skupina:
Termín: Místo:
Náklady na vzdělávací aktivitu plánovány do 60.000,-Kč
- 17) Kurzy PC - Excel**
e-learning, samostudium z vnitřních zdrojů
Cílová skupina: sociální pracovníci

- 18) Zdokonalovací kurzy MS Office**
e-learning, samostudium z vnitřních zdrojů
Cílová skupina: sociální pracovníci
- 19) Školení uživatelů modulu FI SAP EKIS**
Lektor: z vnitřních zdrojů – L. Synková
Cílová skupina: pracovníci OEP
Termín: Místo: Zařízení SUZ
Náklady 0
- 20) Rozpočtování a rozpočtová skladba**
Lektor: z vnitřních zdrojů – L. Synková
Cílová skupina: pracovníci OEP
Termín: Místo:
Náklady 0
- 21) Školení uživatelů modulu AM a DM SAP EKIS**
Lektor: z vnitřních zdrojů – p.Zygula
Cílová skupina: pracovníci OEP
Termín: Místo:
- 22) Aktualizace účtového rozvrhu**
Lektor: z vnitřních zdrojů – L. Synková
Cílová skupina: pracovníci OEP
Termín: Místo:
- 23) Změny v zákonech o účetnictví**
Lektor: z vnitřních zdrojů – L. Synková
Cílová skupina: pracovníci OEP
Termín: Místo:

24) Workshop – výměna účetních zkušeností mezi jednotlivými středisky

Lektor: z vnitřních zdrojů – L. Synková

Termín: Místo:

25) Technická zabezpečení budov (energetika, stavební zákon, elektrotechnika)

Lektor: z vnitřních zdrojů SUZ MV CR

26) Odborná školení (dle zaměření) KURZ POZASTAVEN

Cílová skupina : Techničtí pracovníci SUZ Praha

Náklady na akce do 30.000,-Kč

Garant: Centrum na podporu a integraci cizinců

27) Školení k registraci sociálního poradenství dle zák. o soc. službách

Akreditováno MPSV

Lektor: samostatně řešeno jednotlivými pracovníky dle regionu

Cílová skupina: 3 sociální pracovníci

Termín: dle dohody s dodavatelem

Finanční náročnost kurzů 30.000,-Kč

28) Kvalifikace prac. v soc. službách

Akreditováno MPSV

Lektor: dle dohody s ved. CPIC samostatně řešeno dle regionu a specificky zaměřených vzd.aktivit

Cílová skupina: sociální pracovníci CPIC

Termín: dle dohody s dodavatelem Místo:

Náklady na kvalifikační kurz á 1 os cca 3000.-Kč

29) Jazykové vzdělání

Cílová skupina: vybraní vedoucí zaměstnanci CPIC, Benefit

30) Odborné vzdělávání

Cílová skupina: vybraní vedoucí prac.CPIC, organizační pracovníci CPIC

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Radka JENÍKOVÁ

Obor: Magistr – Andragogika

Forma studia: Magisterské / kombinované studium

Název práce: Zařízení pro zajištění cizinců

Rok: 2011 - 2013

Počet stran textu bez příloh: 84

Celkový počet stran příloh: 25

Počet titulů české literatury a pramenů: 20

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 5

Počet internetových zdrojů: 21

Vedoucí práce: Doc. JUDr. Zdeněk BRYNDA CSc.